

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

SZUŠ NOBELA

UMENÍM
k majstrovstvu
„Tvorivý & kreatívny.“

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Súkromnej základnej umeleckej školy Nobela

so sídlom Hlavná 369/91, 053 15 Hrabušice

Názov ŠkVP	UMENÍM k majstrovstvu „Tvorivý & kreatívny.“
Stupeň vzdelania	ISCED 1B – primárne umelecké vzdelanie ISCED 2B – nižšie sekundárne umelecké vzdelanie
Dĺžka štúdia	najviac 2 roky - prípravné štúdium najviac 4 roky - prvá časť prvého stupňa základného štúdia v rámci ISCED 1 B (primárne umelecké vzdelávanie) najviac 5 rokov - druhá časť prvého stupňa základného štúdia v rámci ISCED 2 B (nižšie sekundárne vzdelávanie)
Forma štúdia	Denná
Vyučovací jazyk	Slovenský
Druh školy	Súkromná
Dátum schválenia	21.10. 2025
Platnosť dokumentu	21.10. 2025
Názov školy	Súkromná základná umelecká škola Nobela
Adresa školy	Hlavná 369/91, 053 15 Hrabušice
Riaditeľ školy	PaedDr. Eva Raffajová
Koodinátor pre tvorbu ŠkVP	Branislav Klempár, DiS. art.
Miesto vydania	Súkromná základná umelecká škola Nobela Hlavná 369/91, 053 15 Hrabušice
Kontakty SZUŠ	telefón: 0917 909 326, email: rosnicka.zus@gmail.com
Registrácia školy	škola je zaradená v sieti škôl MŠVVaŠ SR
IČO školy:	423 925 86
Názov zriaďovateľa	Občianske združenie Nobela
Adresa zriaďovateľa	Michalská 12, 060 61 Kežmarok
Kontakt	telefón: 0908 998 555, email: rosnicka.zus@gmail.com

Kežmarok, dňa: 21.10. 2025

PaedDr. Eva Raffajová

riaditeľka školy

OBSAH

- 1 Všeobecná charakteristika školy
 - 1.1 Veľkosť školy
 - 1.2 História školy
 - 1.3 Základné umelecké vzdelanie a jeho charakteristika
 - 1.4 Stupne základného umeleckého vzdelania
 - 1.5 Dĺžka štúdia a formy výchovy a vzdelávania
 - 1.6 Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní
 - 1.7 Profil absolventa
 - 1.8 Všeobecné kompetencie
 - 1.9 Kľúčové kompetencie v základnom umeleckom vzdelaní
 - 1.10 Vyučovací jazyk
 - 1.11 Personálne zabezpečenie
 - 1.12 Materiálno-technické a priestorové podmienky
 - 1.13 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní
 - 1.14 Vnútorný systém kontroly a hodnotenia detí a žiakov
 - 1.15 Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy
 - 1.16 Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov
- 2 Charakteristika Školského vzdelávacieho programu SZUŠ Nobela
 - 2.1 Názov Školského vzdelávacieho programu
 - 2.2 Vlastné zameranie školy
 - 2.3 Vymedzenie vlastných cieľov
- 3 Umelecké odbory, učebné plány, osnovy a štandardy
 - 3.1 Výtvarný odbor
 - 3.2 Tanečný odbor
 - 3.3 Hudobný odbor

1 Všeobecná charakteristika školy

1.1 Veľkosť školy

Súkromná základná umelecká škola Nobela je situovaná v hlavnej budove v obci Hrabušice v budove tunajšej Základnej školy sú k dispozícii tri miestnosti z toho jedna miestnosť je tanečná sála so zrkadlami, chodba a sociálne zariadenie pre výtvarný, tanečný a hudobný odbor v populudňajšom vyučovaní.

Ďalšie priestory školy Nobela sa nachádzajú na jednotlivých pobočkách elokovaných pracovísk. Naša škola vzdeláva v primárnom a nižšom sekundárnom umeleckom vzdelávaní, podľa Štátneho vzdelávacieho programu pre základné umelecké školy ISCED 1 B, ISCED 2B.

1.2 História školy

Súkromná základná umelecká škola Nobela (ďalej len „SZUŠ“) sa začala písať 01. 09. 2015, kedy získala právnu subjektivitu a nadviazala na tradície a skúsenosti s umeleckým vzdelaním pre deti aj so sociálne znevýhodneného prostredia.

V právnych vzťahoch škola vystupuje vo vlastnom mene a má zodpovednosť vyplývajúcu z týchto vzťahov.

SZUŠ Nobela ako umelecká škola ponúka štúdium deťom predškolského veku a žiakom základnej školy. Škola poskytuje vzdelanie v prípravnom a základnom štúdiu I. stupňa v hudobnom, tanečnom a výtvarnom odbore. Vyučovanie žiakov SZUŠ prebieha v jednotlivých elokovaných pracoviskách pod vedením kvalifikovaných pedagógov. Naša škola sa snaží vnášať do vyučovacieho procesu aj iné formy výchovy a vzdelávania, aby vyučovanie bolo pre žiakov zaujímavejšie a umenie vnímali ako súčasť bežného života. Školu navštevujú prevažne žiaci materských a základných škôl, kde sú zriadené elokované pracoviská, ale taktiež aj žiaci z iných škôl, ktorí na vyučovanie prichádzajú do elokovaného pracoviska.

Elokované pracoviská SZUŠ Nobela :

ZŠ Porač	<i>elokované pracovisko</i>
ZŠ Mlynky	<i>elokované pracovisko</i>
ZŠ Hrabušice	<i>elokované pracovisko</i>

1.3 Základné umelecké vzdelanie a jeho charakteristika

Základné umelecké vzdelanie v SZUŠ poskytuje základy vzdelania v hudobnom, tanečnom, výtvarnom.

Hudobný odbor

V tomto odbore SZUŠ získavajú žiaci poznatky, vedomosti a zručnosti v hre na klávesových nástrojoch. Hudobný odbor charakteristický prepojením individuálneho vyučovania (napr. hra na nástroj) a skupinových aktivít (napr. hudobná náuka, spev, zborový spev).

Tanečný odbor

V tanečnom odbore žiaci získavajú všeobecnú orientáciu v oblasti tanečného umenia a rozvíjajú kompetencie, zručnosti a návyky, ktoré sú predmetom umeleckého vzdelávania v oblasti tanca. To všetko sa rozvíja prostredníctvom predmetov hudobno-pohybová výchova, tanečná príprava, klasický tanec, ľudový tanec, kreatívny tanec, džezový tanec, Tanečná prax a Dejiny tanca.

Výtvarný odbor

Vo výtvarnom odbore sa poskytuje žiakom prehĺbenie a rozšírenie výtvarného vzdelania, formuje žiakov, ktorí majú záujem a nadanie v oblasti výtvarnej tvorby a sebaujadrovania. Rozvíja schopnosti žiaka v predmetoch kresba, maľba, grafika, modelovanie, dekoratívne činnosti a dejiny výtvarného umenia.

1.4 Stupne základného umeleckého vzdelania

Podľa ustanovenia § 17 ods. 1 zákona o výchove a vzdelávaní môže žiak získať úspešným absolvovaním vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v ZUŠ základné umelecké vzdelanie.

Základné umelecké vzdelanie sa člení na:

- **primárne umelecké vzdelanie** (ISCED 1B), ktoré získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu pre prvú časť prvého stupňa základného štúdia ZUŠ; *dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou*. Na záverečnom vysvedčení žiaka sa uvedie doložka „*Žiak získal primárne umelecké vzdelanie*“.
- **nižšie sekundárne umelecké vzdelanie** (ISCED 2B), ktoré získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu pre druhú časť prvého stupňa

základného štúdia ZUŠ; *dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.* Na záverečnom vysvedčení žiaka sa uvedie doložka „*Žiak získal nižšie sekundárne umelecké vzdelanie*“.

Základné štúdium sa člení na prvý stupeň, ktorý nadväzuje na prípravné štúdium a na druhý stupeň, ktorý nadväzuje na prvý stupeň základného štúdia. Štúdium na prvom stupni má najviac deväť ročníkov a na druhom stupni má najviac štyri ročníky. Je určené pre žiakov, ktorí preukázali požadovanú úroveň umeleckých schopností, zručností a návykov umožňujúci ich ďalší úspešný rozvoj v príslušnom umeleckom odbore.

Prvý stupeň základného štúdia sa člení na prvú časť, ktorá má najviac štyri ročníky a na druhú časť, ktorá má najviac päť ročníkov.

Ciele primárneho vzdelávania

Súčasná ZUŠ svojimi špeciálnymi vzdelávacími a kultúrno-výchovnými cieľmi, obsahom a organizáciou vzdelávania v značnej miere spĺňa požadované atribúty školy s významným kultúrno-výchovným poslaním. ZUŠ vytvárajú podmienky pre aktívnu umeleckú činnosť žiakov základných a stredných škôl v čase mimo vyučovania v popoludňajších hodinách, ich náplň sa tak stáva významnou a zmysluplnou súčasťou programu výchovy a vzdelávania a účinným nástrojom úsilia proti negatívnym prejavom správania, drogovej závislosti a kriminalite. V ontogenetickom vývoji jedinca existujú obdobia, v ktorých sú vytvorené najvhodnejšie podmienky na formovanie určitých vlastností osobnosti. Potreba koordinovať formovanie určitých vlastností a postojov osobnosti počas psychického a somatického vývoja jedinca je vedecky podložená. Jej uplatňovanie je obzvlášť dôležité pri rozvíjaní schopností a najmä zručností a návykov, ktoré sú predmetom umeleckého vzdelávania. Práve tieto procesy, vyžadujúce si rovnomerný rozvoj a koordináciu viacerých zložiek osobnosti a zosúladenie činnosti viacerých systémov, možno úspešne rozvíjať spravidla v období mladšieho a staršieho školského veku. V postpubertálnom období a v období adolescencie ich už spravidla nie je možné efektívne rozvíjať. Vyššie uvedené je potrebné chápať v súvislosti so špecifikami výchovy a vzdelávania v jednotlivých umeleckých odboroch. Preto aj odporúčaný vek na prijatie do ZUŠ je uvedený v platných učebných plánoch pre ZUŠ podľa jednotlivých umeleckých odborov. Z toho vyplýva opodstatnenosť, v mnohých prípadoch nevyhnutnosť, začať umelecké vzdelávanie v mladšom školskom, prípadne už v predškolskom veku dieťaťa.

Učebné plány to umožňujú.

Ciele nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania

Umelecké školstvo na Slovensku predstavuje ucelenú sústavu škôl, ktoré poskytujú mladej generácii možnosť rozvíjať svoj talent a nadanie v niektorej z tvorivých umeleckých disciplín. Jednotlivé zložky tejto sústavy a ich výstupy sú usporiadané tak, že umožňujú žiakovi pokračovať v umeleckej príprave na vyššom stupni (konzervatórium, stredné umelecké odborné školy, pedagogické školy a pod.) a postupne sa kvalifikovať pre profesionálny výkon niektorého umeleckého povolania alebo sa stať umeleckým amatérom. Súčasná základná umelecká škola svojimi špeciálnymi vzdelávacími a kultúrno-výchovnými cieľmi, obsahom a organizáciou vzdelania v značnej miere spĺňa požadované atribúty školy s významným kultúrno-výchovným poslaním. ZUŠ vytvárajú podmienky pre aktívnu umeleckú činnosť žiakov základných a stredných škôl v čase mimo vyučovania v popoludňajších hodinách, ich náplň sa tak stáva významnou a zmysluplnou súčasťou programu výchovy a vzdelávania a účinným nástrojom úsilia proti negatívnym prejavom správania, drogovej závislosti a kriminalite.

1.5 Dĺžka štúdia a formy výchovy a vzdelávania

Prípravné štúdium

Prípravné štúdium má najviac dva ročníky. Je určené pre žiakov prvého stupňa základnej školy a pre talentované deti v predškolskom veku. Je určené na intenzívne diagnostikovanie umeleckých schopností dieťaťa a jeho následné zaradenie do príslušného umeleckého odboru.

Výchovno-vzdelávací proces vychádza prevažne zo spontánnych a hrových činností dieťaťa, ktoré vychádzajú z automotivačnej hravosti a z detskej naratívosti. Je dôležité venovať pozornosť psychologickým faktorom – prirodzenej túžbe dieťaťa po tvorivosti, hre a improvizácii – prebudíť vnímavosť, predstavivosť a následne formovať návyky. Hravý spôsob výučby prípravného štúdia zefektívňuje prácu, udržuje záujem dieťaťa a rozvíja jeho fantáziu. Dôležitá je atraktivnosť tém a objavnosť.

Základné štúdium

Základné štúdium je určené pre žiakov, ktorí preukázali požadovanú úroveň umeleckých schopností, zručností a návykov, umožňujúcu ich ďalší úspešný rozvoj v príslušnom

umeleckom odbore. Člení sa na dva stupne. V SZUŠ Jastrabie nad Topľou sa žiaci vzdelávajú len na 1. stupni základného vzdelania.

- I. stupeň má najviac deväť ročníkov a člení sa:
 - na prvú časť, ktorá má spravidla štyri ročníky a žiak po jeho úspešnom ukončení získa primárne umelecké vzdelanie – ISCED 1B
 - na druhú časť, ktorá má najviac päť ročníkov a žiak po jeho úspešnom ukončení získa nižšie sekundárne umelecké vzdelanie – ISCED2B
- II. stupeň má najviac štyri ročníky a organizuje sa pre žiakov stredných škôl.

Organizačná forma vyučovania je časová jednotka, počas ktorej sa realizuje vyučovací proces. V priebehu nej sa uplatňujú a realizujú viaceré výchovno-vzdelávacie metódy, rešpektujú sa didaktické zásady a dochádza k vzájomnej interakcii učiteľ – žiak. Základnou organizačnou formou vyučovania je vyučovacia hodina, ktorá trvá 45 minút.

Poznáme viacero delení organizačných foriem vyučovania, ktoré sa SZUŠ Nobela snaží striedať a dodržiavať. Napríklad:

- podľa počtu žiakov – frontálne, skupinové, individuálne,
- podľa dĺžky trvania – krátkodobé, dlhodobé (exkurzia, výlet),
- podľa aktivity žiakov – aktivizujúce (súťaže, kvízy), pasívne (návšteva podujatia).

Rôzne formy vyučovania môžu vzbudiť u žiakov väčší záujem o umenie a o jednotlivé odbory v SZUŠ. Ďalšou vyučovacou jednotkou, ktorá sa využíva je blokové vyučovanie v jednotlivých odboroch, prípadne kombinácia viacerých odborov SZUŠ.

1.6 Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

Pri ukončovaní štúdia sa SZUŠ Nobela riadi Vyhláškou č. 324/2008 Z.z. o základnej umeleckej škole, ktorá hovorí:

- Prvá časť prvého stupňa základného štúdia, druhá časť prvého stupňa základného štúdia, druhý stupeň základného štúdia a štúdium pre dospelých sa ukončujú záverečnou skúškou.
- Ak žiak alebo zákonný zástupca žiaka neuhrádza čiastočnú úhradu nákladov, možno štúdium ukončiť len k 31. januáru alebo k 30. júnu príslušného školského roka.

- Ak žiak alebo zákonný zástupca požiada o predčasné ukončenie štúdia, riaditeľ školy môže štúdium predčasne ukončiť posledným dňom mesiaca nasledujúcim po mesiaci, v ktorom bola predložená žiadosť o predčasné ukončenie štúdia.

Základné umelecké vzdelanie:

- **primárne umelecké vzdelanie**(ISCED 1B) získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu pre prvú časť prvého stupňa základného štúdia ZUŠ; *dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.* Na záverečnom vysvedčení žiaka sa uvedie doložka „*Žiak získal primárne umelecké vzdelanie*“.
- **nižšie sekundárne umelecké vzdelanie**(ISCED 2B) získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu pre druhú časť prvého stupňa základného štúdia ZUŠ; *dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.* Na záverečnom vysvedčení žiaka sa uvedie doložka „*Žiak získal nižšie sekundárne umelecké vzdelanie*“.

1.7 Profil absolventa

Po ukončení **primárneho umeleckého vzdelania ZUŠ** má žiak ***osvojené základy hudobnej, výtvarnej, tanečnej a prvotnej kultúrnej gramotnosti.*** Žiaci majú schopnosť logicky uvažovať, ovládajú základy hudobnej, výtvarnej, tanečnej štruktúry, základnú hudobnú, výtvarnú, tanečnú abecedu, terminológiu a gramotnosť podľa učebných osnov, sú schopní verbálne vyjadriť svoje pocity a postrehy vzťahu výrazových prostriedkov hudby, výtvarného umenia, tanca, slova a ich účinku na seba a na diváka, poslucháča.

Sú oboznámení so základnými okruhmi sociálnej funkcie hudby, výtvarného umenia tanečného a literárno-dramatického umenia, slovenskou ľudovou tradíciou (jej zvykoslovím). Ovládajú techniku umeleckej tvorby (alebo interpretácie) na vekovo primeranej úrovni v súlade s učebnými osnovami a individuálnymi dispozíciami žiakov. Preniknutie do štruktúry daných odborov ZUŠ je na vekovo primeranej úrovni a individuálnych schopnostiach žiakov.

Po ukončení **nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania ZUŠ** má žiak ***upevnené osvojené základy hudobnej, výtvarnej, tanečnej a kultúrnej gramotnosti.*** Je schopný logicky uvažovať, odvodzovať abstraktné systémové vzorce, ***ovláda na vyššej úrovni základy hudobnej, výtvarnej a tanečnej štruktúry, hudobnú, výtvarnú, tanečnú abecedu,***

terminológiu a gramotnosť podľa učebných osnov, je schopný verbálne a neverbálne vyjadriť svoje pocity a postrehy vzťahu výrazových prostriedkov hudby, výtvarného umenia, tanca, slova a ich účinku na seba a na diváka, poslucháča.

Žiaci sú oboznámení so základnými okruhmi sociálnej funkcie hudby, výtvarného umenia, tanečného, slovenskou ľudovou tradíciou (jej zvykoslovím).

Majú prehľad o historickom vývoji umenia v danom odbore, umeleckých štýloch, formách a tvorcoch. Sú schopní samostatne získavať, spracovať a vyhodnotiť informácie. Ovládajú techniku umeleckej tvorby (alebo interpretácie) na vekovo primeranej úrovni v súlade s učebnými osnovami a individuálnymi dispozíciami žiakov. Preniknutie do štruktúry daných odborov ZUŠ je na vekovo primeranej úrovni a individuálnych schopnostiach žiakov.

Absolvent ZUŠ tak získa základy pre osvojenie účinných techník (celoživotného) učenia sa a pre rozvíjanie spôsobilostí. Váži si seba aj druhých ľudí, je spôsobilý ústretovo komunikovať a spolupracovať, je vnímavý k potrebám iných. Získa základy používania odborného jazyka a komunikácie v oblasti hudby, výtvarného umenia, tanečného a literárno-dramatického umenia. Úroveň rozvinutosti kľúčových spôsobilostí, ktoré žiaci dosiahnu na konci programu primárneho a nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania, nie je ukončená. Vytvára len bázu pre následné stupne vzdelania, pre celoživotné učenie sa, pre zapojenie sa do pracovného procesu. Rozvíjaním kľúčových spôsobilostí v životnom kontexte obsahu predmetov je tvorený model absolventa programu primárneho stupňa umeleckého vzdelania a nižšieho sekundárneho stupňa umeleckého vzdelávania.

1.8 Všeobecné kompetencie

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre umelecké vzdelávanie, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane umeleckých aktivít.

Učiaci sa rozvíja všeobecné kompetencie tak, aby dokázal:

- získavať uvedomene nové vedomosti a zručnosti,
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich,
- uvedomovať si stratégie učenia pri osvojovaní si nových poznatkov daného umeleckého odboru,
- opísať rôzne stratégie učenia s cieľom pochopiť ich a používať,
- pochopiť potrebu vzdelávania sa v umeleckom odbore,

- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať motorické zručnosti, prepájať ich s poznaným, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život,
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja,
- udržať pozornosť pri prijímaní poskytovaných informácií,
- pochopiť zámer zadanej úlohy,
- účinne spolupracovať vo dvojiciach i v pracovných skupinách,
- aktívne a často využívať doteraz osvojené poznatky,
- využívať dostupné materiály pri samostatnom štúdiu,
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

Sociálne kompetencie

- Vytvárame vhodné príležitosti na kooperáciu medzi žiakmi
- Systematicky motivujeme žiaka a rozvíjame jeho kreatívne schopnosti pomocou zaujímavých úloh.
- Učíme žiakov komunikácii v rámci tvorby skupinových projektov
- Vedíme žiakov k sústavnému rozširovaniu slovnej zásoby potrebnej v odbornej komunikácii
- Učíme žiakov počúvať prejavu druhých ľudí, rozumieť im a vhodne na ne reagovať.

Kompetencie sociálne a personálne

- Spoločne so žiakmi sa usilujeme o vytváranie príjemnej atmosféry v pracovnej skupine
- Spoločne so žiakmi dodržiavame pravidlá pre prácu v tíme
- Vedíme žiakov k tomu, aby hodnotili svoju činnosť
- Vedíme žiakov k vzájomnej spolupráci
- Pobádame žiakov k tomu, aby sa nebáli požiadať o pomoc alebo pomoc

Kompetencie k celoživotnému učeniu sa

- Žiak je motivovaný k samostatnej tvorivej činnosti
- Vedíme žiakov k vyhľadávaniu informácií a ich využívaniu v procese učenia
- Učíme žiakov používať rôzne informačné zdroje (literatúra, učebnice, internet atď.)
- Použitím pútavých metód učenia vytvárame pozitívny vzťah žiaka k učeniu.

- Vedejme žiakov k tomu, aby využívali osvojené poznatky ako prostriedok pre svoj ďalší rozvoj ako prostriedok pre prístup k informáciám z iných oblastí

Kompetencia riešiť problémy

- Učíme žiakov rozpoznať a pochopiť rôzne problémové situácie a nájsť spôsob riešenia
- U žiakov rozvíjame a podporujeme snahu samostatne riešiť problémy

Občianske kompetencie

- Vedejme žiakov k rešpektovaniu druhých ľudí a ich názorov, tradícii, historického a kultúrneho dedičstva rôznych národov
- Učíme žiakov chápať základne kultúrne rozdiely svojej krajiny a iných krajín

Pracovné kompetencie

- Učíme žiakov efektívne organizovať svoju prácu
- Dbáme o systematickú prácu žiakov na vyučovaní aj pri vzdelávaní doma
- Vedejme žiakov k bezpečnému a efektívnemu používaniu vybavení v triede, k dodržiavaniu vymedzených pravidiel a plnení povinností.

Komunikačné zručnosti

- Vedejme žiaka správne formulovať svoje myšlienky
- Vedejme žiakov k spisovnému vyjadrovaniu a používaniu vhodnej odbornej terminológie nadobudnutej v príslušnom umeleckom odbore

1.9 Kľúčové kompetencie v základnom umeleckom vzdelaní

Sú kompetencie špecifické a predstavujú súhrn vedomostí, zručností a postojov dôležitých pre rozvoj žiaka po stránke umeleckej jeho budúce uplatnenie v praktickom i profesnom živote. Sú vyjadrením schopností tvoriť, vnímať umelecké dielo a interpretovať ho. Umožňujú mu tak vytvárať si pozitívny vzťah k umeniu a kultúre, k ostatným ľuďom i k sebe samému. Utváranie kľúčových kompetencií je celoživotným procesom.

a) Primárne umelecké vzdelanie Po ukončení primárneho umeleckého vzdelania majú žiaci schopnosť logicky uvažovať, ovládajú základy hudobnej, výtvarnej, literárno-dramatickej a tanečnej štruktúry, terminológiu a gramotnosť podľa učebných osnov, sú schopní verbálne vyjadriť svoje pocity a postrehy vzťahu výrazových prostriedkov hudby, výtvarného umenia, tanca a slova a ich účinku na seba a na poslucháča.

Ovládajú techniku umeleckej tvorby alebo interpretácie na vekovo primeranej úrovni v súlade učebnými osnovami a individuálnymi dispozíciami žiakov.

b) Nižšie sekundárne umelecké vzdelanie

Po jeho ukončení majú žiaci schopnosť logicky uvažovať, ovládajú na vyššej úrovni základy hudobnej, výtvarnej, literárno-dramatickej a tanečnej štruktúry, ovládajú terminológiu a gramotnosť podľa učebných osnov, sú schopní verbálne a neverbálne vyjadriť svoje pocity, a postrehy vzťahu výrazových prostriedkov hudby, výtvarného umenia, tanca, slova a ich účinku na seba a na diváka.

Majú prehľad o historickom vývoji umenia v danom odbore, umeleckých štýloch, formách a tvorcoch. Sú schopní samostatne získavať, spracovať a vyhodnotiť informácie. Ovládajú techniku umeleckej tvorby alebo interpretácie na vekovo primeranej úrovni v súlade s učebnými osnovami a individuálnymi dispozíciami žiakov.

c) IKT kompetencie Učíme žiaka poznávať možnosti využitia IKT v jednotlivých odboroch a smeroch umeleckého vzdelávania. Vedeeme žiaka k zaužívaniu vhodných, efektívnych postupov práce v používaní IKT

d) Estetické a etické kompetencie (vo vzťahu k IKT)

Učíme žiaka vnímať IKT ako prostriedok pre prístupnejšie, jednoduchšie formy získavania informácií a vedomostí Učíme žiaka vnímať IKT ako prostriedok pre nové a všestrannejšie možnosti umeleckého vyjadrovania sa. Vedeeme žiakov k správne mu a primeranému využívaniu IKT v procese umeleckého vzdelávania, ale aj v bežnom živote Učíme žiakov poznať pozitíva ale aj negatíva vedúce k zneužívania IKT v umení ale aj v bežnom živote Žiaka vedeeme k správnym a triezvym hodnoteniam, zdravému úsudku a kritickým postojom.

1.10 Vyučovací jazyk

Vyučovacím jazykom je podľa §12 zákona o výchove a vzdelávaní štátny jazyk.

1.11 Personálne zabezpečenie

Personálne zabezpečenie SZUŠ Nobela sa skladá z vedúceho pedagogického zamestnanca riaditeľa, zástupcu, pedagogických zamestnancov jednotlivých umeleckých odborov a nepedagogických zamestnancov.

Vyučovať v SZUŠ v konkrétnom umeleckom odbore môže pedagogický zamestnanec, ktorý spĺňa kvalifikačné predpoklady na výkon pedagogickej činnosti, ktoré sú upravené v zákone č. 138/2019 Z.z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vo vyhláske č. 173/2023 Z.z., ktorou sa ustanovujú kvalifikačné predpoklady a osobitné kvalifikačné požiadavky pre jednotlivé kategórie pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov v znení neskorších predpisov.

Vedenie školy:

Riaditeľka školy: 1

zástupca riaditeľky školy: 1

Pedagogickí zamestnanci:

výtvarný odbor: 2

tanečný odbor: 2

hudobný odbor: 3

Technicko - hospodárski a prevádzkoví zamestnanci:

účtovníčka: 1

upratovačka: 1

správca sociálnych sietí a web stránky: 1

správca iZUŠ: 1

1.12 Materiálno-technické a priestorové podmienky

Vyučovanie SZUŠ Nobela je realizované v elokovaných pracoviskách, ktorými sú materské, či základné školy. Škola si prenajíma priestory v budovách materských a základných škôl. Na elokovaných pracoviskách v prenajatých priestoroch majú pedagógovia potrebný materiál a vybavenie zabezpečené priamo na vyučovaní.

Školský manažment:

- kancelária riaditeľa školy sa nachádza v Kežmarku, Michalská 12,
- kancelária pre sekretariát sa nachádza v Kežmarku, Michalská 12,

Dielne, kostymérňa a skladové priestory:

- Michalská 12, Kežmarok.

1.13 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Žiaci sú pravidelne oboznámení s pravidlami BOZP na začiatku školského roka a potom priebežne na začiatku každej hodiny (či pri každej špecifickej činnosti) podľa typu aktivít. Toto poučenie je záväzné aj pre každú aktivitu učiteľov a žiakov SZUŠ (súťaže, výstavy, sústredenia a pod.). Dodržiavanie pravidiel BOZP je zahrnuté do hodnotiacich kritérií hospitujúceho učiteľa a je obsiahnuté v hospitačnom zázname. V prípade úrazu učiteľ vypíše tlačivo o úraze (registrovanom i neregistrovanom) a postupuje ďalej podľa platnej legislatívy. Pre zamestnancov školy sa uskutočňujú pravidelné školenia o BOZP a PO a prvej pomoci.

1.14 Vnútrotný systém kontroly a hodnotenia detí a žiakov

Žiak sa klasifikuje priebežne učiteľom, ktorý zabezpečuje výučbu v triede konkrétneho odboru. Pri hodnotení sa učiteľ riadi platnou legislatívou (Metodický pokyn č.21/2009-R z 22. decembra 2009 na klasifikáciu a hodnotenie žiakov základných umeleckých škôl). V opodstatnených prípadoch (vymeškané ospravedlnené hodiny, požiadavka preradenia do vyššieho ročníka kvôli nadštandardným výsledkom a pod.) môže triedny učiteľ podať riaditeľovi ZUŠ návrh na komisionálnu skúšku, ktorú po schválení riaditeľom realizuje ZUŠ

preskúšaním pred vymenovanou trojčlennou komisiou (vymenúva ju riaditeľ školy, ktorý vydáva aj rozhodnutie o výsledku komisionálnej skúšky).

Prospech žiaka v jednotlivých predmetoch sa hodnotí formou klasifikácie klasifikačnými stupňami

- 1.stupeň – výborný,
- 2.stupeň – chváľitebný,
- 3.stupeň – uspokojivý,
- 4.stupeň – neuspokojivý.

Celkové hodnotenie žiaka na konci prvého polroka a druhého polroka sa vyjadruje stupňami:

- prospel s vyznamenaním,
- prospel,
- neprospel.

Žiak prospel s vyznamenaním, ak je z hlavného predmetu hodnotený stupňom 1 – výborný, v žiadnom z povinných predmetov nie je hodnotený stupňom horším ako 2 – chváľitebný a z povinných predmetov nemá horší priemerný prospech ako 1,5.

Žiak prospel, ak ani v jednom z povinných predmetov nie je klasifikovaný stupňom neuspokojivý.

Žiak neprospel, ak má aj po opravnej skúške z niektorého povinného predmetu stupeň 4 - neuspokojivý.

Prípravné štúdium sa hodnotí slovne na tlačive schválenom ministerstvom školstva.

Správanie žiaka sa osobitne neklasifikuje.

Žiaci prípravného štúdia sa hodnotia slovne na predpísanom tlačive (SZUŠ Rosnička využíva systém iZUŠ, ktorý má implementované príslušné tlačivá a automaticky ich generuje).

Hodnotenie správania žiaka

Hoci sa v ZUŠ správanie žiakov osobitne nehodnotí, pedagógovia dbajú nielen na dodržiavanie školského poriadku, ale aj na vytváranie pozitívnej a tvorivej klímy na vyučovaní, ktoré podporuje slobodné sebavyjadrenie žiakov (mladých umelcov).

V prípade, že v rámci skupiny niekto vážne poruší školský poriadok, bude toto porušenie riešené v súlade s platnými predpismi školy (napomenutie učiteľom, riaditeľom, vylúčenie zo štúdia).

V pozitívnych prípadoch tvorivej klímy v skupine učiteľ hodnotí túto skutočnosť spôsobom, ktorú považuje za didakticky efektívnu a motivačnú.

Hodnotenie žiaka určuje Vyhláška č. 324/2008 Z. z., ktorou sa SZUŠ riadi:

- Hodnotenie žiaka zo všetkých povinných vyučovacích predmetov a nepovinných vyučovacích predmetov (ďalej len „súhrnné hodnotenie“) sa uskutočňuje na konci prvého polroka a druhého polroka príslušného školského roka.
- Celkové hodnotenie žiaka vychádza z výsledkov súhrnného hodnotenia.
- Ak nemožno žiaka hodnotiť v riadnom termíne na konci prvého polroka, riaditeľ školy určí náhradný termín na jeho hodnotenie tak, aby sa hodnotenie žiaka vykonalo do dvoch mesiacov po skončení prvého polroka. Za klasifikáciu žiaka do určeného termínu zodpovedá príslušný pedagogický zamestnanec vyučujúci daný predmet a triedny učiteľ. Ak nemožno žiaka hodnotiť za prvý polrok ani v náhradnom termíne, žiak sa za prvý polrok nehodnotí.
- Ak nie je možné žiaka hodnotiť v riadnom termíne na konci druhého polroka, riaditeľ určí náhradný termín na jeho hodnotenie tak, aby sa hodnotenie žiaka vykonalo spravidla v poslednom týždni mesiaca august. Ak nemožno žiaka hodnotiť za druhý polrok ani v náhradnom termíne, žiak sa za druhý polrok nehodnotí.
- Ak má žiak alebo zákonný zástupca žiaka pochybnosti o správnosti hodnotenia v jednotlivých predmetoch na konci prvého polroka alebo druhého polroka, môže do troch pracovných dní odo dňa prevzatia výpisu hodnotenia prospechu žiaka za prvý polrok alebo do troch pracovných dní odo dňa vydania vysvedčenia požiadať riaditeľa školy o preskúšanie. Ak príslušný predmet vyučuje riaditeľ školy, môže žiak alebo zákonný zástupca žiaka požiadať o preskúšanie zriaďovateľa školy. Preskúšať žiaka nemožno, ak bol v klasifikačnom období z vyučovacieho predmetu hodnotený na základe komisionálnej skúšky.
- Preskúšanie sa uskutoční najneskôr do desiatich pracovných dní od doručenia žiadosti o preskúšanie. Ak sa žiak bez závažných dôvodov nedostaví na preskúšanie v určenom termíne, nemožno ho preskúšať. Výsledok preskúšania, ktorý je konečný,

- Žiakovi, ktorého nebolo možné hodnotiť na konci školského roka ani v náhradnom termíne, sa na vysvedčení uvedie „Žiak nebol hodnotený a opakuje ročník.“.
- Záverečné vysvedčenie sa vydáva po ukončení prvej časti prvého stupňa základného štúdia, druhej časti prvého stupňa základného štúdia, druhého stupňa základného štúdia a po ukončení štúdia pre dospelých. Na záverečnom vysvedčení žiaka, ktorý úspešne absolvoval prvú časť prvého stupňa základného štúdia, sa uvedie „Žiak získal primárne umelecké vzdelanie“. Na záverečnom vysvedčení žiaka, ktorý úspešne absolvoval druhú časť prvého stupňa základného štúdia, sa uvedie „Žiak získal nižšie sekundárne umelecké vzdelanie“.

Komunikácia s rodičmi a zákonnými zástupcami žiaka

O prospechu a správaní žiaka informuje jeho zákonného zástupcu triedny učiteľ alebo riaditeľ. Komunikácia s rodičmi prebieha prostredníctvom telefonických rozhovorov a pri rodičovských združeniach, ktoré sa konajú minimálne 4-krát v priebehu školského roka. Triedny učiteľ informuje rodičov o prospechu žiaka, jeho správaní a taktiež a o najbližších plánovaných aktivitách školy, či triedneho kolektívu.

Hodnotenie umeleckých aktivít žiaka

Učiteľ SZUŠ je povinný zapájať žiakov do umeleckých aktivít - súťaže, výstavy, projekty, prezentácie a pod. V prípade nadštandardných výsledkov žiakov sú v SZUŠ Rosnička Art. žiaci navrhovaní na pochvalu (triednym učiteľom, riaditeľom školy), prípadne získavajú odmenu formou vecných cien pri koncoročnom hodnotení. Formou ocenenia žiaka či celej skupiny môže byť organizačné zabezpečenie a financovanie účasti na umeleckom podujatí (divadlo, výstava, festival, koncert a pod.).

1.15 Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy

Plán vnútroškolskej kontroly je neoddeliteľnou súčasťou plánu práce školy. Cieľ kontroly je zameraný na model dobrého a plynulého vyučovania, získavania prehľadu o metodickej pripravenosti učiteľov, ako aj prehľad o úrovni v jednotlivých triedach, oddeleniach a odboroch.

Vnútroškolská kontrola a hodnotenie sú rozdelené do piatich hodnotiacich celkov:

- kontrolná činnosť zamestnancov školy (pedagogických aj nepedagogických),
- hospitačná činnosť,
- hodnotenie komisionálnych skúšok a výchovno-vzdelávacích výsledkov,
- hodnotenie koncertov, verejných vystúpení, súťaží a pod,

Kontrolná činnosť zamestnancov školy

Ciele:

- kontrola triednej dokumentácie,
- kontrola ostatných dokumentov - vyplňovanie katalógov, vysvedčení, a ostatných školských dokumentov,
- kontrola rozvrhov hodín,
- kontrolná činnosť zameraná na dodržiavanie pracovného času a pracovného správania,
- kontrolná činnosť zameraná na vlastnú umeleckú prezentáciu učiteľov SZUŠ.

SZUŠ Nobela používa elektronický systém iZUŠ, ktorý ponúka spracovanie väčšiny dokumentácie v elektronickej podobe a ktorý zjednodušuje kontrolnú činnosť vedením SZUŠ (online spôsobom z pozície administrátora a náhľadových možností).

Kontrolnú činnosť školy vykonávajú:

- riaditeľ školy,
- zriaďovateľ o. z.,
- zástupca školy,
- koordinátori podieľajúci sa na chode školy,

Hospitačná činnosť

Sledovanie kvality výchovno-vzdelávacej práce pedagóga na vyučovacích hodinách v skupinovom a individuálnom vyučovaní - je podstatnou súčasťou kontrolných povinností riaditeľa školy (prípadne uvádzajúceho učiteľa v rámci adaptačného vzdelávania).

Pri hospitačnej činnosti hospitujúci kontroluje:

- splnenie cieľa vyučovacej hodiny, plnenie tematického plánu;
- obsahová stránka (odborná úroveň, terminológia, voľba rozsahu, nadväznosť vyučovania);

- uplatnenie didaktických zásad (výber a práca s didaktickou technikou, učebné pomôcky);
- aktivizácia triedy, kontakt so žiakmi, spätná väzba;
- úroveň vedomostí vo vzťahu k učebným osnovám;
- vystupovanie, rečová kultúra, intenzita, modulácia, intonácia, grafický prejav vyučujúceho;
- časové rozdelenie vyučovacej hodiny, dodržiavanie rozvrhu hodín;
- dochádzka žiakov, uplatnenie zásad hodnotenia;
- záverečné hodnotenie a poznámky.

Hospitačnú činnosť vykonáva:

- riaditeľ školy,
- riaditeľom poverení zamestnanci.

Hodnotenie zamestnancov

V súlade s platnou legislatívou vedenie SZUŠ Nobela vykonáva raz ročne komplexné hodnotenie zamestnancov školy, pričom zohľadňuje jeho činnosť počas celého roka v komplexnom rozmere. Do hodnotenia zahŕňa výsledky hospitácií, kontrolnej činnosti riaditeľa (pedagogická dokumentácia, dochádzka a pod.), výsledky účasti v súťažiach a umeleckých aktivitách a pod. V SZUŠ sa hodnotí 1) pracovný výkon, 2) pracovné správanie a 3) vlastná umelecká činnosť pedagóga.

SZUŠ Rosnička Art, kladie dôraz aj na vlastnú umeleckú činnosť pedagógov SZUŠ, pričom ich plne podporuje v ich autorských umeleckých projektoch. SZUŠ si všíma rozsah a dosah realizovaných umeleckých aktivít (či už zapojenie žiakov do súťaží a projektov, alebo vlastná umelecká činnosť pedagóga) v rámci Slovenska či zahraničia.

V prípade hodnotenia nepedagogických zamestnancov (ekonomickí pracovníci), hodnotenie a kontrolu vykonáva riaditeľ školy spolu so zriaďovateľom min. raz ročne po ukončení rozpočtového roka.

Hodnotenie verejných vystúpení a umeleckej činnosti

Hodnotenie školských akcií sa koná pravidelne na pracovných poradách. Vedenie školy zhodnotí všetky pozitíva a negatíva, od organizačného zabezpečenia až po interpretačné výkony žiakov.

Hodnotenie realizovania a účasti žiakov na verejných vystúpeniach, súťažiach či iných podujatiach sú zároveň súčasťou hodnotenia zamestnancov, ktoré vedenie SZUŠ realizuje minimálne raz ročne v súlade s platnou legislatívou.

Pri hodnotení týchto aktivít sa kladie dôraz na spoločenský dosah aktivít (regionálny, celoslovenský, medzinárodný), ako aj na výsledky hodnotených projektov. SZUŠ Rosnička podporuje najmä tie autorské aktivity pedagógov, pri ktorých dochádza k prirodzenému prepojeniu vlastnej umeleckej činnosti učiteľa a jeho pedagogickej práce, teda ak spolu s autorskou prezentáciou sa zároveň predstavujú aj žiacke práce a predstavenia (kolektívne práce a vystúpenia).

1.16 Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov

Profesijný rozvoj prebieha v súlade s § 42 Zákona NR SR č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.. Všetky ciele a nové pojmy uvedené v materiáli sú v súlade so zákonom o pedagogických zamestnancoch a s vyhláškou o kontinuálnom vzdelávaní.

Podľa § 153 zákona č. 311/2001 Z. z. (Zákonníka práce) v znení neskorších predpisov sa zamestnávateľ stará o prehlbovanie kvalifikácie zamestnancov alebo o jej zvyšovanie. Zodpovednosť vedúceho pedagogického zamestnanca – riaditeľa za ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov vyplýva aj z § 5 ods. 2 písm. c) zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov a je v súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon).

Hlavný cieľ: Kontinuálne vzdelávanie ako súčasť celoživotného vzdelávania zabezpečuje u pedagogických a odborných zamestnancov sústavný proces nadobúdania vedomostí, zručností a spôsobilostí s cieľom udržiavať, obnovovať, zdokonaľovať a dopĺňať profesijné kompetencie potrebné na výkon pedagogickej praxe a na výkon odbornej činnosti so zreteľom na premenu tradičnej školy na modernú. Schopnosť inovovať obsah a metódy výučby, skvalitniť výstupy výchovno-vzdelávacieho procesu, byť pripravený reagovať na potreby trhu práce a zmeny vo svojej vzdelávacej politike je súčasťou práce vedúceho pedagogického zamestnanca.

Čiastkové ciele vychádzajú z druhov kontinuálneho vzdelávania:

1. **Adaptačné vzdelávanie** umožní získať profesijné kompetencie potrebné na výkon činností samostatného pedagogického zamestnanca alebo samostatného odborného zamestnanca, ktoré nezíska absolvovaním študijného programu alebo vzdelávacieho programu v požadovanom študijnom odbore poskytujúcom žiadaný stupeň vzdelania. Je určené pre začínajúcich pedagogických a odborných zamestnancov školy alebo školského zariadenia.

2. **Aktualizačné vzdelávanie** sa uskutočňuje ako schválený jednoduchý program vzdelávania. Program aktualizačného vzdelávania a jeho rozsah schvaľuje riaditeľ. Rozsah aktualizačného vzdelávania sa pohybuje v rozpätí 20 hodín za školský rok, pričom konkrétny rozsah je určený v schválenom znení programu aktualizačného vzdelávania.

3. **Inovačné vzdelávanie** umožní pedagogickým zamestnancom zdokonaľiť si profesijné kompetencie potrebné na štandardný výkon pedagogickej činnosti alebo na štandardný výkon odbornej činnosti.

4. **Špecializačné vzdelávanie** zabezpečí získať profesijné kompetencie potrebné na výkon špecializovaných činností.

Pedagogickým zamestnancom – špecialistom je triedny učiteľ, výchovný poradca, kariérový poradca, uvádzajúci pedagogický zamestnanec, vedúci predmetovej komisie, vedúci metodického združenia alebo vedúci študijného odboru, koordinátor informatizácie, iný zamestnanec vykonávajúci špecializované činnosti určené riaditeľom, napríklad poradca pre vzdelávanie prostredníctvom informačno-komunikačných technológií, špecialista na výchovu a vzdelávanie detí zo sociálne znevýhodneného prostredia, cvičný pedagogický zamestnanec, koordinátor prevencie. Odborným zamestnancom – špecialistom je uvádzajúci odborný zamestnanec, supervízor, iný zamestnanec vykonávajúci špecializované činnosti určené riaditeľom napríklad koordinátor prevencie, výchovný poradca, kariérový poradca.

5. **Funkčné vzdelávanie** umožní získať profesijné kompetencie potrebné na výkon riadiacich činností vedúcich pedagogických a odborných zamestnancov.

6. **Kvalifikačné vzdelávanie** umožní získať profesijné kompetencie požadované na doplnenie kvalifikačných predpokladov alebo splnenie kvalifikačného predpokladu na vyučovanie ďalšieho predmetu (vyučovania v ďalšom umeleckom odbore).

SZUŠ Nobela poskytuje priestor iniciatíve učiteľa, umožňuje mu prezentovať inovačné postupy svojej práce, ktorými sú najmä autorstvo alebo spoluautorstvo schválených alebo odporúčaných učebných pomôcok vrátane počítačových programov, učebníc, učebných

textov, metodických materiálov a pracovných zošitov, iné tvorivé aktivity súvisiace s výkonom pedagogickej praxe alebo výkonom odbornej činnosti, napríklad výsledky výskumu, patenty, vynálezy, odbornopreventívne programy, odborné články publikované v odbornej literatúre.

SZUŠ umožňuje pedagogickým a odborným zamestnancom absolvovať vzdelávanie v zahraničí súvisiace s výkonom pedagogickej činnosti alebo s výkonom odbornej činnosti.

V SZUŠ sú začínajúci učitelia zaradení do adaptačného vzdelávania, ktoré trvá min. 3 mesiace, max. rok, kde začínajúci učiteľ pracuje pod vedením uvádzajúceho pedagóga, postupuje podľa vopred vypracovaného a schváleného adaptačného plánu vzdelávania. Jeho ukončenie sa realizuje po predvedení otvorenej hodiny, jej analýzou, skúškou zo školskej legislatívy a záverečným pohovorom pred komisiou.

V súlade s platnou legislatívou musí riaditeľ SZUŠ absolvovať funkčné vzdelávanie.

Vzhľadom na to, že pre učiteľov základných umeleckých škôl nie je ponuka ďalšieho vzdelávania, orientovaného práce na špecifiká ZUŠ dostatočná, SZUŠ Nobela podporuje ďalšie vzdelávanie učiteľov v príbuzných či úzko špecializovaných odboroch (nielen výtvarná výchova, ale aj estetika, dejiny umenia, arteterapia a pod.). Zároveň podporuje rozširovanie pedagogických, didaktických kompetencií učiteľov, či vzdelávanie v oblasti IKT.

2 Charakteristika Školského vzdelávacieho programu SZUŠ Nobela

Školský vzdelávací program (ŠkVP) SZUŠ Nobela je vypracovaný na základe platného Štátneho vzdelávacieho programu (ŠVP) ako hierarchicky najvyššieho programového projektu vzdelania a reprezentuje druhú úroveň dvojúrovňového modelu vzdelávania. Konkretizuje voliteľný obsah vzdelávania ako profiláciu školy, v ktorej sú reflektované potreby a záujmy žiakov, rodičov a možnosti lokálnych podmienok. Odráža sa v ňom poslanie, funkcia a špecifikum školy. Zohľadňujú sa v ňom potreby a možnosti žiakov a pedagogických zamestnancov.

2.1 Názov Školského vzdelávacieho programu

Názov Školského vzdelávacieho programu SZUŠ Nobela je **UMENÍM k majstrovstvu „ Tvorivý & kreatívny „**. Názov má odrážať poslanie našej školy, a to prinášať umenie

všetkým deťom a žiakom bez rozdielov. Prinášať umenie aj do vzdialenejších miest a obcí, kde žiaci prejavujú záujem o umenie, ale nemajú možnosť navštevovať takýto typ školy vo svojom okolí.

2.2 Vlastné zameranie školy

Víziou SZUŠ Nobela je sprostredkovať kontakt s umením každému dieťaťu bez rozdielu.

Umenie vnímame ako ideálnu platformu aj pre hodnotové vzdelávanie a „výchovu umením“ vnímame ako výchovu k slobode (umeleckého) prejavu, ku kritickému mysleniu a zdravej prezentácii talentu i osobnosti ako celku.

Práve moderné umenie na prelome 19. a 20. storočia prinieslo oslobodenie umeleckých mantinelov spod diktátu prísnych foriem. Táto sloboda nebola postavená na vode, ale na jasnom manifeste a definíciách umeleckých kritérií, ktorými sa konkrétny umelecký smer riadil a ktoré deklaroval. Umelecké avantgardy začiatku 20. storočia zároveň priniesli pluralitu rôznych umeleckých smerov, prúdov, škôl, názorov. Čím bližšie k 21. storočiu prídeme, tým viac sa daná štruktúra rozvetví a prinesie nové výrazové prostriedky i platformy umeleckého prejavu.

V SZUŠ sa zameriavame nielen na samotnú tvorbu, ale zameriavame sa na hodinách aj na dejiny umenia od jeho počiatkov po 20. storočie. Nevyhýbame sa ani tradičnej národnej kultúre a slovenskému ľudovému umeniu, avšak dávame im priestor najmä v optike súčasnej reflexie, teda v zmysle „tradičné prvky v modernom šate“. Väčšinou pozornosť ale venujeme moderným avantgardám prvej polovice 20. storočia, nástupu postmodernity v druhej polovici 20. storočia a súčasným umeleckým smerom a prúdom po roku 2000.

Vytvárame tým priestor pre stabilný teoretický základ z oblasti moderného umenia, fundovaný základ pre kritické myslenie a uvažovanie v estetických kategóriách, ale aj priestor pre umeleckú variabilitu s cieľom, aby si dieťa v spleti „izmov“ našlo spôsob estetického myslenia, príbuzný jeho osobnostnému naturelu. Tým chceme dieťaťu vytvoriť akúsi „bezpečnú ohrádku“ pre jeho autorské sebaujadrenie, dostatočné argumenty pre jeho vlastné estetické uvažovanie a cítenie a podporiť ho v slobode jeho tvorby.

2.3 Vymedzenie vlastných cieľov

Cieľom umeleckého vzdelávania je výchova umení (formovanie osobnosti), k umeniu (rozvoj schopnosti tvoriť a prijímať umenie) a pre umenie (príprava na profesionálnu umeleckú činnosť).

Hlavnými cieľmi SZUŠ Nobela sú:

- poskytovanie umeleckého vzdelania deťom a žiakom priamo v ich škole,
- rozvíjanie osobnosti žiaka a jeho tvorivosť prostredníctvom jednotlivých umeleckých odborov,
- spolupráca so školami a obcami, na území ktorých SZUŠ pôsobí.

3 Umelecké odbory, učebné plány, osnovy a štandardy

3.1 Výtvarný odbor

Výtvarný odbor v základnom umeleckom vzdelávaní poskytuje prehĺbené a rozšírené výtvarné vzdelanie a formovanie žiakom, ktorí prejavujú záujem a nadanie v oblasti výtvarného sebvýjadrovania a tvorby. Edukačný proces je zameraný na rozvíjanie špecifických schopností žiaka a zároveň na celistvosť jeho osobnosti, na jeho integráciu do kultúrnych hodnôt a zároveň na budovanie vlastnej individuality prejavujúcej sa autentickou a originálnou výtvarnou tvorbou a autentickými a zodpovednými postojmi voči skutočnosti. V nadväznosti na všeobecné vzdelanie metodicky rozvíja tvorivosť v oblasti vizuálnych umení.

- Na štúdium vo výtvarnom odbore je možné prijať žiakov (v súlade s § 52 školského zákona), ktorí na prijímacích skúškach výtvarným prejavom (vlastná kresba, maľba) preukážu určitú mieru nadania a talentu (súboru schopností, ktoré umožňujú osobité, nadpriemerné výkony z hľadiska tvorivosti v niektorej z oblastí výtvarného vyjadrovania sa). Žiak je zaradený do ročníka s ohľadom na jeho vek a schopnosti (dôležité je prihliadať na to, že výtvarná vyspelosť – myslenie žiaka je úmerné jeho veku; chýbajúce technické zručnosti je možné získať/doplniť si aj vo vyšších ročníkoch).
- Štúdium sa nečlení na predmety. Zahŕňa disciplíny plošné (kreslenie, maľovanie, grafika, fotografia, 2D dizajn ...), priestorové (modelovanie, skulptúra, objekt, 3D dizajn, architektúra ...), intermediálne (kombinácia médií, inštalácia ...), akčné (performancia, happening, sociálna plastika ...) Primerane veku (prevažne formou výtvarnej

interpretácie, galerijnej animácie a neskôr aj štúdia odborných časopisov, literatúry a elektronických zdrojov) je žiakom prístupované historické i novodobé umenie. Tieto disciplíny a činnosti sa môžu v rámci jedného vyučovania prelínať alebo dopĺňať. Žiakovi má byť umožnené spoznať v priebehu štúdia celú šírku výtvarných disciplín a postupne sa profilovať podľa svojho nadania a záujmu.

- Jednotlivé výtvarné činnosti podliehajú hodnoteniu a klasifikácii, ktorá sa uvádza na konci I. a na konci II. polroka na tlačivách schválených MŠVVaŠ SR (napr. katalógový list žiaka a vysvedčenie). Pre potreby vykazovania a hodnotenia sú jednotlivé výtvarné činnosti považované za vyučovacie predmety. Učiteľ má možnosť do voľných políčok školských tlačív dopísať aj činnosti (vyučovacie predmety), ktoré sa podľa ŠkVP na škole vyučujú, ale v tlačivách absentujú.
- Skupinou hlavných predmetov sú v tomto zmysle v prípravnom štúdiu tieto výtvarné činnosti: kreslenie, maľovanie a modelovanie.
- Skupinou hlavných predmetov sú v tomto zmysle v prvej časti a v druhej časti I. stupňa základného štúdia tieto výtvarné činnosti: kreslenie, maľovanie, grafika, fotografia, dizajn, priestorové vytváranie, modelovanie, intermediálna a multimediálna tvorba.
- Každý stupeň štúdia je ukončený verejnou prezentáciou – výstavou.

Špecifické ciele

- rozvíjať vizuálnu gramotnosť žiaka, jeho výtvarné vyjadrovacie schopnosti a technické zručnosti,
- otvárať žiakovi možnosti zaradiť sa do kultúrnej tradície na úrovni súčasného myslenia,
- viesť žiaka k orientácii v historickom, modernom i súčasnom umení (z hľadiska štýlov, slohov, používania vyjadrovacích prostriedkov, médií, tém a komunikačných stratégií),
- viesť žiaka k nachádzaniu vlastnej profilácie v oblasti výtvarného vyjadrovania prostredníctvom odhaľovania a rozvíjania jeho špecifických schopností (orientovať ho na hľadanie oblasti umenia, médií, prostriedkov a spôsobov sebvýjadrovania a tvorby, v ktorých dokáže realizovať svoje koncepty, predstavy a fantáziu),
- podporovať a rozvíjať tvorivý prístup žiaka v myslení i vynachádzaní formy, jeho samostatné a prínosné riešenia,

- uvádzať žiaka do intermediálnych a interdisciplinárnych vzťahov súčasnej kultúry.

Profil absolventa

Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia - primárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 1B):

- výtvarne vyjadruje svoje predstavy v kresbe, maľbe, koláži, modelovaní, jednoduchej grafickej technike, v tvorbe objektu,
- pracuje s líniou, farbou, tvarom,
- pomenuje farby a farebné tóny, základné farebné kontrasty (tepelný, svetlostný, sýtosť),
- slovne charakterizujú línie a tvary podľa proporcií a výrazu,
- rozlišuje organické a geometrické tvary, pomenuje kvalitu povrchov podľa opticko-haptického výrazu, stručne charakterizuje vytvorený artefakt,
- zvládne techniku kresby ceruzou rôznej tvrdosti, fixkou rôznej hrúbky, tušom a pierkom (resp. iným nástrojom), štetcom a farbou,
- zvládne techniku maľovania temperovými farbami, suchými, voskovými (resp. olejovými) pastelmi, fixkami, tušmi a kombináciami vybraných techník,
- zvládne techniku modelovania z mäkkého modelovacieho materiálu,
- zvládne jednoduchú grafickú techniku (napr. monotypiu, kartónrez, linorez ...), vytvorí novotvar z neartikulovanej (náhodnej) štruktúry alebo z nájdených predmetov,
- iniciatívne vyhľadáva rozmanité technicko-materiálové riešenia, výtvarne, podľa
- fantázie vyjadria vlastné témy a obsahy, výtvarne podľa fantázie reaguje na podnety vizuálnej reality,
- výtvarne, podľa fantázie reaguje na vybrané podnety z oblasti výtvarného umenia z hľadiska foriem, tém a námetov, slovne opíše videné výtvarné dielo, jeho druh,
- výtvarne, podľa fantázie reaguje na podnety z oblasti vybraných druhov umenia – hudby, literatúry, filmu, divadla, tanca,
- výtvarne, podľa fantázie reaguje na podnety z vybraných oblastí poznávania (napr. prírodovedy, vlastivedy, náboženskej a etickej výchovy, matematiky a geometrie ...),

- výtvarne, podľa fantázie reaguje na kultúrne a sociálne témy (zvyky, sviatky, udalosti...).

Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia - nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 2B):

- cieľavedome vyjadruje svoje predstavy prostredníctvom rôznych médií: kresby, maľby, koláže, modelovania, vybranej grafickej techniky, tvorby objektu, inštalácie, fotografie, videa a elektronických médií,
- cieľavedome pracuje s vyjadrovacími prostriedkami,
- cieľavedome pracuje so zvoleným médium, materiálom, nástrojom a technikou,
- tvorivo spracúva vlastné koncepty zvoleným spôsobom,
- dokáže výtvarne reagovať na zadanú tému,
- ovláda princípy kompozície (rozvrh plochy alebo priestorového útvaru),
- ovláda princípy radenia, kombinovania, miešania a kontrastov farieb,
- proporčne správne nakreslí videný predmet, proporčne správne vymodeluje videný predmet,
- pozná hlavné znaky historických slohov umenia a architektúry, tendencie moderného umenia a architektúry,
- zvláda realizáciu v zvolenom štýle moderného umenia,
- dokáže svojsky spracovať (interpretovať) tematický alebo formálny podnet zvoleného výtvarného diela,
- dokáže výtvarne reagovať na podnety z oblasti hudby (zvuku), literatúry (textu), filmu (audiovizie), divadla (performancie), tanca (pohybu),
- orientuje sa v hlavných tendenciách súčasného diania vo výtvarnom umení,
- pozná základnú dostupnú literatúru, časopisy (príp. internetové stránky) z oblastisúčasného výtvarného umenia,
- slovne vyjadrí svoj výtvarný zámer, opíše videné výtvarné dielo (druh, médium, technika, výraz),
- dokáže vyjadriť svoj názor na videné výtvarné dielo, je schopný rámcovo zaradiť výtvarné dielo do obdobia (smeru),
- dokáže preniesť skúsenosti z výtvarnej výchovy do svojich spontánnych (voľnočasových) výtvarných aktivít.

Názov predmetu:	Dejiny výtvarného umenia
Ročník:	Prípravný 1.ročník /prvej časti / I.stupňa až 4.ročník /prvej časti / I.stupňa 1.ročník /druhej časti / I.stupňa až 5.ročník /druhej časti / I.stupňa
Časový rozsah vyučby:	1 hodina/mesačne (skupinové vyučovanie)
Stupeň vzdelania:	primárny stupeň – ISCED 1B nižší sekundárny stupeň – ISCED 2B
Názov ŠkVP:	UMENÍM k majstrovstvu „Tvorivý & kreatívny.“
Forma štúdia:	Denná
Vyučovaci jazyk:	Slovenský
Riaditeľka školy	PaedDr. Eva Raffajová
Koodinátor pre tvorbu ŠkVP	Bc. Branislav Klempár, DiS. art

Okruhy tém - dejiny výtvarného odboru

0. **Ročník:** Hravou formou, známe pojmy, žánre výtvarného umenia, názorná metóda.

Stupeň vzdelania: primárny stupeň – ISCED 1B

1. **Ročník:** Základné vyjadrovacie prostriedky, druhy výtvarného umenia
2. **Ročník:** Antika, Staroveký Rím, Egypt, Grécko.
3. **Ročník:** Obdobia, charakteristické znaky jednotlivých vývojových etáp: pravek, stredovek, renesancia.
4. **Ročník:** Gotika, barok, rokoko.

Stupeň vzdelania: nižší sekundárny stupeň – ISCED 2B

1. **Ročník:** Klasicizmus, romantizmus, realizmus, známi umelci.
2. **Ročník:** kubizmus, surrealizmus, expresionizmus, známi umelci, diela.
3. **Ročník:** Impresionizmus, secesia, umelci, diela.
4. **Ročník:** fauvizmus, dadaizmus, umelci, diela
5. **Ročník:** pop-art, op-art, umelci, diela

Okruhy tém - dejiny výtvarného odboru

Prípravný ročník

1. Bod – línia – čiara – tvar
2. Svetlo a tieň – modelácia
3. Farba
4. Harmónia a disharmónia
5. Kompozícia
6. Obrazový priestor – perspektíva proporcionalita
7. Plocha a priestor
8. Papier
9. Kresba
10. Grafické techniky, celoročne opakovanie,

Okruhy tém - dejiny výtvarného odboru

1.ročník /prvej časti / I.stupňa

- 1.Periodizácia a dejín umenia
- 2.Škvrna, línia, tvar, bod
- 3.Základné vyjadrovacie prostriedky: farba
- 4.Základné kompozičné princípy: symetria -asymetria, mierka, plocha a formát, priestor a tvar
- 5.Podnety výtvarného umenia: Sochárstvo, Maliarstvo, Grafika
6. Podnety výtvarného umenia: Kresba, Dizajn, úžitkové umenie
7. Podnety architektúry: hravé laborovanie s problematikou architektúry.
- 8.Podnety tradičných remesiel.
- 9.Podnety elektronických médií.
10. Opakovanie celoročného učiva

Okruhy tém - dejiny výtvarného odboru

2.ročník /prvej časti / I.stupňa

- 1.Opakovanie z 1.ročníka/prvej časti/ I.stupňa.
- 2.Opakovanie z 1.ročníka/prvej časti/ I.stupňa.
- 3.Periodizácia a oboznámenie sa so základnými pojmami vo výtvarnom umení
- 4.Egypt, Architektúra, oboznámenie sa so základnými architektonickými stavbami – mastaba, pyramídy, sfinga a ukážky pamiatok
- 5.Egyptské sochárstvo, monumentálne ale aj drobné predmety, oboznámenie sa so základným používaným materiálom a pracovným postupom
- 6.Grécka mytológia, oboznámenie sa z kozmogóniou, teogóniou, titanmi, olympskými bohmi
- 7.Grécka architektúra, grécke slohy oboznámenie sa z gréckymi chrámami a najvýznamnejšími pamiatkami, ktoré boli zasvätené bohom
- 8.Grécke sochárstvo, maliarstvo a úžitkové umenie, oboznámenie sa z tvorbou a dielami Praxitela, Miróna, Feidia, Praxitelesa a jeho socha venuše a taktiež z maľbou na vázach
- 9.Antický Rím, architektúra, sochárstvo, základné rozdelenie na dórske iónske a korintské a základné typy chrámov a sochárstvo pokus o zachytenie ideálu krásy, oboznámenie sa s pojmom kalokagatia
- 10.Rímske maliarstvo a úžitkové umenie dôležitá oblasť Ravena, celoročne opakovanie, záverečný vedomostný test

Okruhy tém - dejiny výtvarného odboru

3.ročník /prvej časti / I.stupňa

- 1.Opakovanie z 2.ročníka/prvej časti/ I.stupňa.
2. Opakovanie z 2.ročníka/prvej časti/ I.stupňa.
- 3.Pravek historické archeologické členenie– kamenná doba, bronzová doba, železná doba
- 4.Začiatok stredoveku rok 476 zánik Západorímskej ríše, umenie ranného kresťanstva, charakteristika umenia, katakomby, symbolika malieb prenasledovanie kresťanstva, bazilika vznik, Ravena
- 6.Byzantské umenie – charakteristika, Sochárstvo – reliéfy, maliarstvo – mozaika, Ikony, Architektúra – technika emailu, mozaiky, Byzantský sloh a chrámy.

7. Románske umenie, Charakteristika, architektúra, sochárstvo v spojení s architektúrou, maliarstvo knižné a nástenné, umelecké remeslo – zlatníctvo, kovolejárstvo, tapisérie, Románsky sloh na Slovensku
8. Gotické umenie, charakteristika, delenie – ranná, vrcholná, neskorá, Architektúra – Gotické katedrály, Gotika na Slovensku, Sochárstvo a výzdoba katedrál, maliarstvo – knižná maľba – iluminácie, nástenná maľba – biblia pauperum (biblia chudobných), umelecké remeslá – kamenárstvo, nábytkárstvo, rezbárstvo, kovotepectvo
9. Neskorá Gotika, Gotika mimo Francúzka – charakteristika slohu, architektonické rozdiely od rannej Gotiky, Majster Povol' z Levoči a jeho tvorba
10. Renesancia a manierizmus, charakteristika, pojem Renesancia, vznik a príčiny, typické rysy, spoločenské postavenie umelca, maliarstvo – tematika náboženská, architektúra zmeny a inšpirácia v antickom umení, vzdelanosť a literatúra – štúdium anatómie
11. celoročne opakovanie, záverečný vedomostný test

Okruhy tém - dejiny výtvarného odboru

4.ročník /prvej časti / I.stupňa

1. Opakovanie z 3. ročníka /prvej časti/ I.stupňa.
2. Opakovanie z 3. ročníka /prvej časti/ I.stupňa.
3. Gotické umenie jeho vznik , rozdelenie jednotlivých období datovanie, Stavba katedrál gotika - ranná gotika, vrcholná gotika, základná charakteristika architektúry, sochárstva, maliarstva, umeleckého remesla, gotické ornamenty
4. Neskorá Gotika- základná charakteristika obdobia, odlišnosti medzi rannou a neskorou gotikou, Gotika mimo francúzska jej formy, významné katedrály (Salzburská katedrála), Gotika v Čechách a významné pamiatky
5. Gotické maliarstvo – knižná maľba, iluminácia kníh, nástenná maľba – biblia pauperum, Tabuľová maľba významné krídlové oltáre (Gentský, Iseimheimský oltár), významný maliari Hieronymus Bosch, Jan van Eyck, umelecké remeslá – kamenárska výzdoba stien architektúr, nábytkárstvo základný typ (truhlica), rezbárstvo, kovotepectvo, kovolejárstvo, väzba kníh
6. Gotika na Slovensku, Prejav Gotického slohu na Slovensku, významné architektonické pamiatky na Slovensku, Osobitosť majster Pavol z Levoče – oltár, Chrám sv. Jakuba.
7. Barokové umenie, názov Barok, historické pozadie vzniku, barokové myšlienky, rozdelenie jednotlivých období, baroková architektúra a jej charakteristika, Významné barokové pamiatky
8. Barok – ranný, vrcholný, neskorý, základné charakteristiky jednotlivých období, jednotlivé odlišnosti medzi obdobiami
9. Barokové maliarstvo, sochárstvo, charakteristika maliarstva (oltárne obrazy, nástenné maliarstvo), významný maliari (Peter Paul Rubens, Caravagio, Rembrandt)
10. Rokoko základná charakteristika rokoka, rokoko v maliarstve, sochársky prejav, architektúra, významný predstavitelia rokoka celoročne opakovanie, záverečný vedomostný test

Okruhy tém - dejiny výtvarného odboru

1.ročník /druhej časti / I.stupňa

- 1.Opakovanie z 4.ročníka/prvej časti/ I.stupňa.
- 2.Opakovanie z 4.ročníka/prvej časti/ I.stupňa.
- 4.Klasicizmus a jeho znaky, príčiny vzniku klasicizmu, základné znaky klasicizmu, rozlišovanie vysokých a nízkych žánrov, klasicizmus vo Francúzku, v Taliansku a v druhej polovici 18. Storočia (klasicizmus Ľudovíta XVI.)
- 5.Klasicizmus architektúra, hlavná charakteristika, architekti [Christopher Wren](#), [Jacques-Germain Soufflot](#), sochárstvo [Bertel Thorvaldsen](#), [Antonio Canova](#).
- 6.Klasicizmus maliarstvo, významní maliari [Jacques Louis David](#), [Jean Antoine Gros](#), [Jean Auguste Dominique Ingres](#), [Francisco Goya](#), Klasicizmus na Slovensku.
- 7.Romantizmus základná charakteristika, vznik, manifest pl' medúzy ([Théodore Géricault](#)), filozofický smer idealizmus, architektúra [Eugène Viollet-le-Duc](#), [J. Nash](#).
- 8.Romantizmus maliarstvo základná charakteristika. Významní predstavitelia [Eugène Delacroix](#), [Théodore Géricault](#), [C.D. Friedrich](#), [Josef Mánes](#), [William Blake](#).
Romantizmus na Slovensku.
- 9.Realizmus základná charakteristika príčiny vzniku, realizmus vo filozofii, realizmus v umení. Realizmus na Slovensku.
- 10.Maliarstvo – francúzsky realizmus, barbizónska škola. Významní predstavitelia maliarstva realizmu Gustave Courbet, Honoré Daumier, Théodore Rousseau, Jean-François Millet, John Constable, Charles Daubigny, Ruský realizmus Il'ja Repin.
- 11.celoročne opakovanie, záverečný vedomostný test.

Okruhy tém - dejiny výtvarného odboru

2.ročník /druhej časti / I.stupňa

- 1.Opakovanie z 1.ročníka/druhej časti/ I.stupňa.
- 2.Opakovanie z 1.ročníka/druhej časti/ I.stupňa.
- 3.Kubizmus – história kubizmu, základne delenie kubizmu:
1. Pre kubizmus 2. Analytický kubizmus, 3. Syntetický kubizmus, 4. Orfizmus a ich základná charakteristika
- 4.Výtvarné umenie kubistických diel, významní predstavitelia kubizmu:
Svetové maliarstvo: Georges Braque, Robert Delaunay, Juan Gris, Fernand Léger, Jacques Lipshitz, Pablo Picasso, Frtiz Wotruba
České maliarstvo: Emil Filla, Bohumil Kubišta, Jozef Čapek, Otakar Kubín, Antonín Procházka, Václav Špála
Slovenské maliarstvo: Ľudovít Fulla, Mikuláš Galanda, Ester Šimerová- Martinčeková
Diela najvýznamnejších kubistických umelcov.
- 5.Kubistická architektúra, základné charakteristické rysy kubistickej architektúry.
Najvýznamnejší architekti: Josef Gočár, Jozef Chochol, Pavel Janák.
Najvýznamnejšie architektonické pamiatky.
Diela sovietskeho konštruktivismu, Holandskej skupiny De Stijl, Le Corbusiera
- 6.Surrealizmus – základná charakteristika surrealistického umenia. Najvýznamnejší predstavitelia surrealizmu André Breton, Salvador Dalí. Psychoanalýza Sigmunda Freuda.
Rozdelenie surrealizmu: 1. Intuitívne obdobie 2. Politické obdobie

7.Surrealizmus v maliarstve, Svetový predstavitelia: Max Ernst, Salvador Dalí, Joan Miró, Marc Chagall, Hans Arp, Paul Klee, Frida Kahlo, Yves Tanguy, Paul Delvaux, André Masson, Toyen.

Český predstavitelia: Jozef Šima, Václav Tikal, Mikuláš Medek

Slovenský predstavitelia: Karol Baron, Albín Brunovský, Agnesa Sigetová, Imrich Weiner Kráľ

8.Expresionizmus – charakteristika umenia expresionizmu, príčiny vzniku, pojem expresionizmu, historický vývoj expresionizmu. Základ charakteristiky fauvizmu s ktorého vychádzal expresionizmus. Architektúra expresionizmu. Vzniknutá skupina v Nemecku Die Brucke (most), Der Blaue Reiter (modrý jazdec), predchodcovia expresionizmu Mathias Grunwald, El Greco

9.Expresionizmus výtvarné umenie: svetový predstavitelia Edvard Munch a jeho obraz výkrik, Vasilij Kandinskij, Oskar Kokoschka, Franc Marz, Emil Nolde, Egon Schile, Chaim Soutine, Otto Muler, Erich Heckel, Ernst Ludwig Kirchner

Slovenský predstavitelia: Mikuláš Galanda, Koloman Sokol, Imro Weiner-Kráľ

10.celoročne opakovanie, záverečný vedomostný test.

Okruhy tém - dejiny výtvarného odboru

3.ročník /druhej časti / I.stupňa

1.Opakovanie z 2.ročníka/druhej časti/ I.stupňa.

2.Opakovanie z 2.ročníka/druhej časti/ I.stupňa.

3.Impresionizmus charakteristika umenia, výtvarné umenie, nadväznosť na realizmus. Pojem impression – dojem. Vznik impresionizmu (1860-1900). Reakcia na ateliérovú maľbu. Dominanta obrazu farba, dojem.

4.Impresionistická maľba - zachytenie prchavého dojmu. Farba, svetlo, kompozícia. Obraz je ilúzia, fikcia skutočnosti, oslobodenie sa od predmetu a základný zmysel „ako“ maľovať.

5.Impresionizmus a jeho významní predstavitelia a ich diela: Édouard Manet, Eugén Boudin, Edgar degas, Claude Oscar Monet, Camille Jacob Pissarro, Pierre Auguste Renoir, Alfred Sisley, Pául Cézanne, Paul Gauguin. Zobrazenie ženy v impresionizme.

6.Impresionizmus sochárstvo, najvýznamnejší predstavitelia a ich diela. August Rodin – štúdium antiky, gotiky a orientálneho umenia. Antoin Boudierle a jeho monumentálne pomníky.

7.Post impresionizmus charakteristika umenia a jeho postupný vznik. Londýnska výstava organizovaná Rogerom Fryom a prezentácia umelcov. Maľba post impresionistov zobrazujúca svoje vnútorné vnímanie a najvýznamnejší predstavitelia a ich diela. P. Gaugain, V. van Gogh, P. Cézanne, G. Seurat, H. Toulouse Lautrec

8.Secesia charakteristika umenia posledný univerzálny medzinárodný výtvarný sloh. Vývin secesného slohu. Prejav v architektúre, výtvarnom umení, v úžitkovom umení (bytové zariadenie – vitráže) a v literatúre. Základné znaky secesie: ornamentálnosť, plošnosť, záľuba v neobvyklých farbách a estetickom využívaní rôznych materiálov. Princíp harmónie a kontrastu.

9.Secesia vo výtvarnom umení - najvýznamnejší predstavitelia a ich diela. Alfons Mucha (plagáty, cyklus obrazov Slovanská epopeja, návrhy šperkov nábytkov), Gustáv Klimt (dekoratívne maľby, plagáty), Henri de Toulouse-Lautrec (grafika, obrazy).

Predstavitel' úžitkového umenia Emilé Galop (sklenené vázy), Charles Rennie Macintosh (bytové zariadenie).

Secesia v architektúre- charakteristika Victor Horta (Dom Tasselových v Bruseli), Hector Guimard (vstupy do parížskeho metra), Antonín Balšánek a Osvald Polívka (Obecný dom v Prahe)

10.celoročne opakovanie, záverečný vedomostný test.

Okruhy tém - dejiny výtvarného odboru

4.ročník /druhej časti / I.stupňa

1.Opakovanie z 3.ročníka/druhej časti/ I.stupňa.

2.Opakovanie z 3.ročníka/druhej časti/ I.stupňa.

3.Fauvizmus – základná charakteristika moderného výtvarného umenia 20. storočia.

Označenie fauve – dravec, šelma. Moderný štýl umelcov v rokoch 1900 – 1910. Vedúci hnutia Henri Matisse a André Derain a tri výstavy hnutia fauvizmu.

4.Henri Matisse – francúzsky maliar, ktorý patril k skupine fauvistov. Maliarska charakteristika – odvážne ťahy štetca a výrazné odtiene. Jeho postupný prechod k abstraktným dielam ako napr. Slimák. Jeden s popredných maliarov a sochárov moderného umenia. Sochárske diela 80 bronzových plastík a reliéfov. Významné umelecké diela.

5.André Derain – francúzski maliar, ilustrátor jeden zo zakladateľov fauvizmu. Základná charakteristika umenia André Deraina a jeho vplyv na iných umelcov. Záujem o dekoratívne umenie ako je keramika, drevené reliéfy, plastika, kostýmová tvorba. Významné umelecké diela.

6.Dadaizmus základná charakteristika avantgardného umeleckého smeru. Vznik Švajčiarsko 1916-1923. Príčina vzniku – revolta proti vojnovým hrôzám. Dadaizmus ako výrazový prostriedok na zobrazenie strachu a smútku. Po roku 1924 prechod plynule k surrealizmu.

7.Dadaizmus - výtvarné umenie oslobodenie od tradičných vecí a ich vzťahov a použitie ich v nových nelogických vzťahov. Základná technika – nájdený objekt a ready made. Vytvorenie nových výtvarných postupov: koláž, frotáž, asambláž, dekalk. Zrušenie klasickej sochy a vytvorenie objektu na stene alebo priestore

8.Výtvarné umenie dadaizmu a významný predstavitelia a ich tvorba. Aragon, Hans Arp, Hugo Ball, Arthur Cravan, Jean Crotti, Marcel Duchamp, Max Ernst, George Grosz, Raoul Hausmann

9.Výtvarné umenie dadaizmu a významný predstavitelia a ich tvorba. Emmy Hennings, Marcel Janco, Vasilij Kandinskij, Francis Picabia, Man Ray, Hans Richter, Kurt Schwitters, Sophie Täuber.

Dadaizmus v literatúre – zrušenie všetkých literárnych konvencií. Presadzovanie spontánnosť.

10.celoročne opakovanie, záverečný vedomostný test.

Okruhy tém - dejiny výtvarného odboru

5.ročník /druhej časti / I.stupňa

- 1.Opakovanie z 4.ročníka/druhej časti/ I.stupňa.
- 2.Opakovanie z 4.ročníka/druhej časti/ I.stupňa.
- 3.Popart základná charakteristika dominantného smeru výtvarníkov 60.rokov 20. storočia. Vplyv populárnej kultúry, komercie v prejave – fotografia, film, masmédiá, komiksy. Umelecké centrá – Londýn, New York.
- 4.Anglický Popart a jeho charakteristika. Významný predstavitelia skupiny „Independent Group“, Richard Hamilton, Eduardo Paolozzi, historik a kritik umenia Reyner Banham, architekti Peter a Alison Smithsonovci a fotograf Henderson.
- 5.Americký Popart a základná charakteritika umeleckého smeru a významný predstavitelia. Popart predstaviteľ – Andy Warhol technika sieťotlače a jeho diela . Campbelova polievka, Coca Cola, Marilyn Monroe, Elvis Presley.
- 6.Popart predstavitelia- Andy Warhol a Roy Lichtenstein prvé obrazy založené na komiksoch, Robert Rauschenberg. Významné asambláže a koláže tvorili tiež ďalší umelci: Robert Whiteman, Claes Oldenburg, Jim Dine, Gerge Brecht. Claes Oldenburg.
- 7.Pop-artu tiež zapôsobil happening, spôsob improvizovanej umeleckej tvorby za aktívnej účasti diváka. Vznik v 60-tych rokoch 20.storočia a k jeho tvorcom patrí maliar Allan Kaprow, básnik Jean-Jacques Lebel či komponista John Cage..
- 8.Op art – základná charakterisika umeleckého smeru a jeho vzniku. Charakteristika usporiadaním a obmieňaním geometrických plôch a plôšok, využívajúc zrkové klamy. Umelci vytvárajú abstraktné obrazy.
- 9.Op art významný predstavitelia- Victor Vasarely, Briget Riley, esús-Rafael Soto, Youri Messen-Jaschin, Richard Anuszkiewicz, Julian Stanczak a Carlos Cruz-Diez. A ich významné diela a spôsob tvorby,
- 10.celoročne opakovanie a preverenie získaných vedomostí s Dejín umenia (VDU) v ústnej forme.
- 11.Obhajoba Absolventskej práce – v písomnej forme v podobe vlastného spracovaného textu absolventom ako výstup k praktickej časti absolventskej práce.

PRÍPRAVNÉ ŠTÚDIUM

Prípravným štúdiom vo výtvarnom odbore rozumieme štúdiom žiakov predprimárneho vzdelávania. Charakteristické je spontánnym detským výtvarným prejavom (ktorý je viac príznakom štandardného psychického vývinu dieťaťa ako jeho cieľavedomej tvorivosti alebo talentu), ale aj hravého a nadšeného objavovania možností (techník, materiálov, grafických typov). Je tiež obdobím vytvárania prvých stereotypov, preberania schém a konvencií, na ktoré musí pedagogický program reagovať v zmysle ich aktívneho zaradenia do dynamiky detskej osobnosti – ich podriadenia, spracovávania a prekračovania vlastnou detskou vynaliezavosťou a motivovaným objavovaním iných foriem a možností. Na štúdiom v odbore možno prijať deti, ktoré prejavujú záujem o výtvarné činnosti. V tomto veku ešte nie je možné posudzovať mieru talentu v závislosti na výtvarnom prejave. Dĺžka štúdia je jeden alebo dva roky.

Učebný plán číslo:	52
Stupeň štúdia	Prípravné štúdiom – variant A
Študijné zameranie	Prípravná výtvarná výchova
Vek	Deti predškolského veku alebo 1.ročníka ZŠ
Dĺžka štúdia	1 rok
Počet žiakov v skupine	5 – 8
Počet hodín týždenne:	2 x 45 minút (1x týždenne)
Spolu	2
Stupeň štúdia	Prípravné štúdiom – variant B
Študijné zameranie	Prípravná výtvarná výchova
Vek	Absolventi PŠ A alebo žiaci 1. ročníka ZŠ
Dĺžka štúdia	1 rok
Počet žiakov v skupine	5 - 8
Počet hodín	2 – 3* x 45 min. (1 x týždenne)
Spolu	2– 3*

*Poznámka: V druhom roku štúdia (žiaci prvého ročníka ZŠ) je možné zvýšiť hodinovú dotáciu z dvoch na tri vyučovacie hodiny.

Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiaci po absolvovaní prípravného štúdia:
<p>- hravé činnosti s linkou, farbou a materiálom; uvedenie si výrazu, základných rozdielných vlastností rôznych nástrojov a materiálov, - jednoduché šrafovanie častí kresby, - akčné maľovanie v ktorom jednotlivé činnosti, gestá, pohyby a nástroje zanechávajú na papieri charakteristické stopy, - variačné a porovnávanie rôznych spôsobov kreslenia tej istej veci (jednoduchého motívu), - uplatňovanie predstavivosti a fantázie pri spracovávaní (doplňaní alebo vyhľadávaní tvarov) nepresných, nezreteľných textúr (pokrčený papier, čarbanica, krajčírske strihy, škvry, dekalky ...), - hravé experimentovanie s časťami obrázkov (fotografií), s vystrihnutými písmenami alebo s nezobrazujúcimi textúrami materiálov; asambláže alebo koláž, fantazijné dopĺňanie zobrazení (konfigurácií, významových tvarov), - obkresľovanie (obmaľovanie) obrysov predmetov, tieňov; kombinované so šrafovaním, kolážovaním a pod. – rozlišovanie vonkajšieho a vnútorného tvaru, - porovnávanie tvarov rôzneho charakteru (geometrické-presné, prírodné-nepresné, veľké a malé, vysoké a nízke, hranaté a okrúhle, plošné a priestorové ...), - vytváranie objektov z kartónu, ich dotváranie kresbou, maľbou alebo kolážou, - frotáž z rôznych povrchov, vytváranie vzorkovníčka alebo kompozície, - rastliny a prírodniny ako výtvarné materiály využité v rôznych technikách, - monotypické otláčanie prírodnín alebo pripravených matric, - kreslenie (maľovanie) svojich predstáv o vypočutom príbehu (rozprávke) alebo o príbehu vymyslenom dieťaťom, príp. o vlastnej transformácii rozprávky, - výtvarné spracovanie postavičiek z filmu a ich domýšľanie, variovanie a transformovanie, - vytváranie masiek z jednoduchých materiálov (ich dopĺňanie časťami kostýmu, pokrývkou hlavy ...) – rozhovor o výraze masky, vymýšľanie „rituálov“, - diskusia o rozmanitosti umeleckých diel a o ich výraze, pri návšteve galérie, výstavy alebo pri výtvarných dielach sprostredkovaných iným spôsobom.</p>	<p>- vyjadria svoje predstavy v kresbe, maľbe, koláži a modelovaní, - spontánne pracujú s farbou, líniou a mäkkým modelovacím materiálom, - pomenujú svoje práce, - opíšu výraz svojich prác, výraz umeleckých diel, - vyjadria svoje predstavy o vypočutom texte v kresbe a/alebo v maľbe, - výtvarne vyjadria príbehy, ktoré si vymyslia, - dotvoria chaotické textúry do zmysluplných zobrazení podľa svojej fantázie a tvarovej predstavivosti, - dotvoria neúplné obrazy (fotografie, reprodukcie ...) v náväznosti na čiastočné tvary a s použitím fantázie, - nakomponujú novotvary narábaním s primárnymi tvarmi (geometrické tv., písmená ...), - obkreslia tvary a dotvoria ich podľa fantázie, - vytvoria jednoduché masky s výrazom základných emócií (smútok, radosť ...), - využijú grafické a materiálové stopy svojich gest, - využijú prírodniny ako súčasť kompozície, - zvládnu techniku jednoduchej frotáže, - zvládnu techniku monotypie, - dokážu spracovať (nastrihať, sformovať, spojiť) papier a mäkkší kartón.</p>

ZÁKLADNÉ ŠTÚDIUM

Učebný plán číslo	53			
Stupeň štúdia	Prvá časť I. stupňa základného štúdia			
Študijné zameranie	Výtvarná tvorba			
Odporúčaný vek	7 až 10 rokov			
Dĺžka štúdia	najviac 4 roky			
Počet žiakov v skupine	6 – 10			
Stupeň vzdelávania	primárne umelecké vzdelávanie			
Ročník:	1.	2.	3.	4.
Počet hodín týždenne:	3 x 45 minút (1x týždenne)*			
Spolu vyučovacích hodín týždenne:	3*	3	3	3
Spolu vyučovacích hodín ročne:	99(66) *	99	99	99
Charakteristika vyučovania:	Vyučovanie prostredníctvom výtvarných činností žiaka je orientované na experimentovanie (materiálno-technické, s vyjadrovacími prostriedkami), uplatnenie jeho fantázie a predstavivosti, na prekonávanie schém zobrazovania a myslenia a na podporu vlastných žiakových riešení na úrovni obsahu i formy. Vo vyučovaní je zastúpené plošné a priestorové vytváranie a jednotlivé disciplíny (kresba, maľba, grafika, modelovanie, priestorové a akčné vytváranie). Primerane veku, prevažne formou výtvarnej interpretácie a rozhovorov o umení je žiakom sprístupňované historické i súčasné umenie.			
Absolvovanie štúdia	Prvá časť I. stupňa základného štúdia sa ukončuje vystavenou záverečnou prácou.			

*Poznámka: V prvom ročníku je možné znížiť hodinovú dotáciu z troch na dve vyučovacie hodiny

1. ročník		
Tematické okruhy	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiaci po absolvovaní prvej časti prvého stupňa základného štúdia:
Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:	- hravé činnosti s obrysmi predmetov, s rytmom, - pochopenie a vyjadrenie pravidelnosti a nepravidelnosti, zrýchľovania a spomaľovania v rôznych prejavocho sveta a života, - priestorové útvary z hotových prvkov, - tepelný farebný kontrast a jeho analógie v maľbe, - hry s jednoduchou kinetikou, jednoduchá kinetická hračka a pod., - reliéf, koláž, a kombinácia – rôzne kvality povrchov; frotáž vytvoreného reliéfu, kresba (maľba) podľa reliéfu, - výtvarné činnosti zamerané na prácu s geometrickými prvkami v tvaroch predmetov.	výtvarne vyjadrujú svoje predstavy v kresbe, maľbe, koláži, modelovaní, jednoduchej grafickej technike, v tvorbe objektu, pracujú s líniou, farbou, tvarom, pomenujú farby a farebné tóny, základné farebné kontrasty, slovné charakterizujú línie a tvary podľa proporcií a výrazu, rozlišujú organické a geometrické tvary, stručne charakterizujú vytvorený artefakt, zvládnu techniku kresby ceruzou rôznej tvrdosti, fixkou rôznej hrúbky, tušom a pierkom, štetcom a farbou, zvládnu techniku maľovania temperovými farbami, suchými, voskovými pastelmi, fixkami, tušmi a kombináciami vybraných techník, zvládnu techniku modelovania z mäkkého modelovacieho materiálu, zvládnu jednoduchú grafickú techniku, vytvoria novotvar z neartikulovanej štruktúry alebo z nájdených predmetov, iniciatívne vyhľadávajú rozmanité technick

Rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov:	- inšpiratívne témy a námety, - ozvláštnená krajinomalba, - ozvláštnené zátišie, - zobrazenie tej istej veci v rôznych prostrediach, - ozvláštnená maľba (kresba, modelovanie) postavy človeka alebo zvierat'a, - spolupráca učiteľa a žiakov na vzniku nových tém a kombinácii techník.	- výtvarne, podľa fantázie vyjadria vlastné témy a obsahy, - výtvarne, podľa fantázie reagujú na podnety vizuálnej reality,
Podnety z výtvarného umenia:	- návšteva galérie, výstavy umeleckých diel, - výtvarné reakcie/interpretácie výtvarných diel.	- podľa fantázie reagujú na vybrané podnety z oblasti výtvarného umenia z hľadiska foriem, tém a námětov, - slovné opíšu videné výtvarné dielo, jeho druh, - charakterizujú výraz výtvarného diela,
Podnety z iných umení a oblastí poznania:	- rozdielnosť nálady v dvoch hudobných skladbách, - ilustrácia žiakom známej rozprávky pozmenenej žiakom.	- výtvarne, podľa fantázie reagujú na podnety z oblasti vybraných druhov umenia, - na podnety z vybraných oblastí poznávania, a na kultúrne a sociálne témy

2. ročník		
Tematické okruhy	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiaci po absolvovaní prvej časti prvého stupňa základného štúdia:
Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:	- hravé činnosti s linkou, jej rôznymi kvalitami (z hľadiska výrazu, nástroja, techniky, prítlaku, proporcie ...), následne aplikácia čiar rôzneho charakteru v naratívnej téme, - šrafovanie tvaru kresliacim nástrojom, - odlišenie rôznych tvarov šrafovaním, - premeny tvarov: postupné (krokové) zmeny vybraného tvaru na iný tvar, - výtvarné hry s osovou symetriou a asymetriou (napr. dotváranie dekalku, odtlačku materiállovej matrice, obkresľovanie šablóny a pod.), - kreslenie tvarov umiestnených vo formáte (vpredu – vzadu, hore – dole, vedľa seba – za sebou ...), - približovanie – vzdďalovanie, zväčšovanie – zmenšovanie.	- výtvarne vyjadrujú svoje predstavy v kresbe, maľbe, koláži, modelovaní, jednoduchej grafickej technike, v tvorbe objektu, - pracujú s líniou, farbou, tvarom, - pomenujú farby a farebné tóny, základné farebné kontrasty, - slovné charakterizujú línie a tvary podľa proporcií a výrazu, - rozlišujú organické a geometrické tvary, - stručne charakterizujú vytvorený artefakt, - zvládnu techniku kresby ceruzou rôznej tvrdosti, fixkou rôznej hrúbky, tušom a pierkom, štetcom a farbou, - zvládnu techniku maľovania temperovými farbami, suchými, voskovými pastelmi, fixkami, tušmi a kombináciami vybraných techník, - zvládnu techniku modelovania z mäkkého modelovacieho materiálu, - zvládnu jednoduchú grafickú techniku, - vytvoria novotvar z neartikulovanej štruktúry alebo z nájdenej predmetov, - iniciatívne vyhľadávajú rozmanité technicko-materiálové riešenia,
Rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov:	- pamäťové cvičenia (zobrazovanie rôznych vecí, zvierat, profesií podľa slovného „diktátu“ učiteľa), - témy a námety provokujúce fantáziu žiaka, - naratívne témy a príbehy, - objekty z rozmanitých polotovarov v nezvyčajných vzťahoch, - hybridácia tvarov (zvierat, vecí ...), - pomenovanie hybridných tvarov, - spolupráca učiteľa a žiakov na vzniku nových tém a kombinácii techník.	- výtvarne, podľa fantázie vyjadria vlastné témy a obsahy, - výtvarne, podľa fantázie reagujú na podnety vizuálnej reality, - podľa fantázie reagujú na vybrané podnety z oblasti výtvarného umenia z hľadiska foriem, tém a námětov, - slovné opíšu videné výtvarné dielo, jeho druh, - charakterizujú výraz výtvarného diela,
Podnety z výtvarného umenia:	- land-artové hry s prírodnými materiálmi v prírode, - body-art (maľba na ruku, tvár), - akcie (permančné aktivity) v mimoškolskom priestore, - animovaná návšteva galérie, výstavy umeleckých diel (alebo výtvarné diela sprostredkované iným spôsobom), - výtvarné reakcie/interpretácie vybraných	- výtvarne, podľa fantázie reagujú na podnety z oblasti vybraných druhov umenia, - na podnety z vybraných oblastí poznávania, a na kultúrne a sociálne témy

	výtvarných diel.	
Podnety z iných umení a oblastí poznania:	- jednoduchá scéna pre bábkové divadlo, - jednoduché (napr. prstové) bábky, -komiks ako „scenár“ bábkového divadla.	

3. ročník		
Tematické okruhy	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiaci po absolvovaní prvej časti prvého stupňa základného štúdia:
Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:	- voľné kresliarske cvičenia zamerané na líniu a tvar, - kresba predmetu linkou (bez nároku na presné zachytenie proporcie a tvaru), - figúry v pohybe (kresba podľa predstavy, vytvorenie a využitie šablóny), - kresba figúry, predmetu podľa videnej skutočnosti (zachytenie základného tvaru/pohybu, bez nároku na presné proporcie), - dotváranie kresby figúry, - modelovanie postavy (človek alebo zviera; zachytenie základného tvaru/pohybu, bez nároku na presné proporcie), - fotokoláž (alt. motívy: figúra, portrét, predmet, krajina ...), - mimikri (artefakt vo vzťahu k prírodnému pozadiu).	- výtvarne vyjadrujú svoje predstavy v kresbe, maľbe, koláži, modelovaní, jednoduchej grafickej technike, v tvorbe objektu, - pracujú s líniou, farbou, tvarom, - pomenujú farby a farebné tóny, základné farebné kontrasty, - slovné charakterizujú línie a tvary podľa proporcií a výrazu, - rozlišujú organické a geometrické tvary, - stručne charakterizujú vytvorený artefakt, - zvládnu techniku kresby ceruzou rôznej tvrdosti, fixkou rôznej hrúbky, tušom a pierkom, štetcom a farbou, - zvládnu techniku maľovania temperovými farbami, suchými, voskovými pastelmi, fixkami, tušmi a kombináciami vybraných techník, - zvládnu techniku modelovania z mäkkého modelovacieho materiálu, - zvládnu jednoduchú grafickú techniku, - vytvoria novotvar z neartikulovanej štruktúry alebo z nájdenej predmetov, - iniciatívne vyhľadávajú rozmanité technicko-materiálové riešenia, - výtvarne, podľa fantázie vyjadria vlastné témy a obsahy, - výtvarne, podľa fantázie reagujú na podnety vizuálnej reality, - podľa fantázie reagujú na vybrané podnety z oblasti výtvarného umenia z hľadiska foriem, tém a námetov, - slovné opíšu videné výtvarné dielo, jeho druh, - charakterizujú výraz výtvarného diela, - výtvarne, podľa fantázie reagujú na podnety z oblasti vybraných druhov umenia, - na podnety z vybraných oblastí poznávania, a na kultúrne a sociálne témy
Rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov:	- pamäťové cvičenia (zobrazovanie rôznych vecí, zvierat, profesií podľa slovného „diktátu“ učiteľa), - témy a námety provokujúce fantáziu žiaka, - naratívne témy a príbehy, - fantastické bytosti (stvárnene novými technikami, napr., rolážou, frotážou, kombinovaním techník), - fantastická krajina, - zostava prostredia a postáv v priestorovom prevedení (historická udalosť, šport, Betlehem, práce na poli, trh v meste a pod.), - návrhy úžitkových predmetov (predmety dennej potreby, šperky ...), - spolupráca učiteľa a žiakov na vzniku nových tém a kombinácii techník.	
Podnety z výtvarného umenia:	- vybrané diela surrealizmu, - animovaná návšteva galérie, výstavy umeleckých diel (alebo výtvarné diela sprostredkované iným spôsobom), - výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtvarných diel.	
Podnety z iných umení a oblastí poznania:	- výtvarné reakcie na zvuk rôznych hudobných nástrojov, - výtvarné stvárnenie hudobných tónov a ruchov (synestetické vnímanie)	

4. ročník

Tematické okruhy	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:	- kreslenie tvarov stromov podľa videnej skutočnosti, - rôzne stvárnenie toho istého motívu (prekonávanie grafických schém), - cvičenia na spoznávanie proporcií, - symetria a asymetria v obraze (portrét, zátišie, krajina ...), - maľba krajiny podľa videnej skutočnosti, - variácie maľby konkrétnej krajiny (svetelné zmeny, denné obdobia, zmeny počasia ...), - výrazové štylizovanie (tváre, zvieratá, predmety s výrazom rôznych emócií), - kompozícia z geometrických tvarov, - zátišie z geometrických tvarov, - zachytenie zmien farieb osvetlením, - pozitív a negatív (linorez), - modelovanie postáv v pohybe/akcii podľa predstavy žiaka.	Žiaci po absolvovaní prvej časti prvého stupňa základného štúdia: - výtvarne vyjadrujú svoje predstavy v kresbe, maľbe, koláži, modelovaní, jednoduchej grafickej technike, v tvorbe objektu, - pracujú s líniou, farbou, tvarom, - pomenujú farby a farebné tóny, základné farebné kontrasty, - slovné charakterizujú línie a tvary podľa proporcií a výrazu, - rozlišujú organické a geometrické tvary, - stručne charakterizujú vytvorený artefakt, - zvládnu techniku kresby ceruzou rôznej tvrdosti, fixkou rôznej hrúbky, tušom a pierkom, štetcom a farbou, - zvládnu techniku maľovania temperovými farbami, suchými, voskovými pastelmi, fixkami, tušmi a kombináciami vybraných techník, - zvládnu techniku modelovania z mäkkého modelovacieho materiálu, - zvládnu jednoduchú grafickú techniku, - vytvoria novotvar z neartikulovanej štruktúry alebo z nájsených predmetov, - iniciatívne vyhľadávajú rozmanité technicko-materiálové riešenia, - výtvarne, podľa fantázie vyjadria vlastné témy a obsahy, - výtvarne, podľa fantázie reagujú na podnety vizuálnej reality, - podľa fantázie reagujú na vybrané podnety z oblasti výtvarného umenia z hľadiska foriem, tém a námetov, - slovné opíšu videné výtvarné dielo, jeho druh, - charakterizujú výraz výtvarného diela, - výtvarne, podľa fantázie reagujú na podnety z oblasti vybraných druhov umenia, - na podnety z vybraných oblastí poznávania, a na kultúrne a sociálne témy
Rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov:	- kresebné pamäťové cvičenia (kreslenie rôznych vecí, zvierat, profesií, situácií podľa slovného „diktátu“ učiteľa), - témy a námety provokujúce fantáziu žiaka, - naratívne témy a príbehy, - zmeny v hotovom obraze – výmeny/premeny častí kompozície, zmeny farieb a/alebo premeny motívov v kompozícii, - zobrazenie skutočného zážitku kombinované s fantáziou žiaka, - jedno- (príp. viac-) farebná tlač (monotypia, linorez), - spolupráca učiteľa a žiakov na vzniku nových tém a kombinácii techník.	
Podnety z výtvarného umenia:	- vybrané diela impresionizmu, - maľba impresionistickým spôsobom (škvrny, ťahy štetca, pointilizmus), - animovaná návšteva galérie, výstavy umeleckých diel (alebo výtvarné diela sprostredkované iným spôsobom), - výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtvarných diel.	
Podnety z iných umení a oblastí poznania:	- zobrazenie ticha a hluku, - komiksové stvárnenie filmu, - výtvarné stvárnenie chutí (synestetické vnímanie).	

Učebný plán číslo	54				
Stupeň štúdia	Druhá časť I. stupňa základného štúdia				
Študijné zameranie	Výtvarná tvorba				
Odporúčaný vek	11 až 15 rokov				
Dĺžka štúdia	najviac 5 rokov				
Počet žiakov v skupine	6 – 10				
Stupeň vzdelávania	nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie				
Ročník:	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodín týždenne:	3 x 45 minút (1x týždenne)				
Spolu vyučovacích hodín týždenne:	3	3	3	3	3
Spolu vyučovacích hodín ročne:	99	99	99	99	99
Charakteristika vyučovania:	<p>Vyučovanie prostredníctvom činností žiaka. Je orientované na experimentovanie s technikami, materiálmi, vyjadrovacími prostriedkami i témami, formou vecných, aspektových a analyticko-syntetických štúdií, ktoré vyúsťujú do samostatnej operatívnej tvorby žiaka (jeho vlastných tvorivých riešení). Vo vyučovaní je zastúpené plošné a priestorové vytváranie a jednotlivé disciplíny (kresba, maľba, grafika, dekoratívne činnosti, modelovanie, fotografia, dizajn, elektronické médiá, priestorové vytváranie, akčné vytváranie, video a animácia) – proporcionalitu jednotlivých disciplín a činností volí učiteľ na základe podmienok školy a profilácie žiakov. Žiakom sú príbežne sprostredkované poznatky o súčasnom výtvarnom mení, dizajne a architektúre.</p>				
Absolvovanie štúdia	Druhá časť I. stupňa základného štúdia sa ukončuje vystavenou záverečnou prácou alebo kolekciou prác.				

1. ročník		
Tematické okruhy	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiaci po absolvovaní druhej časti prvého stupňa základného štúdia:
Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:	<ul style="list-style-type: none"> - kompozícia – tvarová a farebná rovnováha/nerovnováha, - symetria a asymetria v obraze (napr. zátišia), v grafike (využitie tlačovej matrice), - výtvarné vyjadrenie kontrastov (polarít), - geometrická štylizácia zátišia (alt. portrétu, figurálnej kompozície). 	<ul style="list-style-type: none"> - cieľavedome vyjadrujú svoje predstavy prostredníctvom rôznych médií: kresby, maľby, koláže, modelovania, vybranej grafickej techniky, tvorby objektu, inštalácie, fotografie, videa a elektronických médií, - cieľavedome pracujú s vyjadrovacími prostriedkami, - cieľavedome pracujú so zvoleným médiom, materiálom, nástrojom a technikou, - tvorivo spracujú vlastné koncepty zvoleným spôsobom, - dokážu výtvarne reagovať na zadanú tému, - ovládajú princípy kompozície (rozvrh plochy alebo priestorového útvaru), - ovládajú princípy radenia, kombinovania, miešania a kontrastov farieb, - proporčne správne nakreslia vidovaný predmet, - proporčne správne vymodelujú vidovaný
Zobrazovanie reality:	<ul style="list-style-type: none"> - kresliarske pamäťové cvičenia, - kresba jednoduchej perspektívy, - autoportrét (fotografia), - autoportrét (kresba podľa zrkadla, dôraz na výraz, nie proporcie), - autoportrét (farebná grafika). 	

<p>Rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov:</p>	<ul style="list-style-type: none"> -výtvarné vyjadrenie tepla a zimy, - premena prírodniny (napr. strom počas 12 mesiacov), - vtipné zátišie (alt. portrét, krajina), - vtipný dizajn (návrh, model), - šperk vyjadrujúci rôzne spoločenské postavenie (charaktery, povahy), - architektúra z prírodných tvarov (návrh, model), - výtvarné vyjadrenie vymysleného (nejestvujúceho) športu (príp. inej činnosti) – od zobrazenia až po návrhy odevu, náčinia, hracej plochy, pravidiel ..., - spolupráca učiteľa a žiakov na vzniku nových tém a kombinácii techník. 	<p>predmet,</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznajú hlavné znaky historických slohov umenia a architektúry, - poznajú tendencie moderného umenia a architektúry, - zvládnu realizáciu v zvolenom štýle moderného umenia, - dokážu svojsky spracovať (interpretovať) tematický alebo formálny podnet zvoleného výtvarného diela, - dokážu výtvarne reagovať na podnety z oblasti hudby (zvuku), literatúry (textu), filmu (audiovizie), divadla (performancie), tanca (pohybu), - orientujú sa v hlavných tendenciách súčasného diania vo výtvarnom umení, - poznajú základnú dostupnú literatúru, časopisy (príp. internetové stránky) z oblasti súčasného výtvarného umenia, - slovne vyjadria svoj výtvarný zámer, - opíšu videné výtvarné dielo (druh, médium, technika, výraz), - vyjadria svoj názor na videné výtvarné dielo, - rámcovo zaradia výtvarné dielo do obdobia (smeru), - dokážu preniesť skúsenosti z výtvarnej výchovy do svojich spontánnych (voľnočasových) výtvarných aktivít.
<p>Podnety z výtvarného umenia:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kubizmus (maľba ľubovoľného námetu kubistickým spôsobom); ukážky kubistického umenia, - jednoduchý kinetický objekt (napr. využitie ľahkých materiálov a vánku ...), - použitie vybraných techník tradičných remesiel, - animovaná návšteva galérie, výstavy umeleckých diel (alebo výtvarné diela sprostredkované iným spôsobom), - výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtvarných diel. 	
<p>Podnety z iných umení a oblastí poznania:</p>	<ul style="list-style-type: none"> -ilustrácia vlastnej rozprávky, - zobrazenie farby hudby (vyjadrená geometrickými a organickými tvarmi), - zobrazenie dynamiky hudby. 	

2. ročník

Tematické okruhy	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiaci po absolvovaní druhej časti prvého stupňa základného štúdia:
Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:	<ul style="list-style-type: none">- štúdie a zoskupenia textúr (kresby, grafika),- kompozícia – farebná a tvarová harmónia/disharmónia,- približovanie a vzdďalovanie / mikroštruktúra a makroštruktúra,- jazyk fotografie (svetlo-osvetlenie, zaostrenie, priblíženie, celok a detail),- postprodukcia fotografie (základy).	<ul style="list-style-type: none">- cieľavedome vyjadrujú svoje predstavy prostredníctvom rôznych médií: kresby, maľby, koláže, modelovania, vybranej grafickej techniky, tvorby objektu, inštalácie, fotografie, videa a elektronických médií,- cieľavedome pracujú s vyjadrovacími prostriedkami,- cieľavedome pracujú so zvoleným médium, materiálom, nástrojom a technikou,- tvorivo spracujú vlastné koncepty zvoleným spôsobom,- dokážu výtvarne reagovať na zadanú tému,- ovládajú princípy kompozície (rozvrh plochy alebo priestorového útvaru),- ovládajú princípy radenia, kombinovania, miešania a kontrastov farieb,- odporúčene správne nakreslia videný predmet,- odporúčene správne vymodelujú videný predmet,
Zobrazovanie reality	<ul style="list-style-type: none">kresliarske pamäťové cvičenia,- kresba predmetov/zátišia s dôrazom na proporcie,- kresba skutočnosti a jej odrazu v zrkadle,- portrét spolužiaka,- štúdia postavy v pohybe (2D,3D).	<ul style="list-style-type: none">- poznajú hlavné znaky historických slohov umenia a architektúry,- poznajú tendencie moderného umenia a architektúry,- zvládnu realizáciu v zvolenom štýle moderného umenia,- dokážu svojsky spracovať (interpretovať) tematický alebo formálny podnet zvoleného výtvarného diela,
Rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov:	<ul style="list-style-type: none">fantastická architektúra (návrh, príp. model),- vymýšľanie alegorických postáv,- návrhy odevov pre zvláštne povolania/situácie,- návrhy futurologického dopravného prostriedku- spolupráca učiteľa a žiakov na vzniku nových tém a kombinácii techník.	<ul style="list-style-type: none">- dokážu výtvarne reagovať na podnety z oblasti hudby (zvuku), literatúry (textu), filmu (audiovizízie), divadla (performancie), tanca (pohybu), - orientujú sa v hlavných tendenciách súčasného diania vo výtvarnom umení,- poznajú základnú dostupnú literatúru, časopisy (príp. internetové stránky) z oblasti súčasného výtvarného umenia,- slovne vyjadria svoj výtvarný zámer,- opíšu videné výtvarné dielo (druh, médium, technika, výraz),- vyjadria svoj názor na videné výtvarné dielo,- rámcovo zaradia výtvarné dielo do obdobia (smeru),- dokážu preniesť skúsenosti z výtvarnej výchovy do svojich spontánnych (voľnočasových) výtvarných aktivít.

Podnety z výtvarného umenia:	<ul style="list-style-type: none"> - optické klamy – ukážky, - op-art – ukážky, realizácia, - svetelné umenie – ukážky, konštrukcia svetelného (príp. svetelno-kinetického) objektu, - použitie vybraných techník tradičných remesiel, - animovaná návšteva galérie, výstavy umeleckých diel (alebo výtvarné diela sprostredkované iným spôsobom), - výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtvarných diel. 	
Podnety z iných umení a oblastí poznania:	<ul style="list-style-type: none"> -kontrast v hudbe prevedený do maľby, - výtvarné vyjadrenie biologických štruktúr (makrosnímky). 	

3. ročník		
Tematické okruhy	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiaci po absolvovaní druhej časti prvého stupňa základného štúdia:
Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:	<ul style="list-style-type: none"> - kresba alebo maľba (príp. návrh dizajnu, architektúry) a ich transformácie v počítačovom programe, - postprodukcia fotografie (možnosti rozvinutej manipulácie), - postprodukcia videa (základy), - počítačová animácia (základy), - súťaž farebnej grafiky, - základy tvorby skulptúrnej sochy, - výtvarné využitie princípov a foriem ornamentu. 	<ul style="list-style-type: none"> - cieľavedome vyjadrujú svoje predstavy prostredníctvom rôznych médií: kresby, maľby, koláže, modelovania, vybranej grafickej techniky, tvorby objektu, inštalácie, fotografie, videa a elektronických médií, - cieľavedome pracujú s vyjadrovacími prostriedkami, - cieľavedome pracujú so zvoleným médiom, materiálom, nástrojom a technikou, - tvorivo spracujú vlastné koncepty zvoleným spôsobom, - dokážu výtvarne reagovať na zadanú tému, - ovládajú princípy kompozície (rozvrh plochy alebo priestorového útvaru), - ovládajú princípy radenia, kombinovania, miešania a kontrastov farieb,
Zobrazovanie reality:	<ul style="list-style-type: none"> - kresliarske pamäťové cvičenia, - kresebná štúdia interiéru, - štúdie postavy podľa modelu, - fotografická reportáž, - rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov - rekonštrukcia neúplného obrazu, - výtvarné a architektonické vyjadrenie vzťahu organické/anorganické, - antropomorfné inšpirácie v dizajne a v architektúre, - výtvarné a architektonické vyjadrenie vzťahu poriadok/chaos, - výtvarné vyjadrenie abstraktných pojmov, - výtvarné vyjadrenie formálnej odlišnosti (napr. bytosti rôznych mimozemských civilizácií), - spolupráca učiteľa a žiakov na vzniku 	<ul style="list-style-type: none"> - proporčne správne nakreslia videný predmet, - proporčne správne vymodelujú videný predmet, - poznajú hlavné znaky historických slohov umenia a architektúry, - poznajú tendencie moderného umenia a architektúry, - zvládnu realizáciu v zvolenom štýle moderného umenia, - dokážu svojsky spracovať (interpretovať) tematický alebo formálny podnet zvoleného výtvarného diela, - dokážu výtvarne reagovať na podnety z oblasti hudby (zvuku), literatúry (textu), filmu (audiovizie), divadla (performancie), tanca (pohybu), - orientujú sa v hlavných tendenciách súčasného diania vo výtvarnom umení, - poznajú základnú dostupnú literatúru, časopisy

	nových tém a kombinácii techník.	(príp. internetové stránky) z oblasti súčasného výtvarného umenia, - slovne vyjadria svoj výtvarný zámer, - opíšu videné výtvarné dielo (druh, médium, technika, výraz), - vyjadria svoj názor na videné výtvarné dielo, - rámcovo zaradia výtvarné dielo do obdobia (smeru), - dokážu preniesť skúsenosti z výtvarnej výchovy do svojich spontánnych (voľnočasových) výtvarných aktivít.
Podnety z výtvarného umenia:	- umenie inštalácie – priestorovo limitovaná inštalácia, - happening, event alebo performance – reakcia na spoločenskú udalosť, - použitie vybraných techník tradičných remesiel, - animovaná návšteva galérie, výstavy umeleckých diel (alebo výtvarné diela sprostredkované iným spôsobom), - výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtvarných diel.	
Podnety z iných umení a oblastí poznania:	-výtvarné spracovanie vybraných podnetov chémie a fyziky, - výtvarné spracovanie vybraných podnetov biológie.	

4. ročník		
Tematické okruhy	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiaci po absolvovaní druhej časti prvého stupňa základného štúdia:
Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:	- štúdia pozitívnych a negatívnych tvarov podľa videnej skutočnosti (predmety, prírodniny...), - počítačové spracovanie (prekomponovanie, variovanie) vlastnej maľby alebo kresby.	- cieľavedome vyjadrujú svoje predstavy prostredníctvom rôznych médií: kresby, maľby, koláže, modelovania, vybranej grafickej techniky, tvorby objektu, inštalácie, fotografie, videa a elektronických médií, - cieľavedome pracujú s vyjadrovacími prostriedkami, - cieľavedome pracujú so zvoleným médium, materiálom, nástrojom a technikou, - tvorivo spracujú vlastné koncepty zvoleným spôsobom, - dokážu výtvarne reagovať na zadanú tému, - ovládajú princípy kompozície (rozvrh plochy alebo priestorového útvaru), - ovládajú princípy radenia, kombinovania, miešania a kontrastov farieb, - proporčne správne nakreslia videný predmet, - proporčne správne vymodelujú videný predmet, - poznajú hlavné znaky historických slohov umenia a architektúry, - poznajú tendencie moderného umenia a architektúry, - zvládnu realizáciu v zvolenom štýle moderného umenia, - dokážu svojsky spracovať (interpretovať)

Zobrazovanie reality	<p>kresliarske pamäťové cvičenia,</p> <ul style="list-style-type: none"> - štúdie predmetov a prírodnín, - štúdia figúry (s dôrazom na proporčnosť, detaily a výraz), - štúdia portrétu (s dôrazom na proporcie), - fotografický portrét (osvetlenie, nastavenie, výraz, postprodukčná manipulácia), - videoreportáž. 	<p>tematický alebo formálny podnet zvoleného výtvarného diela,</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokážu výtvarne reagovať na podnety z oblasti hudby (zvuku), literatúry (textu), filmu (audiovizie), divadla (performancie), tanca (pohybu), - orientujú sa v hlavných tendenciách súčasného diania vo výtvarnom umení, - poznajú základnú dostupnú literatúru, časopisy (príp. internetové stránky) z oblasti súčasného výtvarného umenia, - slovné vyjadria svoj výtvarný zámer, - opíšu videné výtvarné dielo (druh, médium, technika, výraz), - vyjadria svoj názor na videné výtvarné dielo, - rámcovo zaradia výtvarné dielo do obdobia (smeru), - dokážu preniesť skúsenosti z výtvarnej výchovy do svojich spontánnych (voľnočasových) výtvarných aktivít.
Rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov:	<p>výtvarná transpozícia prírodného princípu (napr. topenie, stmievanie, kryštalizácia, vlnenie ...),</p> <ul style="list-style-type: none"> - inovačný dizajn predmetu (hudobného nástroja, nábytku ...), - návrh vlastného písma, - spolupráca učiteľa a žiakov na vzniku nových tém a kombinácii techník. 	
Podnety z výtvarného umenia:	<p>procesuálne umenie – ukážky, realizácia objektu alebo obrazu (biologické, chemické alebo fyzikálne procesy), - performancia dokumentovaná fotografickým alebo fotografickým záznamom,</p> <ul style="list-style-type: none"> - použitie vybraných techník tradičných remesiel, - spoločná návšteva galérie alebo výstavy umeleckých diel spojená s diskusiou, - výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtvarných diel, - výtvarné reakcie/interpretácie kultúrnej pamiatky. 	
Podnety z iných umení a oblastí poznania:	<ul style="list-style-type: none"> -výtvarné spracovanie vybraných podnetov chémie, fyziky, biológie. - výtvarné vyjadrenie hudobných foriem (napr. sonáta, fuga, džezová skladba, uspávanka...), - spracovanie vybraných podnetov. 	

5. ročník

Tematické okruhy	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:	<ul style="list-style-type: none"> - výber vyjadrovacích prostriedkov na stvárnenie svojej predstavy, konceptu alebo podnetov vizuálnej reality, - zväčšovanie detailu, - posun a tvorivá manipulácia s vlastnou študijnou kresbou (plastikou), - vytvorenie kópie detskej výtvarnej práce. 	<p>Žiaci po absolvovaní druhej časti prvého stupňa základného štúdia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cieľavedome vyjadrujú svoje predstavy prostredníctvom rôznych médií: kresby, maľby, koláže, modelovania, vybranej grafickej techniky, tvorby objektu, inštalácie, fotografie, videa a elektronických médií, - cieľavedome pracujú s vyjadrovacími prostriedkami, - cieľavedome pracujú so zvoleným médiom, materiálom, nástrojom a technikou, - tvorivo spracujú vlastné koncepty zvoleným spôsobom, - dokážu výtvarne reagovať na zadanú tému, - ovládajú princípy kompozície (rozvrh plochy alebo priestorového útvaru), - ovládajú princípy radenia, kombinovania, miešania a kontrastov farieb, - proporčne správne nakreslia videný predmet, - proporčne správne vymodelujú videný predmet, - poznajú hlavné znaky historických slohov umenia a architektúry, - poznajú tendencie moderného umenia a architektúry, - zvládnu realizáciu v zvolenom štýle moderného umenia, - dokážu svojsky spracovať (interpretovať) tematický alebo formálny podnet zvoleného výtvarného diela, - dokážu výtvarne reagovať na podnety z oblasti hudby (zvuku), literatúry (textu), filmu (audiovizie), divadla (performancie), tanca (pohybu), - orientujú sa v hlavných tendenciách súčasného diania vo výtvarnom umení, - poznajú základnú dostupnú literatúru, časopisy (príp. internetové stránky) z oblasti súčasného výtvarného umenia, - slovne vyjadria svoj výtvarný zámer, - opíšu videné výtvarné dielo (druh, médium, technika, výraz), - vyjadria svoj názor na videné výtvarné dielo, - rámcovo zaradia výtvarné dielo do obdobia (smeru), - dokážu preniesť skúsenosti z výtvarnej výchovy do svojich spontánnych (voľnočasových) výtvarných aktivít.
Rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov:	<ul style="list-style-type: none"> vlastné návrhy, koncepty a realizácie žiaka konzultované s učiteľom, - návrh architektúry (exteriér, interiér), model, - grafika – transformácie grafického šošku (sútláč, tlač do podkladu, reprodukcie ...), - fotografia – autorská séria fotografií, - dizajn – návrh a model (predmetu, výrobku, odevu, doplnku, dopravného prostriedku, informačného označenia, grafického riešenia, reklamy ...) podľa orientácie žiaka. 	
Podnety z výtvarného umenia:	<ul style="list-style-type: none"> spoločná návšteva galérie alebo výstavy umeleckých diel spojená s diskusiou, - výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtvarných štýlov. 	
Podnety z iných umení a oblastí poznania:	<ul style="list-style-type: none"> ilustrácia k rôznym formám poézie a prózy, - výtvarné stvárnenie (hľadanie ekvivalentu) rôznych literárnych foriem. 	

3.2 Tanečný odbor

Cieľom primárneho umeleckého vzdelávania v tanečnom odbore ZUŠ je všestranná základná tanečná výchova žiakov pre ďalšie štúdium v tanečných technikách klasického, ľudového a džezového tanca. Zároveň na konci štúdia u mimoriadne nadaných žiakov je možné pokračovať v štúdiu tanca na tanečných konzervatóriách.

Cieľom nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania v tanečnom odbore ZUŠ je dôsledným metodickým postupom pripraviť absolventa I. stupňa základného štúdia buď na záujmovú umeleckú činnosť v súboroch moderného scénického a ľudového scénického tanca, alebo na pokračovanie v štúdiu na II. stupni základného štúdia ZUŠ. Podmienkou úspešného absolútoria I. stupňa je zvládnuť základy tanečných techník (klasický, ľudový a džezový tanec) a realizovať sa v tanečnej praxi na verejnom vystúpení.

- Vyučovanie v prípravných ročníkoch je možné minimálne jedenkrát do týždňa v spojených hodinách alebo maximálne dvakrát do týždňa v delených hodinách. Počet hodín v učebnom pláne je na jeden týždeň.
- Vyučovanie na I. aj II. stupni základného štúdia je možné minimálne dva razy do týždňa v delených vyučovacích hodinách. Počet hodín v učebnom pláne je na jeden týždeň.
- Predmet tanečná prax sa vyučuje dvoma spôsobmi: – rozdelenie a pridanie alikvotnej časti hodiny k jednotlivým tanečným technikám, – vyučovanie samostatne ako predmet, s možnosťou vyučovania dva razy do mesiaca.
- Korepetícia sa využíva v plnom rozsahu učebného plánu s dôrazom na predmety: tanečná príprava, klasický tanec, ľudový tanec a hudobno-pohybová výchova.
- Organizácia vyučovania:
 - V skupine 5 až 15 žiakov v prípravnom štúdiu a v prvej časti I. stupňa základného štúdia (pri dostatočných priestorových podmienkach a vo výnimočných prípadoch až 20 žiakov).
 - V skupine 5 až 15 žiakov v druhej časti I. stupňa základného štúdia.
 - V skupine 5 až 20 žiakov pri využívaní voliteľných vyučovacích predmetov – rozšírené vyučovanie.
- Zoradenie vyučovaných predmetov a ich časová dotácia je v kompetencii pedagogického zamestnanca, riadiac sa platnými učebnými plánmi tanečného odboru, pričom vyučovanie navštevujú žiaci v delených vyučovacích hodinách minimálne dva razy do týždňa. (PŠ 1, PŠ 2 minimálne jedenkrát do týždňa).

- V predmete kreatívny tanec v štúdiu v prvej časti I. stupňa základného štúdia je možné zamerať obsah tohto predmetu na prípravu na džezový tanec a pod. v prípade, že škola nedisponuje pedagogickým zamestnancom spôsobilým vyučovať tento predmet.
- Voliteľné vyučovacie predmety sa môžu zamerať na prehĺbenie vedomostí základných tanečných techník či poznania iných druhov tanca v rozsahu do 2 vyučovacích hodín týždenne.
- Voliteľné vyučovacie predmety umožňujú škole zamerať sa i na rozvoj iných tanečných techník ako napr. step, írské tance, spoločenský tanec, gymnastika, hip-hop, disco tanec, show dance a pod., t.j. tanečné techniky, ktoré sú už dnes vhodným doplnkom pohybovej spôsobilosti tanečníka. Zároveň tento predmet ponúka rozvoj i povinných tanečných techník, ako je moderný tanec, klasický tanec a ľudový tanec i formou rozšíreného vyučovania repertoáru daných techník prostredníctvom školského súboru. – Cieľ: Umožniť žiakom rozšíriť si svoju spôsobilosť o techniky, o ktoré je eminentný záujem v posledných rokoch, a to bez ohrozenia zníženia kvality vyučovania techník povinných vyučovacích predmetov v ZUŠ.
- V tanečnom súbore, resp. v rozšírenom vyučovaní s využitím voliteľných vyučovacích predmetov, sa môžu žiaci I. a II. stupňa základného štúdia a štúdia pre dospelých zúčastniť aj spoločne v skupine 5 – 15 žiakov (vo výnimočných prípadoch a vhodných priestorových podmienkach až 20 žiakov).

Špecifické ciele

- Počas prípravného štúdia, ktoré trvá najviac dva roky (žiaci od 4 rokov veku), pedagogický zamestnanec pripravuje žiaka prostredníctvom obsahu vzdelávania v predmete hudobno-pohybová príprava na ďalšie štúdium.
- Cieľom vyučovacieho procesu v prípravnom štúdiu je zároveň overenie predpokladov pre ďalšie štúdium v tanečnom odbore.
- Cieľom vyučovacieho procesu v prvej časti I. stupňa základného štúdia tanečného odboru ZUŠ je všestranná základná tanečná výchova žiakov pre ďalšie štúdium v tanečných technikách klasického, ľudového a džezového tanca. Zároveň na konci štúdia u mimoriadne nadaných žiakov je možné pokračovať v štúdiu tanca na tanečných konzervatóriách.
- Cieľom vyučovacieho procesu v druhej časti I. stupňa základného štúdia tanečného odboru ZUŠ je dôsledným metodickým postupom pripraviť absolventa I. stupňa základného štúdia buď na záujmovú umeleckú činnosť v súboroch moderného

scénického a ľudového scénického tanca alebo na pokračovanie v štúdiu na II. stupni základného štúdia v ZUŠ. Podmienkou úspešného absolvovania I. stupňa je zvládnuť základy tanečných techník (klasický, ľudový a džezový tanec) a realizovať sa v tanečnej praxi na verejnom vystúpení. Pri mimoriadnom nadaní a záujme môže absolvent I. stupňa absolvovať prijímacie skúšky na šesťročné štúdium na hudobno-dramatické konzervatóriá so študijným zameraním Tanec.

- Druhý stupeň tanečného vzdelávania prebieha na II. stupni základného štúdia, trvá tiež 4 roky. Po absolvovaní štúdia, v prípade mimoriadneho talentu žiaka a jeho individuálneho záujmu, je možné absolvovanie talentových prijímacích skúšok na vysoké školy umeleckého zamerania.

Profil absolventa

Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia - primárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 1B):

- dokáže vyjadrovať sa na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých vyjadrovacích prostriedkov vo všetkých základných tanečných technikách tanečného odboru,
- je schopný tvoriť a prijímať umenie na danej úrovni stupňa ukončeného vzdelania,
- úroveň rozvinutosti kľúčových kompetencií, ktoré absolvent dosiahol na konci prvej časti primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia nie je ukončená, vytvára len základ pre následné stupne vzdelávania.

Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia - nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 2B):

- má osvojené základy umeleckej výchovy a vzdelávania v danom vyučovacom odbore,
- získal základy pre osvojenie účinných techník celoživotného učenia sa a pre rozvoj nadobudnutých spôsobilostí,
- je schopný umelecky pôsobiť v rôznych tanečných súboroch, umeleckých formáciách,
- dokáže pomenovať druhy umenia, ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky, uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote, cení si ľudové tradície, rešpektuje vkus iných ľudí,

- dokáže vyjadriť svoje názory a postoje k estetickým hodnotám, správa sa kultúrne, kultivovane primerane okolnostiam, situáciám a sociálnym potrebám,
- je schopný využívať osvedčené stratégie učenia sa, nadobudnuté teoretické i praktické poznatky dokáže uplatniť pri ďalšej samostatnej činnosti, svoje vedomosti dokáže sám rozvíjať a obnovovať,
- úroveň rozvinutosti kľúčových spôsobilostí, ktoré žiaci dosiahnu v druhej časti prvého stupňa základného štúdia ZUŠ, nie je ukončená. Vytvára len bázu pre následné stupne vzdelania, pre celoživotné učenie sa.

Názov predmetu:	Dejiny tanečného umenia
Ročník:	Prípravný 1.ročník /prvej časti / I.stupňa až 4.ročník /prvej časti / I.stupňa 1.ročník /druhej časti / I.stupňa až 5.ročník /druhej časti / I.stupňa
Časový rozsah vyučby:	1 hodina/mesačne (skupinové vyučovanie)
Stupeň vzdelania:	primárny stupeň – ISCED 1B nižší sekundárny stupeň – ISCED 2B
Názov ŠkVP:	UMENÍM k majstrovstvu „Tvorivý & kreatívny.“
Forma štúdia:	Denná
Vyučovaci jazyk:	Slovenský
Riaditeľka školy	PaedDr. Eva Raffajová
Koodinátor pre tvorbu ŠkVP	Bc. Branislav Klempár, DiS. art.

Okruhy tém - dejiny tanečného odboru	
0. Ročník: Hravou formou si osvojiť , známe pojmy a druhy tanečného umenia (všeobecná znalosť známych používateľných pojmov v tanci ako umení).	
Stupeň vzdelania:	primárny stupeň – ISCED 1B
1. Ročník: Charakteristické znaky jednotlivých vývojových etáp: pravek a starovek (časové zaradenie a stručná charakteristika daného obdobia). 2. Ročník: Vývoj tanečného umenia, staroveké grécke a rímske tanečné umenie (znalosť porovnať rozvoj tanečného umenia v starovekej gréckej a rímskej ríši). 3. Ročník: Charakteristické znaky jednotlivých vývojových etáp: stredovek, renesancia, (druhy tancov typické pre dané obdobie). 4. Ročník: Vývojové etapy tanečného umenia v období baroka a začiatky baletu(stručná charakteristika a rozvoj dvorského baletu: Ballet de cour).	
Stupeň vzdelania:	nižší sekundárny stupeň – ISCED 2B
1. Ročník: Tanec v období romantizmu (vznik a vývoj daného obdobia). 2. Ročník: Tanečné umenie v Rusku (významní predstavitelia a choreografi). 3. Ročník: Vznik a vývoj tanečného umenia na Slovensku (slovenský balet, moderné a súčasné umenie, ľudový tanec). 4. Ročník: Úvod do histórie moderného a džezového tanca (definície, zásady, smer, vývoja a miesto v dejinách)	

Okruhy tém - dejiny tanečného odboru

Prípravný ročník

1. Charakteristika pojmu „ tanec“
2. Druhy tanca vo všeobecnosti
3. Vysvetlenie pojmov: tanečník, tanečnica
4. Klasický tanec a stručná charakteristika
5. Ľudový tanec a stručná charakteristika
6. Novodobý tanec a stručná charakteristika
7. Charakteristika pojmu „ tanečné umenie“
8. Choreografia ako tvorivý proces
9. Improvizácia v tanci

Okruhy tém - dejiny tanečného odboru

1.ročník /prvej časti / I.stupňa

- 1.Obdobie praveku a jeho začiatok
- 2.Jaskyne a nálezy v nich
- 3.Hudobné nástroje a ich využitie
- 4.Tanec Orientu
- 5.Tanec v Egypte
6. Tanec v Indii
7. Tanec v Číne
8. Tanec v Japonsku
9. Írsky tanec

Okruhy tém - dejiny tanečného odboru

2.ročník /prvej časti / I.stupňa

- 1.Tanec v Starovekom Grécku
- 2.Grécke divadlo
- 3.Tanec v Starovekom Ríme
- 4.Umelecký žáner: pantomíma
- 5.Tance z doby rytierskej
- 6.Stredoveké mystéria
- 7.Renesancia I.
8. Renesancia II.

Okruhy tém - dejiny výtvarného odboru

3.ročník /prvej časti / I.stupňa

- 1.Maškarády
- 2.Commedia dell' arte
- 3.Zrod baletu
- 4.Počiatky dvorského baletu(Ballet de cour)
- 5.La belle dance
- 6.Kráľov tanec
- 7.Kráľovská akadémia tanca
- 8.BarokI.
- 9.Barok II.

Okruhy tém - dejiny tanečného odboru**4.ročník /prvej časti / I.stupňa**

- 1.Commédie ballet
- 2.Jean Georges Noverre (stručný opis osobnosti)
- 3.Noverrove zásady
- 4.Tance klasicizmu
- 5.Romantizmus
- 6.Tance romantizmu
- 7.Valčík
- 8.Balet - charakteristika
- 9.Balet - žánre

Okruhy tém - dejiny tanečného odboru**1.ročník /druhej časti / I.stupňa**

- 1.Marius Petipa
- 2.Charles Didelot
- 4.Fanny Elssler
- 5.Marie Taglione
- 6.Balet Giselle
- 7.Balet Labutie jazero
- 8.Balet Luskáčik
- 9.Balet Sylphyde
- 10.Balet Don Quijote

Okruhy tém - dejiny tanečného odboru**2.ročník /druhej časti / I.stupňa**

- 1.Formy interpretácie
- 2.Muzikál
- 3.Step
- 4.Vaganovova
- 5.Balet Rómeo a Júlia
- 6.Charakterový tanec
- 7.Michaíl Fokin a Ballets Russes
- 8.Václav Fomič Nižinskij – „Boh tanca“
- 9.Balet Spartakus

Okruhy tém - dejiny tanečného odboru**3.ročník /druhej časti / I.stupňa**

- 1.Balet slovenského národného divadla
- 2.Balet Štátneho divadla v Košiciach
- 3.Balet Divadla Jonáša Záborského v Prešove
- 4.Štúdio tanca v Banskej Bystrici
- 5.Slovenský ľudový umelecký kolektív (SEUK)
- 6.Podduklianský ukrajinský ľudový súbor (PULS)
- 7.Lúčnica

Okruhy tém - dejiny tanečného odboru

4.ročník /druhej časti / I.stupňa

1. Definície a zásady moderného tanca
2. Smery vývoja a miesto v dejinách: Isadora Duncan
3. Smery vývoja a miesto v dejinách: Rudolf Laban
4. Smery vývoja a miesto v dejinách: Mary Wigman
5. Smery vývoja a miesto v dejinách: Martha Graham
6. Smery vývoja a miesto v dejinách: José Limon
7. Smery vývoja a miesto v dejinách: Merce Cunningham
8. Smery vývoja a miesto v dejinách: Maurice Béjart
9. Stručný úvod do histórie džezového tanca

PRÍPRAVNÉ ŠTÚDIUM

- Deti predškolského veku,
- dĺžka štúdia: najviac 2 roky,
- prípravné štúdium má dva ročníky,
- do PŠ 1 zaradíme uchádzačov predškolského veku, do PŠ 2 zaradíme uchádzačov, ktorí absolvovali PŠ 1 alebo uchádzačov – žiakov 1. ročníka ZŠ,
- do PŠ 1 možno zaradiť do skupiny spoločne žiakov tanečného odboru aj prípravného štúdia hudobného odboru, vo výnimočných prípadoch pri mimoriadnom talente žiaka zaradíme do PŠ 2 žiaka, ktorý ešte nenastúpil do 1. ročníka ZŠ, ale absolvoval PŠ 1.

PRÍPRAVNÉ ŠTÚDIUM

Učebný plán číslo:	36
Stupeň štúdia	Prípravné štúdium – variant 1
Študijné zameranie	Hudobno – pohybová výchova
Vek	Deti predškolského veku alebo 1. ročníka ZŠ
Dĺžka štúdia	1 rok
Počet hodín	2
Spolu	2
Stupeň štúdia	Prípravné štúdium – variant 2
Študijné zameranie	Tanečná príprava
Vek	absolventi PŠ1 alebo žiaci 1.ročníka ZŠ
Dĺžka štúdia	1 rok
Počet hodín	2
Spolu	2

Pomocou predmetu hudobno-pohybová výchova sa zameriavame výsostne hravým a presne cieleným spôsobom motivácie na prípravu detí v predškolskom veku (od 4 rokov veku dieťaťa) v oblasti rozvoja hudobno-pohybových činností, ktoré sú nevyhnutným predpokladom ďalšieho úspešného štúdia žiaka v tanečnom odbore na ZUŠ. Obsahom štúdia predmetu je možné pripraviť i žiakov hudobného odboru prípravného štúdia spojeným vyučovaním žiakov týchto dvoch študijných odboroch na ďalšie štúdium v hudobnom odbore.

Predmet obsahuje základné okruhy a to:

1. Pohybová príprava - v základných polohách na mieste vedieme žiakov k uvedomovaniu si a upevňovaniu svalstva, ako aj k získavaniu pružnosti a pevnosti celého tela formou elementárnych cvičení na zemi.

2. Pohyb v priestore - prácu zameriavame na rozvoj cítenia a orientáciu dieťaťa v priestore, ako aj vzájomnú harmóniu pohybu v dvojiciach, trojiciach, v skupine využitím elementárnych druhov chôdze, behu, poskočného kroku, preskočného kroku, výskokov a pod. v prirodzenej realizácii.

3. Pohybové hry so spevom - tanečné motívy a jednoduché rytmické cvičenia - tieto časti predmetu prelínajú navzájom a tým dosiahneme elementárne cítenie hudby ako celku. Využívame v tejto časti hodiny prostriedky ako sú ľudové piesne, riekanky, vyčítanky a pod. s využívaním pohybovo-zvukových elementov (podupy, potlesky, hra na tele a pod.). Všetky časti predmetu vo vyučovacom procese musia byť úzko prepojené s adekvátnym klavírnym sprievodom (alebo akordeónom), pretože len takáto úzka spolupráca vedie žiakov k vnímaniu hudby a schopnosti vyjadrovať jej obsah adekvátnym pohybom.

Ciele

- formovať prvé návyky správneho držania tela,
- osvojiť si základy rytmiky, intonácie, dynamiky,
- rozvíjať orientáciu v priestore,
- získať schopnosť reagovať pohybom na zmeny tempa,
- overiť predpoklady žiaka na ďalšie štúdium v tanečnom alebo hudobnom odbore ZUŠ.

Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiaci po absolvovaní prípravného štúdia:
<ul style="list-style-type: none"> • Pohybová príprava - elementárne cvičenia v základných polohách na mieste. • Pohyb v priestore - elementárne tanečné kroky. • Pohybové hry so spevom - poznanie ľudových aj neľudových detských piesní. 	<ul style="list-style-type: none"> • získajú prvé náznaky návykov správneho držania tela, • ovládajú základy rytmiky, intonácie, dynamiky, • predvedú jednoduché cviky obratnosti, • reagujú pohybom na zmeny taktu, • ovládajú elementárnu orientáciu v priestore tanečnej sály, • zatancujú jednoduché hudobno-pohybové kombinácie, • poznajú ľudové aj neľudové piesne

ZÁKLADNÉ ŠTÚDIUM – I. STUPEŇ

Učebný plán číslo	37			
Stupeň štúdia	Prvá časť I. stupňa základného štúdia			
Študijné zameranie	Tanec			
Vek	Absolventi PŠ2 alebo žiaci vo veku od 7 rokov			
Dĺžka štúdia	4 roky			
Stupeň vzdelávania	primárne umelecké vzdelávanie – 4 roky			
Predmet	Ročník:			
	1.	2.	3.	4.
1. Tanečná príprava	2	2		
2. Klasický tanec			1	1
3. Ľudový tanec			1	1
4. Kreatívny tanec			1	1
5. Tanečná prax	1	1	1	1,5
/* 6. Voliteľné vyuč. predmety	2	2	2	2
Spolu:	3-5	3-5	4-6	4,5-6,5

/* voliteľné vyučovacie predmety môže učiteľ využiť na zdokonaľovanie základných techník, rozšírenie o nové tanečné techniky alebo v rámci repertoáru - tanečnej praxe - nácvik choreografií.

1.ROČNÍK

Tanečná príprava

1. ročník		
Tematické okruhy	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiaci po absolvovaní 1. ročníka, prvej časti prvého stupňa základného štúdia:

<p>Pohybová príprava</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ľah vzad: priehlavky, sedacie svaly, panva, bedrové kĺby, brušné svaly, „sviečka“. svaly, „sviečka“. • Ľah vpred: sedacie svaly a DK, bedrové kĺby, chrbtové svaly, • sed znožný: dolné končatiny, chrbtica a DK, • sed roznožný: dolné končatiny a chrbtica, sedacie svaly, panva – podsadenie, • sed roznožný skrčmo: bedrové kĺby, sedacie svaly, panva- podsadenie, chrbtica, • sed na päťách: sedacie svaly, panva, chrbtica, hlava, ramená, • sed skrížmo (turecký sed): hlava, ramená, trup, • kľak spojny: stehenné svaly, chrbtica, • Podpor kľáčmo: chrbtica, panva, • stoj v I. poz. paralelne aj prirodzene vytočene: dolné končatiny paralelne aj vytočene (prednoženie, unoženie, zanoženie, podrepy, drepy, výpony, perovanie kolien a priehlavkov), trup, hlava, ramená (rovný predklon, okrúhly záklon, rotácia ramien, otáčanie a úklony hlavy), horné končatiny (predpaženie, upaženie, vzpaženie, krúženie časťami HK, aj celými HK). • Akrobatické cvičenia: kotrmelec vpred do sedu znožného alebo roznoženého, kotrmelec vzad do drepu, kotrmelec vpred zo stoja do stoja, kotrmelec vzad do sedu roznožného, Premet stranou (prípravná fáza). 	<ul style="list-style-type: none"> • získajú prvé návyky správneho držania tela, • zapájajú jednotlivé svalové skupiny v polohách na mieste k fixovaniu tohto návyku, • poznajú jednoduché cvičenia na rozvoj svojich fyzických dispozícií, • realizujú niektoré cvičenia na podlahe s DK vytočene, • vedome prenášajú váhu tela v jednoduchých cvičeniach v stoji na mieste z jednej DK na druhú DK.
<p>Pohyb v priestore</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Priestorové formácie: kruh, osmička, rad, zástup, diagonála, dvojice, trojice, voľné skupiny. • Chôdza: s postupom vpred a vzad vytočene, s postupom vpred vo výpone – vytočene, (Počas chôdze používame základné možnosti držania HK: v zníženom upažení, vbok, na pleciah, v záhlaví, v opozícii s DK (chôdza prirodzená). • Beh: s postupom vpred a vzad prirodzený, s prednožovaním aj zanožovaním skrčmo paralelne s postupom vpred - „koničkový cval“, kombinovanie chôdze a behu v rozmanitých priestorových formáciách. • Poskočný krok: s postupom vpred, vzad a bočne s nízkym prednožovaním skrčmo v 2/4 takte - pravidelný rytmus, kombinovanie poskočného kroku s „koničkovým cvalom“, s postupom vpred s vysokým prednožovaním 	<ul style="list-style-type: none"> • zvládnu orientáciu v priestore v elementárnych priestorových formáciách, • v priestore zvládnu elementárny estetický pohyb bez súčasnej kombinácie práce horných končatín, • realizujú jednotlivé druhy cvičení v úzkej spolupráci s hudobno-pohybovým cítením, • zvládnu elementárne skoky a kroky realizovať v jednoduchých kombináciách bez súčasného kombinovania práce s hornými končatinami, • zvládnu princíp odrazu a dopadu jednotlivých skupín skokov, • poznajú základný princíp práce hlavy pri pomalých otáčaniach o 360°, • predvedú jednoduché pohybovo - tanečné kombinácie podľa zadania pedagóga, • poznajú názvoslovie jednoduchých tanečných krokov a skokov, • realizujú jednoduché tanečné kroky a skoky v rôznych priestorových formáciách bez vzájomného kombinovania, • poznajú pojem diagonála a v rámci

	<p>skrčmo v2/4 takte - bodkovaný rytmus.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Polkový krok: s postupom vpred, vzad a bočne v rozmanitých formáciách najčastejšie v kruhu, v kombináciách s podupmi, potleskami, poskokmi, cvalom bočným. • Valčíkový krok: s postupom vpred a bočne. • Otáčanie: 90°, 180°, 360° stupňov v pomalom tempe, vpravo aj vľavo, orientácia priestoru podľa klasického tanca - body 1až 8 elementárne skoky v piatich základných skupinách skokov: 1. z dvoch DK na dve DK (v I. a II. poz. paralelnej a prirodzene vytočenej), 2. z jednej DK na dve DK, 3. z jednej DK na druhú DK, 4. z dvoch DK na jednu DK, 5. z jednej DK na tú istú DK. 	<p>elementárnych tanečných krokov a skokov tento priestor využívajú.</p>
Tanečné motívy	<ul style="list-style-type: none"> • Perovanie váhou: v stoji, v chôdzi, v jednokročke, v dvojkročke (bočne). Dvojité perovanie váhou: v stoji, v chôdzi, v jednokročke, v dvojkročke (bočne). • Premenný krok: dvojdobý (vpred, vzad a bočne), trojdobý (vpred, vzad a bočne). Perovanie ťahom: v stoji, v chôdzi, v jednokročke, v dvojkročke (bočne). Drobné premenné krôčiky: na mieste, z miesta 	<ul style="list-style-type: none"> • zatanujú základné tanečné motívy z techniky ľudového tanca, • poznajú názvoslovie základných tanečných motívov z techniky ľudového tanca, • realizujú jednoduché tanečné motívy v rôznych priestorovýchformáciách, • poznajú rozdiel prevedenia medzi perovaním váhou a perovaním ťahom v chôdzi, jednokročke, dvojkročke
Rozvoj hudobného čítania	<ul style="list-style-type: none"> • Tempo: rovnomerné, zrýchľované, spomaľované (najviac používané talianske názvy), • tón - nota: celá, polová, štvrt'ová, osminová, pomlčky: celé, polové, štvrt'ové, osminové, takt- 2/4, 3/4, 4/4: zápis na tabuľu, improvizácia na zadanú hudobnú skladbu, • Rytmické cvičenia: v 2/4, 3/4, 4/4 takte s možnosťou využitia rytmických nástrojov. • Dynamické cvičenia: forte a piano v hudbe aj v pohybe. • Výrazové cvičenia: legato a staccato v hudbe aj v pohybe 	<ul style="list-style-type: none"> • poznajú 2 ľudové piesne, • poznajú základy hudobnej nauky, • rozlišujú párne a nepárne takty, • rozlišujú pohyb na ľudovú hudbu a hudbu umelú

Tanečná prax

1. ročník	
Obsahový štandard	Výkonový štandard
	Žiaci po absolvovaní 1. ročníka, prvej časti prvého stupňa základného štúdia:

- Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu tanečná príprava

- zatancujú na verejnom vystúpení choreografie na ľudovú alebo umelú hudbu v rozsahu minimálne 2 min.

2.ROČNÍK

Tanečná príprava

2. ročník		
Tematické okruhy	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiaci po absolvovaní 2. ročníka prvej časti prvého stupňa základného štúdia:
Pohybová príprava	<ul style="list-style-type: none"> • Ľah vzad: priehlavky (vytočene so zdvihom jednej DK na 45°), sedacie svaly, panva, bedrové kĺby, svaly a väzivá DK (zdvih jednej DK aj švihom vytočene s prepnutým priehlavkom), brušné svaly zdvih trupu do polosedu), „Sviečka“ s roznožením. • Ľah vpred: sedacie svaly (vytočene s prepnutými DK), bedrové kĺby (passé, žaba), chrbtové svaly (HK v upažení, na ramenách, v zapažení). • Ľah na boku: svaly a väzivá DK (príprava battement développé bočne, švihy DK) • Sed znožný: dolné končatiny, chrbtica, sedacie svaly (prechod z ľahu vpred do prekážkového sedu, vytlačenie panvy a návrat do VP). • Sed roznožný: dolné končatiny, chrbtica. • Sed roznožný skrčmo: bedrové kĺby, chrbtica, panva (vysúvanie hrudníka, krúženie). • Sed na päťach: sedacie svaly, stehenné svaly (podsadzovanie panvy až do kľaku spojného, rovný záklon), horné končatiny (rovné aj zaokrúhlené línie). • Sed skrížmo (turecký sed): hlava, ramená, trup (horné končatiny - príprava na pozície z klasického tanca). • Kľak spojný: stehenné svaly, chrbtica, sedacie svaly. • Podpor kľačmo: chrbtové svaly (švihy do zanoženia). • Stoj v I. a II. poz. prirodzene vytočene aj paralelne: dolné končatiny, trup, hlava, ramená (rovný predklon do 90°, vysúvanie hrudníka), horné končatiny (pozície HK z klasického tanca) • Akrobatické cvičenia: príprava na stoj na rukách, premet stranou. 	<ul style="list-style-type: none"> • predvedú pozície horných končatín, • vedome udržia správne držanie tela, • v práci dolných končatín realizujú pohyb vytočene ako prípravu na predmet klasický tanec, • poznajú náročnejšie cvičenia na rozvoj svojich fyzických dispozícií, • poznajú základné pozície HK z techniky klasického tanca.
Pohyb v priestore	<ul style="list-style-type: none"> • Priestorové formácie: kruh, vlásenka, vlnovka, osmička, rad, zástup, diagonála, dvojice, trojice, voľné skupiny, zmena smeru v kruhu delenie kruhu. • Chôdza: s postupom vpred a vzad vytočená, kombinovaná s pohybom horných končatín, výpadová chôdza vpred, kombinovanie horných končatín s chôdzou buď súčasne 	<ul style="list-style-type: none"> • zvládnu orientáciu v priestore v náročnejších priestorových formáciách • v pohybe ovládajú základné tanečné kroky s natáčaním tela, • v pohybe v priestore dokážu žiaci koordinovane spojiť prácu HK a DK, • poznajú rozdiely princípov skokov jednotlivých skupín skokov,

	<p>alebo samostatne v rytmickom slede pohybu.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beh: prirodzený s pocitom dostredivosti pohybu v okrúhlych dráhach, vytočený s postupom vpred a vzad po rovných a okrúhlych dráhach, hladký, strihaný (vytočene v bodkovanom rytme, kolená a priehlavky napnuté), plynulý beh do diaľky v podrepe. • Poskočný krok: nízky s prepínaním priehlavku s postupom vpred, vzad aj bočne paralelne, vysoký s prepínaním priehlavku s postupom vpred v bodkovanom rytme, s prednožovaním vytočene s napnutým kolenom a priehlavkoms prednožovaním pokrčmo s napnutým priehlavkom (attitude). • Polkový krok: s postupom vpred, vzad aj bočne s natáčaním a otáčaním s väčším odrazom, v kombinácii s inými tanečnými krokmi, „päta“ - špica krok sun krok“. Valčíkový krok: vytočene z VP III. poz. s postupom vpred, vzad aj bočne. • Skoky: skoky 1. skupiny na mieste (z dvoch DK na dve DK) v I. a II. poz. vytočene – výskoky, skoky 2. skupiny z miesta (z jednej DK na dve DK) – zoskoky, skoky 3. skupiny z miesta (z jednej DK na druhú DK) - preskoky skoky do diaľky s akcentovaným odrazom z jednej DK - preskoky kombinácia: poskok - preskok - zoskok – výskok. 	<ul style="list-style-type: none"> • v práci skokov jednotlivých skupín zvládnu charakteristickú skokovú kombináciu (poskok - preskok - zoskok - výskok
<p>Tanečné motívy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Prenášanie váhy tela. Perovanie ťahom: v stoji, v chôdzi, v jednokročke, v dvojkročke (bočne), v karičke, • perovanie ťahom a váhou striedavo: v stoji, v chôdzi, jednokročka a dvojkročka v zadnom oblúku (perovanie ťahom, perovanie váhou), cval bočný vo dvojici (párové držanie), chôdza striedavo cez pätu perovaná ťahom, polkový krok (ľudový), valčíkový krok (ľudový), valaský vo dvojku na pološpičku prinožovaný (na mieste, bočne), valaský vo dvojku na pološpičku (vpred, vzad). Rotácia na mieste: hladko, poskokmi o 180°. Nahadzovaný: na pološpičku, na pätu. 	<ul style="list-style-type: none"> • dokážu spájať základné tanečné motívy z ľudového tanca do kombinácií, • predvedú jednoduchú rotáciu o 180° • poznajú názvoslovie elementárnych tanečných motívov.
<p>Rozvoj hudobného cítenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rytmické cvičenia v 2/4, 3/4, 4/4 takte so zapojením osminových hodnôt a pomlčiek, predtaktie v rôznych pohybových kombináciách, legato, staccato v rôznych pohybových kombináciách (vedený pohyb, švihový pohyb), triola - v notovom zápise aj pohybe eventuálne so sprievodom rytmických nástrojov, bodkovaný rytmus - v notovom zápise aj v pohybe eventuálne sosprievodom rytmických nástrojov, zmena taktu - improvizácia v priestore, dynamické cvičenia - chápanie pohybu nielen odstupňovaním sily zvuku, ale aj sily emócií 	<ul style="list-style-type: none"> • poznajú základy hudobnej terminológie, • aplikujú základy hudobnej terminológie v pohybe na mieste, • realizujú jednoduchý notový zápis

	a vnútorného svalového napätia.	
--	---------------------------------	--

Tanečná prax

2. ročník	
Obsahový štandard	Výkonový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu tanečná príprava. 	<p>Žiaci po absolvovaní 2. ročníka prvej časti prvého stupňa základného štúdia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zatancujú na verejnom vystúpení choreografie na ľudovú aj umelú hudbu v rozsahu minimálne 2min.

3.ROČNÍK

3. ročník		
Predmet	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Klasický tanec	<ul style="list-style-type: none"> • Exercices à la barre: postavenie čelom k tyči, poloha HK na tyči, I., II., V. poz. DK v postavení čelom k tyči, v postavení bokom k tyči Battement dégagé do II. poz., • Demi-plié v I., II., V. poz. v postavení čelom k tyči, Battement tendu simple z I. a V. poz. v postavení čelom k tyči, postavenie bokom k tyči, poloha HK na tyči, prípravné port de bras v postavení bokom k tyči – préparation, Révérence - v priestore • Demi - plié v I., II., III., V. poz. v postavení bokom k tyči, Battement tendu simple z I. poz. v postavení bokom k tyči, • Passé par terre - v postavení čelom, bokom k tyči, prípravné cvičenie na rond de jambe par terre v postavení čelom k tyči - en dehors, en dedans, • Battement tendu demi-plié v postavení čelom k tyči, Rond de jambe par terre v postavení čelom k tyči, • Battement tendu soutenu v postavení čelom k tyči, • Battement tendu soutenu v postavení bokom k tyči, prípravný cvik k battement tendu jeté v postavení čelom k tyči z I. poz. - 30°, prípravný cvik k battement tendu jeté v postavení bokom k tyči z I. poz. 30°, polohy sur le cou de pied v postavení čelom k tyči- základná poloha, • Battement frappé v postavení čelom k tyči par terre, Relevé-abaisé v I. a II. poz. v 	<p>Žiaci po absolvovaní 3. ročníka prvej časti prvého stupňa základného štúdia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aplikujú základné držanie tela v technike klasického tanca v postavení tvárou a bokom k tyči, • ovládajú postavenie DK en dehors v rámci svojich anatomických dispozícií v základných cvičeniach techniky klasického tanca, • realizujú základné cvičenia techniky klasického tanca v cvičení à la barre a au milieu, • predvedú prípravné port de bras s dodržaním správneho držania tela, • poznajú základnú terminológiu techniky klasického tanca slovom.

	<p>postavení čelom k tyči,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Battement relevé lent do všetkých smerov na 45°, záklon a úklon tela v postavení čelom k tyči, predklon tela bokom alebo chrbtom k tyči, • Temps-levé sauté v I. a II. poz. v postavení čelom k tyči. <p>Exercices au milieu: Demi - plié v I., II. poz. en face, Battement dégagé do II. poz., Battement tendu simple z I. poz. en face, prípravné cvičenie na rond de jambe par terre, Battement tendu demi-plié z I. a V. poz. en face, Battement tendu soutenu z I. a V. poz en face, Relevé -abaissé v I. a II. poz., 1. port de bras s DK v I. poz. en face, prípravné port de bras en face,</p> <p>Allegro:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Temps - levé sauté v I. a II. poz., Pas échappé z I. do II. poz. (prípravná fáza) • Jednoduché motívy ľudového tanca z 	
<p>Ľudový tanec</p>	<p>oblastí Slovenska - Zemplín, Myjava, Liptov, Horehronie, Záhorie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • perovanie váhou - v stoji, chôdzi, jednokročke, dvojkročke (bočne, v zadnom oblúku), jednotlivo i vo dvojici, v kolese, v párovom krútení, • perovanie ťahom - v stoji, chôdzi, jednokročke, dvojkročke (bočne, v zadnom oblúku), jednotlivo i vo dvojici, v karičke, v párovom krútení, • valaské- valaský jednoduchý, valaský vo dvojku na pološpičku prinožovaný (na mieste, bočne), valaský vo dvojku na pološpičku (vpred, vzad), valaský vo dvojku na päť (vpred), • chôdza ťahom cez päť (krok s ukláknutím), • premenný krok - dvojdobý (polkový), trojdobý (valčíkový), • nahadzovaný - na pološpičku (ťahom, váhou), na päť (ťahom, váhou), • zrážaný súčasný, • záver s prednožením - kľúč (na pološpičku, na päť). • Myjavský hravý vpredu (vytočene - vtočený, vtočene - vytočený). • Myjavské kyvadlo: vpredu, vzadu. • Myjavský dvojkladený vpredu (na pološpičku, na päť). • Myjavské uklákané, hustý dupák (na celé chodidlo, na päť) trojdub striedavý (bočne, v zadnom oblúku) chôdza s potleskom (pre dievčatá) malé skoky v drepe (bez potlesku, s potleskom). • Liptovský kladený (na pološpičku, na päť) • Liptovský dvojkladený vpredu karičkový krok (pre dievčatá) - hladký, s perovaním 	<ul style="list-style-type: none"> • zatancujú základné tanečné motívy a kroky z oblastí Slovenska, • zatancujú ľudovú mazúrku, ľudovú polku, • poznajú terminológiu tanečných motívov a tancov.

	<p>ťahom „koníčkami“ (pod seba), karičkové podupy v rôznom rytme, jednoduché čapáše (pre chlapcov), podvrtka (dievčaťa pod rukou chlapca).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hajduch (pre chlapcov) - prednožný na pätu, prednožný, rotácia - hladko z miesta, poskočnými krokmi z miesta, s perovaním váhou z miesta, tanečné motívy - ľudovej mazúrky, ľudovej polky. 	
Kreatívny tanec	<ul style="list-style-type: none"> • Telo ako nástroj tanečníka: stavba ľudského tela dýchanie, srdcová činnosť chrbtica (stavba, význam, oblé polohy) pohybové možnosti jednotlivých častí ľudského tela a ich využitie v tanečnej improvizácii napätie a uvoľnenie svalstva tela a ich dôsledky na pohyb- tanec dynamika pohybu, väzba s hudbou a výrazom • telo tanečníka v práci základných pohybov: rozvíjanie pohybu(v ľahu, v stoji, chôdzi), civilný a umelecký pohyb, primárny a sekundárny pohyb, rozvoj pohybu v horizontálnom a vertikálnom smere, impulzy, tvary pohybov(rovné, oblé), ťažisko, chôdza, beh. • hudba (v úzkej spojitosti s telom tanečníka): emocionálna väzba hudby a pohybu(dur, mol). 	<ul style="list-style-type: none"> • chápu pohyb prostredníctvom tela tanečníka v rôznych rovinách poznania v spojitosti s rozvíjaním pohybu, dýchania a srdcovej činnosti a samotnou stavbou ľudského tela, • ovládajú si telo tanečníka ako s uvoľnením tak aj napätím svalového ústrojenstva, • uplatňujú uvedomenie si tela tanečníka formou improvizácie či už v prirodzenom alebo akademickom tanečnom pohybe.
Tanečná prax	<ul style="list-style-type: none"> • Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu ľudový tanec, klasický tanec alebo kreatívny tanec. 	<ul style="list-style-type: none"> • zatancujú na verejnom vystúpení choreografie v technike ľudového, kreatívneho alebo scénického, výrazového tanca s využitím základných princípov techniky klasického tanca v rozsahu minimálne 3 min.

4.ROČNÍK

4. ročník		
Predmet	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiaci po absolvovaní 4. ročníka prvej časti prvého stupňa základného štúdia:
Klasický tanec	<ul style="list-style-type: none"> • Exercices à la barre: • Battement tendu double do II. poz. • Battement tendu simple z V. poz. • Battement tendu pour le pied • Battement tendu jeté z I. a V. poz. v postavení čelom a bokom k tyči - 30° • Battement tendu jeté en cloche, v postavení čelom a bokom k tyči - 30° • Battement tendu pour le pied do II. poz. IV. poz. - battement dégagé do IV. poz. záklon a úklon tela bokom k tyči • Rélevé - abaissé v V. poz. • Demi - plié v IV. a V. poz. • Demi rond de jambe par terre scénická poloha cou-de-pied • Battement soutenu par terre (cez cou- de- 	<ul style="list-style-type: none"> • aplikujú elementárnu koordináciu pohybu DK, HK a hlavy v základných cvičeniach techniky klasického tanca (préparation k rond de jambe par terre), • zvládnu princípy vytočenosti a princíp realizácie pohybu v jednotlivých základných cvičeniach techniky klasického tanca s efektívnym použitím prislúchajúcich svalov tela, • použijú silu priehlavku k uspokojivému zvládnutiu jednotlivých cvičení techniky klasického tanca, • poznajú základnú terminológiu techniky klasického tanca slovom.

	<p>pied)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Demi - plié a relevé v I., II., V. poz. préparation k rond de jambe par terre (en dehors, en dedans) • Battement fondu par terre • Battement frappé en l'air- 30° prípravné cvičenie pre 3. port de bras 3. port de bras • Battement relevé lent na 90° Grand battement jeté z I. poz. Battement fondu en l'air - 45° Battement rétiré (passé na 45° a 90°) • Grand plié v I., II., V. poz. prípravné cvičenie pre pas coupé <p>Exercices au milieu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Battement tendu simple z V. poz. • Battement tendu jeté z I. a V. poz. - 30° • Épaulement (croisé, effacé) obraty par terre na dvoch DK • Battement frappé par terre • Rélevé - abaissé v I., II., V. poz. • Rond de jambe par terre • Demi - rond de jambe par terre • Battement soutenu par terre • Demi - plié V. poz. • préparation k rond de jambe par terre (en dehors, en dedans) • Battement fondu par terre • Battement relevé lent na 90° à la seconde z I. a V. poz. 2. port de bras v épaulement croisé <p>Allegro:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Temps - levé sauté v V. poz. prípravné cvičenie pre pas échappé sauté do II. poz. 	
	<p>Závěrečná skúška - žiaci preukážu základné znalosti tanečnej techniky v rámci interpretačnej praxe v choreografiách výrazového, scénického tanca s využitím základných princípov techniky klasického tanca v rozsahu minimálne 3 min., - žiaci predvedú nasledovný tréning v rámci postupových skúšok spamäti: viď. vzdelávacie štandardy na minedu.sk</p>	
<p>Ludový tanec</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Myjavská tanečná oblasť: • Tance: • Starobabská - párový tanec pomalého tempa Verbunk sólový - mužský tanec mierne rýchleho tempa Verbunk párový - párový tanec mierne rýchleho tempa Čardáš - hustý - párový tanec rýchleho tempa Novodobé ľudové tance (strofické tance) - „V širém poli...“, Šotyš, Hrozená, Židovka - párové tance s ustálenými motivickými väzbami. • Motívy: chôdza vyperovaná váhou s postupom vpred a vzad, v otvorenom držaní bočne, vo valčíkovom a čardášovom držaní podupy na záver hudobnej frázy poskok so sklzom a potleskami rotácia váhou na mieste a z miesta, podvrтка Starobabská vyperovaná dvojkročka s prídupom v rôznych postaveniach a držaniach partnerov dvojkročka so zanožením párové krútenie verbunkové v čardášovom držaní zmena v párovom krútení Verbunkový motív základný - vykopávaný a jeho obmeny Valaský jednoduchý preskakovaný Valaský vo dvojku 	<ul style="list-style-type: none"> • zatancujú tanečné motívy z tanečnej oblasti Myjava a Liptov, • poznajú rozdiely týchto tanečných oblastí formou tanečných motívov, typických tancov a piesní daného regiónu, • poznajú základné informácie týkajúce sa regiónov Myjava a Liptov, • poznajú terminológiu tanečných motívov a tancov.

	<p>vpred na polochodidlo záver na polochodidlo - kľúč zrazenie z II. do I. pozície nahadzovaný a jeho obmeny nahadzovaný so zrazením nahadzovaný so zrazením a úderom na DK nahadzovaný v rôznych postaveniach a držaniach partnerov, prechody z jednotlivých postavení a držaní partnerov nahadzovaný v podvrtke partnerky rotácia nahadzovaným o 180° rotácia nahadzovaným so zrazením o 360° uklákané motívy výskoky v stoji spojnom s otočením o 180° a 360° párové krútenie v čardáši párové krútenie polkovým premenným krokom párové krútenie polkovým premenným krokom po obvode kruhu.</p> <p>Liptovská tanečná oblasť:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tance: Horný Liptov - Čuchom - ženský tanec, Cindruška Do krutu - pomalý tanec 1 muža a 2 žien Do skoku - rýchle pokračovanie tanca Do krutu Dolný Liptov - Odzemok - mužský tanec Koleso - ženský tanec O sebe, resp. Šikovní - párový tanec rýchleho tempa. • Motívy: perovanie váhou a rovnomerne váhou v stoji, chôdzi, jednokročke hladká chôdza po kruhu s potleskami poskoky, preskoky a zoskoky v pohybe po priestore, vid' tanec O sebe kladený na polochodidlo a na päť dvojkladený a jeho obmeny hravý jednoduchý hravý s prekrížením hravý so zdvihom (Vojtova cifra) valaský jednoduchý sunutývalaský jednoduchý preskakovaný valaský vo dvojku na polochodidlo a na päť poskok s oblúkom rotácia poskokom rotácia valaským vo dvojku odzemkové oddychové motívy - hajduchový krok drobný, hajduchový krok premenný odzemkové drepové motívy - hajduch predložný, hajduch jednoduchý prednožný, hajduch prednožný dvojitý, hajduch široký čelne, hajduch do zanoženia s úderom na DK valaský vo dvojku vzad s úderom na DK Hajduch do výpadu bočne kolesová chôdza vyperovaná váhou na vnútornú DK párové krútenie akcentovaným preskokom z tanca O sebe drepové motívy z tanca Cindruška párové krútenie z tanca Do krutu párové krútenie z tanca Do skok. 	
	<p>Záverečná skúška</p> <p>- Žiaci preukážu základné znalosti tanečnej techniky v rámci interpretačnej praxe v choreografii ľudového tanca v scénickom prevedení na verejnom vystúpení v rozsahu minimálne 3 min.,</p> <ul style="list-style-type: none"> • - žiaci predvedú nasledovný tréning v rámci postupových skúšok spamäti: 	

Kreatívny tanec	<ul style="list-style-type: none"> • tanec - priestor - jeho technické aj psychologické vlastnosti • pohyb: pohyb vedený priamo a nepriamo, vlna (špecifický tok pohybu), smery pohybov, pohyb vedený ťahom, švihom. • fókus, periférne videnie • priestor: technické vlastnosti priestoru (šírka, výška, hĺbka), diagonála smerová (uhlopriečka), diagonály priestorové, horizontálne delenie priestoru, vertikála, symetria a asymetria • psychologické, respektíve výrazové, vlastnosti priestoru: miesta v priestore, na javisku, emočný význam bodov, cítenie stredu- centra priestoru, tvorba vlastného, fantazijného priestoruhudba: rytmus, melódia- vyjadrenie pohybom, metrická vnímavosť, pamäť, tanec bez hudby. 	<ul style="list-style-type: none"> • uvedomuje si potrebu priestoru a hudby v tanci, • využívajú prácu formou improvizácie rovnako ako v treťom ročníku s pridaním ďalších rozmerov tanečného umenia a to s priestorom a hudbou (oproti 3.ročníku, kedy pochopenie pohybu bolo smerované k žiakovi, jeho vlastnému emocionálnemu prežívaniu a tým aj poňatie samotnej improvizácie, vo 4.ročníku žiaci uvedomelou improvizáciou využívajú priestor a hudbu ako neoddeliteľnú súčasť tanečného umenia).
	Záverečná skúška - Žiaci demonštrujú základné znalosti tanečnej techniky v rámci interpretačnej praxe v choreografiách kreatívneho tanca v scénickom prevedení v rozsahu minimálne 3 min., - žiaci demonštrujú nasledovný tréning v rámci postupových skúšok pamäti:	
Tanečná prax	<ul style="list-style-type: none"> • Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetov ľudový tanec, klasický tanec a kreatívny tanec. 	<ul style="list-style-type: none"> • zatancujú na verejnom vystúpení choreografie v technike ľudového, kreatívneho a scénického, výrazového tanca s využitím základných princípov techniky klasického tanca v rozsahu minimálne 3 min.
	Záverečná skúška -Žiaci zatancujú na verejnom vystúpení choreografie v rozsahu výkonového štandardu 4.ročníka prvej časti I. stupňa štúdia v tanečnom odbore ZUŠ	

Učebný plán číslo	38			
Stupeň štúdia	Druhá časť I. stupňa základného štúdia			
Študijné zameranie	Tanec			
Vek	Neurčuje sa			
Dĺžka štúdia	4 roky			
Stupeň vzdelávania	Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie			
Predmet	Ročník:			
	1.	2.	3.	4.
1. Klasický tanec	1	1	1	1
2. Ľudový tanec	1	1	1	1
3. Džezový tanec	1	1	1	1
/*4. Historický tanec			1	1
5. Tanečná prax	1,5	1,5	1,5	1,5
/** 6.Volitelné vyuč. predmety	2	2	2	2
Spolu:	4,5-6,5	4,5-6,5	4,5-6,5	5,5-7,5

/* v prípade, že škola nedisponuje pedagogickým zamestnancom spôsobilým vyučovať tento predmet, časovú dotáciu je možné prideliť niektorému z ostatných vyučovacích predmetov.

/** - voliteľné vyučovacie predmety je možné zamerať na zdokonaľovanie základných techník, rozšírenie o nové tanečné techniky alebo v rámci repertoáru – tanečnej praxe – nácvik choreografií.

1.ROČNÍK

1. ročník		
Predmet	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiaci po absolvovaní 1. ročníka druhej časti prvého stupňa základného štúdia:
Klasický tanec	<p>Exercices à la barre:</p> <p>Rond de jambe par terre v demi- plié en dehors, en dedans Battement soutenu na 45° (s pridaním relevé v V. Poz.)</p> <p>Plié a relevé s DK na 45° polobraty v V. Poz. Na pološpičkách smerom k tyči a od tyče Battement double frappé en l air – 30°</p> <p>Rond de jambe en l air na 45°, prípravná fáza Demi-rond de jambe na 45° en dehors, en dedans (porté o 1/4 kruhu) Temps-relevé (préparation k rond de jambe en l'air)</p> <p>Battement développé passé</p> <p>Attitudes</p> <p>predklon a záklon s DK vysunutou na piqué, s prepnutou stojnou DK aj v demi-plié</p> <p>Pas de bourrée bez výmeny DK čelom k tyči</p> <p>Pas de bourrée simple en dedans</p> <p>pózy croisées, éffacées par terre zaraďovať na záver kombinácií, so stojnou DK vystretou v kolene aj v demi – plié Battement fondu na relevé.</p> <p>Exercices au milieu:</p> <p>Grand plié v IV. Poz. V épaulement croisée aj éffacée</p> <p>4. port de bras</p> <p>Pas balancé z épaulement croisée do épaulement croisée Rond de jambe par terre v plié en dehors, en dedans en face póza écartée par terre</p> <p>Battement tendu jeté – 30° v épaulement croisée aj éffacée polobraty v V. Poz. Na pološpičkách z croisée do croisée Grand battement jeté z V. Poz. En face</p> <p>Battement frappé en l'air -30° v épaulement croisé aj éffacée Tempsplié par terre s náklonmi tela en dehors, en dedans</p> <p>Battement tendu double do IV. Poz. En face</p> <p>Relevé-abaisé v IV. Poz. En face</p> <p>Plié a relevé s DK na 45° en face</p> <p>Battement soutenu par terre (s pridaním relevé v V. Poz.) en face</p> <p>Petit battement sur le cou de pied en face</p> <p>Pas de bourrée bez výmeny DK en face</p> <p>Battement double frappé en l air na 30° en face Battement développé en face</p>	<p>Predvedú presnosť jednotlivých cvičení techniky klasického tanca v rozsahu svojich anatomických dispozícií,</p> <p>predvedú základné malé adagio v priestore s využitím jednotlivých cvičení techniky klasického tanca vépaulement sdôrazom na tanečnosť a koordináciu práce DK, HK a hlavy,</p> <p>predvedú presné a pohotové prenášanie váhy tela na DK v jednotlivých cvičeniach techniky v náročnejších technických a rytmických kombináciách,</p> <p>realizujú základné skoky 1.skupiny skokov techniky klasického tanca s dôrazom na výšku skoku,</p> <p>ovládajú slovom základnú terminológiu techniky klasického tanca v rozsahu obsahu predmetu.</p>

	<p>1., 2., 3. arabesques s DK en l'air na 45° pózy: croisées, effacées s DK na l'air na 45° 4. arabesque par terre. Allegro: Changement de pieds v épaulement croisée Sissonne simple en face, počiatočná fáza Pas échappé z épaulement croisée do épaulement croisée Pas assemblé vpred, vzad Pas jeté bočne en face Pas glissade en face, s výmenou aj bez výmeny DK.</p>	
Eudový tanec	<p>Horehronská tanečná oblasť: Tance: Šorový – tanec mužov, alebo mužov a žien Horehronský dupák (čardáš) – párový tanec Koleso – ženský tanec Vo trojo z Telgártu – ženský tanec. Motívy: perovanie oblasti v chôdzi a v jednokročke potlesky valaský jednoduchý preskakovaný valaský jednoduchý sunutý valaský vo dvojku na polochodidlo dupák jednoduchý stáčaný trojdup striedavý trojdup bez striedania poskočný dupák poskočný dupák stáčaný poskočný dupák a jednoduchý dupák stáčane hustý dupák hustý dupák stáčaný špecifický ženský motív z Telgártu a jeho obmeny zakladaný hybký poskok kolesový beh vyperovaný váhou až akcentovaným preskokom rotácia poskokom o 180° a 360° rotácia akcentovanými preskokmi zmena smeru krútenia v kolese tromi nízkymi poskokmi zastavenie rotácie koleša nízkym poskokom na vnútornej DK a prídupom vonkajšou DK motív párového krútenia zmena smeru párového krútenia. Podpolianska tanečná oblasť: Tance: mužské a ženské cifrovanie Koleso – ženský tanec Do vysoka – párový tanec Tanierový – párový tanec Váľaný – párový tanec. Motívy: perovanie oblasti v chôdzi, jednokročke a dvojkročke sunutie súbežné sunutie vtočene – vytočené poskok s oblúkom dnu poskok drgom (pumpovaný) detviansky kladený vpred valaský jednoduchý (šuchaný)</p>	<p>Zatancujú tanečné motívy z Horehronskej a Podpolianskej tanečnej oblasti,</p> <p>zatancujú typické tance z oblasti Horehronia a Podpol'ania,</p> <p>poznajú rozdiely týchto tanečných oblastí formou tanečných motívov, typických tancov a piesní daného regiónu, poznajú názvoslovie tanečných motívov z Horehronskej a Podpolianskej oblasti,</p> <p>poznajú základné informácie týkajúce sa regiónov,</p> <p>poznajú terminológiu tanečných motívov a tancov.</p>

	<p>valaský preskakovaný, valaský vo dvojku vpred na polochodidlo – detviansky</p> <p>valaský vo dvojku s natočením hravý na polochodidlo</p> <p>hravý na päť a polochodidlo a jeho obmeny</p> <p>hravý vo vzduchu</p> <p>hravý bočný</p> <p>motív ženského sólového cifrovania a jeho obmeny</p> <p>mäkký zraz</p> <p>pätáč nízky</p> <p>pätáč vysoký</p> <p>valaské cifrovanie („štrikovaný“) a jeho obmeny</p> <p>zapojenie šatky do pohybu pri tanci dievčat</p> <p>párové krútenie v tanci „Do vysoka“ (zoskokom)</p> <p>zmena smeru párového krútenia v tanci “Do vysoka” párové krútenie „tanierové“ poskokom a vyperované váhou párové krútenie „váľaný“</p> <p>rotácia poskokmi</p> <p>kolesový beh vyperovaný váhou na vnútornú DK.</p>	
<p>Džezový tanec</p>	<p>zahrievacie cvičenia:</p> <p>perovanie v kolenách v I. A II. Par. Poz. S posunom prízvuku na 2. dobu, široká II. Prir. Vyt. Poz.</p> <p>Vyt'ahovanie HK kolmo k stropu a uvoľnenie Prances (perovanie nad zem a odraz na 45°) Table top.</p> <p>Technické cvičenia:</p> <p>Knee bend (v I. A II. Prirodzene vytočenej pozícií., HK prechádzajú z neutrálnej pozície do long jazz arm, s prídáním table top)</p> <p>Brush (pridávanie jednoduchých port de bras a zachovávanie princípu opozície HK, zaraďovanie do kombinácií aj flexované chodidlo, knee bend, výpon)</p> <p>Extension (do výšky 45° vpred, bočne, vzad, bočne)</p> <p>Torso twist</p> <p>Low kick (kombinovanie aj s rôznymi pohybmi HK, krokmi cez vtočené passé a podobne)</p> <p>izolácie (zvlášť len boky, hrudník, hlavu, ramená, stavba kombinácií izolácii na 4, 2, 1 dobu, HK pevne opreté o boky, alebo v pozícií long jazz arm)</p> <p>polyrytmické cvičenia (spájanie len dvoch centier s rozdielnym rytmom)</p> <p>chôdza – základná džezová chôdza (obohatenie chôdze izoláciou</p>	<p>Aplikujú špecifické držanie tela v džezovom tanci,</p> <p>aplikujú posun prízvuku na 2.dobu v pohybe, majú osvojený izolovaný pohyb jednotlivých centier a ich polyrytmický model v základnej forme,</p> <p>poznajú špecifické pozície horných a dolných končatín,</p> <p>poznajú špecifické podoby technických cvičení, využívajú koordináciu pohybov pri príprave na točenie a skoky v džezovom tanci,</p> <p>poznajú odbornú terminológiu džezového tanca v rozsahu obsahu predmetu.</p>

	ramien alebo hlavy) chôdza cez passé chôdza bočne džezové chassé točenie – realizácia točenia zo IV. Par. Poz. švihy do štvorca – realizácia švihov na kniec bend, HK long jazz arm švihy po diagonále -švih zo IV. Poz. Prir. Vyt., HK long jazz arm. Skoky: Passé jumps zo IV. Par. Poz. Nakročením na pravú DK.	
Tanečná prax	Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu ľudový tanec, klasický tanec a džezový tanec.	Zatancujú na verejnom vystúpení choreografie v technike ľudového, džezového alebo scénického, výrazového tanca s využitím základných princípov techniky klasického tanca v rozsahu minimálne 4:00 min.

2.ROČNÍK

2. ročník		
Predmet	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiaci po absolvovaní 2.ročníka druhej časti prvého stupňa základného štúdia:
Klasický tanec	Exercices à la barre: Rond de jambe par terre v demi- plié en dehors, en dedans Battement soutenu na 45° (s pridaním relevé v V. Poz.) Plié a relevé s DK na 45° polobraty v V. Poz. Na pološpičkách smerom k tyči a od tyče Battement double frappé en l air – 30° Rond de jambe en l air na 45°, prípravná fáza Demi-rond de jambe na 45° en dehors, en dedans (porté o 1/4 kruhu) Temps-relevé (préparation k rond de jambe en l'air) Battement développé passé Attitudes predklon a záklon s DK vysunutou na piqué, s prepnutou stojnou DK aj v demi-plié Pas de bourrée bez výmeny DK čelom k tyči Pas de bourrée simple en dedans pózy croisées, effacées par terre zaradiť na záver kombinácií, so stojnou DK vystretou v kolene aj v demi – plié Battement fondu na relevé. Exercices au milieu: Grand plié v IV. Poz. V épaulement croisée aj effacée 4. port de bras Pas balancé z épaulement croisée do épaulement croisée Rond de jambe par terre v plié en dehors, en dedans en face póza	Interpretujú základné tanečné pózy en l air, spojovacie kroky a port de bras v kombinácii malého adagia s dôrazom na tanečnosť a cítenie hudby, realizujú uspokojivo niektoré cvičenia na relevé, využívajú silu DK pri odraze skokov, pri skokoch si uvedomujú začiatky princípov „ballon“, poznajú správne princípy realizácie jednotlivých základných cvičení v rámci obsahu, ovládajú slovom základnú terminológiu techniky klasického tanca v rozsahu obsahu predmetu.

	<p>écartée par terre Battement tendu jeté – 30° v épaulement croisée aj éffacée polobraty v V. Poz. Na pološpičkách z croisée do croisée Grand battement jeté z V. Poz. En face Battement frappé en l'air -30° v épaulement croisé aj éffacée Tempslié par terre s náklonmi tela en dehors, en dedans Battement tendu double do IV. Poz. En face Relevé-abaisé v IV. Poz. En face Plié a relevé s DK na 45° en face Battement soutenu par terre (s pridáním relevé v V. Poz.) en face Petit battement sur le cou de pied en face Pas de bourrée bez výmeny DK en face Battement double frappé en l air na 30° en face Battement développé en face 1., 2., 3. arabesques s DK en l'air na 45° pózy: croisées, éffacées s DK na l'air na 45° 4. arabesque par terre. Allegro: Changement de pieds v épaulement croisée Sissonne simple en face, počiatocná fáza Pas échappé z épaulement croisée do épaulement croisée Pas assemblé vpred, vzad Pas jeté bočne en face Pas glissade en face, s výmenou aj bez výmeny DK.</p>	
<p>Ludový tanec</p>	<p>Zemplínska tanečná oblasť: Tance: jarné chorovody – ženské tance Karička z Parchovian – ženský tanec „Sarku raz!“ – mužský tanec Čardáš z Parchovian – párový tanec Motívy: perovanie ťahom v stoji perovanie ťahom v stoji s natáčaním piet, perovanie ťahom v jednokročke, dvojkročke a chôdzi chôdza vyperovaná ťahom v karičke podvrтка partnerky počas dvojkročky krok s prídupom na päť až celým chodidlom a na polochodidlo poskok vyperovaný ťahom do zanoženia trojdup vyperovaný ťahom poskok s podupmi (karičkový záver s podupmi) záver na polochodidlo (kľúč) vyperovaný ťahom poskok zakladaný vyperovaný ťahom zrážaný základný zrážaný základný s čapášom zrážaný s prídupom vyperovaný ťahom zrážaný s prídupom vyperovaný ťahom a s čapášom čapáš v prednožení a zanožení hladká chôdza v karičke</p>	<p>Žiaci zatancujú tanečné motívy zo Zemplínskej tanečnej oblasti, žiaci zatancujú tanečné motívy Goralskej tanečnej oblasti, žiaci poznajú rozdiely tanečných oblastí formou tanečných motívov, typických tancov a piesní daného regiónu, poznajú základné informácie týkajúce sa regiónov, poznajú terminológiu tanečných motívov a tancov.</p>

	<p>karičkový beh vyperovaný ťahom v držaní skrížmo vzad ob jednu preborenie karičky smerom do stredu kruhu</p> <p>otvorenie karičky a jej vodenie po priestore valaský vo dvojku prinožovaný v predozadnej línii</p> <p>podupy</p> <p>poskok so zanožením</p> <p>poskok s kresnutím päty do prednoženia</p> <p>párové krútenie v polke zo Zuberca</p> <p>párové krútenie v tanci Prostá</p> <p>zmena párového krútenia v tanci Prostá</p> <p>drobný valaský vo dvojku prinožovaný</p> <p>rotácia drobným valaským vo dvojku prinožovaným rotácia zoskokom</p> <p>zakladaný dvojité (ozvodný vzad dvojité) a jeho obmeny podupy a ich rytmické obmeny</p> <p>párové krútenie (zvíjaný a zielona)</p> <p>ozvodný a jeho obmeny</p> <p>ozvodný vpred (s dupom)</p> <p>zakladaný jednoduchý (ozvodný vzad jednoduchý) ovíjaný</p> <p>vyrázaný</p> <p>kresané motívy</p> <p>zrážané goralské v rôznych obmenách</p> <p>povely a príslušné motívy z tanca Košiček.</p>	
<p>Džezový tanec</p>	<p>zahrievacie cvičenia:</p> <p>vyťahovanie trupu s pridaním deep knee bend v prvej fáze cvičenia, realizácia cvičenia na 8, 4, 2 doby, vyťahovanie HK k stropu, ripple, table top, bouncé a návrat vo VP</p> <p>Prances (kombinované s krokmi cez paralelné passé vpred, vzad).</p> <p>Technické cvičenia:</p> <p>Deep knee bend (prechod do TT, podtiahnutie panvy, prehnutie, hinge)</p> <p>Brush (na 45° par. Aj vyt. So zapojením HK a ďalších vhodných cvikov (ripple, 1 obrat, záves, výpon))</p> <p>jednoduchý džezový flick (krížom cez stojnú, vpred, bočne, precvičovanie aj s HK</p> <p>Low kick (DK sa postupne zvyšuje 45°, 90°, nad 90°, spájanie s točením, chassé, švihmi)</p> <p>Extension (na 90°)</p> <p>Body roll (plynulá vlna telom)</p> <p>kombinácie izolácií (spájanie dvoch centier v tom istom tempe, v stojí na mieste, v chôdzi)</p> <p>pád sklzom</p> <p>džezové chassé s výskokom (kombinovanie s točením, chôdzami, izoláciami)</p> <p>džezové chôdze (použitie v chôdzi izolácie panvy, ramien, hlavy)</p>	<p>Ovládajú typické držanie tela v krátkych tanečných kombináciách, využívajú získané pohybové informácie zvyšovaním náročnosti na fyzický výkon, spájajú dve centrá v tom istom pohybe, realizujú jeden obrat točenia v džezovom tanci na jednej dolnej končatine, realizujú v kombináciách vo väčšej miere priestorové a rytmické zmeny, poznajú odbornú terminológiu džezového tanca v rozsahu obsahu predmetu.</p>

	<p>točenie – príprava krokom do IV. Par. Poz. A jeden obrat en dehors poskoky (k poskoku pridanie torso twist, striedavo, kontra DK v polohe passé) obmena priameho poskoku (odtiahanie odrazovej DK päťou pod sedacie svaly) polyrytmické cvičenia (spájanie dvoch pohybových centier v jednoduchej kombinácii s rôznym rytmom). Kombinácie: kombinácie na 16 až 32 taktov na obidve strany (spájanie troch – štyroch zvládnutých cvičení a snaha uplatňovania v nich určitý stupeň kontrastov v pohybe, smeroch, rytme, nálade).</p>	
Tanečná prax	Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu ľudový tanec, klasický tanec a džezový tanec.	Zatancujú na verejnom vystúpení choreografie v technike ľudového, džezového alebo scénického, výrazového tanca s využitím základných princípov techniky klasického tanca v rozsahu minimálne 4:00 min.

3.ROČNÍK

<u>3. ročník</u>		
Predmet	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiaci po absolvovaní 3. ročníka druhej časti prvého stupňa základného štúdia:
Klasický tanec	<p>Exercices à la barre: Battement double fondu bez relevé, s relevé (fakultatívne) Battement soutenu na 90° Pas coupé s relevé Detourné o 360° en dehors, en dedans na relevé Battement développé passé na 90° do všetkých smerov polobrat en dehors, en dedans s výmenou DK na pološpičke (otvorenie cez cou de pied) Tombé s polobratom sur le cou de pied en dehors, en dedans na pološpičke 3. port de bras so sklzom DK vpred i vzad Attitude bokom k tyči ako súčasť adagia Rond de jambe s DK na 45° en dehors, en dedans Temps relevé na 45° Battement frappé na relevé Battement double frappé na relevé Rond de jambe na 45° en dehors, en dedans (1/2 kruhu) Petit battement sur le cou de pied na relevé Grand battement jeté piqué v épaulement croisé a épaulement effacé.</p>	<p>ovládajú prácu DK vo výške 90° v rozsahu svojich anatomických dispozícií (vytočenie en dehors), realizujú kombinácie z PDK aj z EDK à la barre v jednom celku s využitím spojovacích krokov spojených s obratom, realizujú niektoré cvičenia klasického tanca na relevé, poznajú všetky pózy klasického tanca, používajú všetky pózy v kombináciách v priestore, aplikujú spojovacie kroky v kombináciách v priestore za účelom rozvoja tanečnosti, skoky 1. a 2. skupiny realizujú v épaulement, realizujú niektoré cvičenia au milieu v épaulement, poznajú správne princípy realizácie jednotlivých základných cvičení v rámci obsahu, ovládajú slovom základnú terminológiu techniky klasického tanca v rozsahu obsahu predmetu.</p>

	<p>Exercices au milieu:</p> <p>5. port de bras Battement tendu jeté piqué - 30° v épaulement croisé, effacée Battement fondu en l'air - 45° v épaulement croisé, effacée na celom chodidle Póza écarté na 45° 4. arabesque na 45° Grand battement jeté piqué I. a V. poz. Battement soutenu na 45° en face (s pridáním relevé v V. poz.) Battement relevé lent na 90° v épaulement croisé, effacée Rond de jambe en l'airen face Pas de bourrée bez výmeny DK v effacée Battement développé v épaulement croisé, effacée Grand battement jeté v épaulement croisé, effacée Demi-rond de jambe na 45° en dehors, en dedans (porté o 1/4 kruhu) Battement double frappé - 30° v épaulement croisé 1., 2., 3. arabesques a pózy croisées, effacées s DK na 90°. Allegro: Temps-léve sauté v I. a V. poz. s postupom do priestoru Pas échappé s dopadom na jednu DK en face Pas échappé do IV. poz. v épaulement croisé, effacé Pas jeté z épaulement croisé do épaulement croisé Pas glissade s výmenou i bez výmeny DK v épaulement Sissonne ouverte à la seconde 45° Sissonne fermé à la seconde 45° Grand changement de pieds v épaulement croisé Grand échappé sauté z épaulement croisé do épaulement croisé Petit changement o 1/4 kruhu.</p>	
<p>Ludový tanec</p>	<p>Šarišská tanečná oblasť: Tance: Krucená z Raslavíc - párový tanec Raslavická polka - párový tanec Bašistovská - mužský tanec Košesko z Fintíc - ženský tanec Mojše, Kurikrik s valcerom, Čerjaná - párové tance s pevnou hudobno-tanečnou formou. Motívy: jednokročka rovnomerne vyperovaná váhou dvojkročka rovnomerne vyperovaná váhou hladká chôdza chôdza hladká v čardášovom držaní (vodenie v tanci Krucena) prenášanie váhy pomalé krútenie páru v čardášovom držaní chôdzou vyperovanou ťahom rovnomerne podvrtka chôdzou párové krútenie váhou na vnútornú DK (motív párového krútenia z tanca Krucena) zmena smeru krútenia páru</p>	<p>žiaci zatancujú tanečné motívy zo Šarišskej tanečnej oblasti a tanečnej oblasti, v ktorej sídli ZUŠ, blízka tanečná oblasť, resp. oblasti, o ktorej má pedagóg dostatočné poznatky, poznajú základné informácie týkajúce sa regiónov, poznajú terminológiu tanečných motívov a tancov.</p>

	<p>podvrtka motívom párového krútenia z tanca Krucena</p> <p>prísuný krok vpred na polochodidlo</p> <p>vyperovaný váhou rovnomerne kolesový beh váhou na vnútornú DK</p> <p>kolesový beh váhou a s prídupom na vnútornú DK</p> <p>párové krútenie preskokom na vnútornú DK (motív párového krútenia z tanca Raslavicka polka) poskoky</p> <p>poskoky s čapášom a jeho obmeny nahadzované váhou a jeho obmeny</p> <p>čapáš vo výraznom prešľapovaní do unoženia a zanoženia dnu výrazné prešľapovanie</p> <p>podupy ukončovacie a ich obmeny</p> <p>podvrtka poskokom</p> <p>podvrtka motívom párového krútenia z tanca Raslavicka polka zrážaný jednoduchý váhou</p> <p>zrážaný dvojitý vyperovaný váhou</p> <p>zrážaný dvojitý vyperovaný váhou so stáčaním</p> <p>behy bočne so zrazom</p> <p>“Kľúč” nahadzovaný</p> <p>premenný krok dvojdobý (základný oddychovací motív) v postupe po kruhu</p> <p>valaský vzad vo dvojku</p> <p>základný čapáš Bašistovskej spojený s potleskami</p> <p>základný čapáš Bašistovskej spojený s potleskami obohatený o</p> <p>otáčanie na mieste</p> <p>základný čapáš Bašistovskej spojený s potleskami obohatený o</p> <p>zrážanie päťami (ostrohami)</p> <p>zrážanie päťami v rôznych rytmoch</p> <p>krútenie párov po kruhu hladkým valčíkovým krokom</p> <p>krútenie párov po kruhu hladkým polkovým krokom</p> <p>jednokročky bočne s úklonom tela od smeru postupu</p> <p>jednokročky bočne s prídupom a s úklonom tela od smeru postupu valaský vo dvojku</p> <p>prinožovaný</p> <p>rotácia valaským vo dvojku prinožovaným</p> <p>drobný preskok bočne s prídupom a súčasným úklonom tela a jeho obmeny (Mojše).</p> <p>Región, kde ZUŠ sídli: výučba tanečných motívov z detailnejšieho štúdia regiónu, v ktorej má ZUŠ sídlo.</p>	
--	--	--

<p>Džezový tanec</p>	<p>zahrievacie cvičenia: cvičenie v stojí na mieste alebo v chôdzi rolovanie trupu, aj s knee bend, úklony, predklony, zákľony, ripple, vyťahovanie HK, table top, podťahovanie panvy, prehnutie prances (na zemi, nad zemou, 90° paralelne, vytočene spojené s krokmi, švihmi, točením) technické cvičenia: Deep knee bend (grand plié) I., II., IV., V. poz. Brush (paralelne, vytočene, na zemi, na 45°, 90°, priamo alebo cez passé, s prepnutím alebo flexovaným priehlavkom (v priebehu kombinácie zapájanie knee bend, relevé, točenie, závesy, torso twist, hinge ...) Extension (malá tanečná etuda s určitým záberom do priestoru), pózy aj z techniky klasického tanca attitudes, arabesques, z džezového tanca hip lift, body roll, úklony trupu, kontrakciu ... džezový flick (dvojité (double) s izoláciami hlavy, točeniami) Low kick (spájanie s izoláciami, rôznymi točeniami, preskokmi, pádmi, závesmi) polyrytmické cvičenia (na mieste a v chôdzi, viac centier v rôznych rytmických rovinách) izolácie (zvládnutie pohybov dvoch centier v tom istom rytme, ale aj v rozdielnych rytmoch) Body roll (cvičenie má adagiový charakter, zapájanie pózy attitude, zbalenie na podlahu, zmeny tempo...) točenie - na mieste - zo IV. poz. prir. vyt. en dehors - v pohybe z miesta - zo IV. poz. par. na napnutej SK švihy (na mieste, s postupom) skoky a poskoky (čerpanie inšpirácia zo športu, klasického tanca, z pozorovania zvierat). kombinácie: Dĺžka kombinácií 32 až 64 taktov, výber vhodnej hudby. Kombinácie majú vyšší stupeň náročnosti vo vertikálnom i horizontálnom členení.</p>	<p>používajú získané pohybové informácie zvyšovaním náročnosti na fyzický výkon s dôrazom na tanečnosť a výraz, aplikujú priestorové a rytmické zmeny v tanečných kombináciách, poznajú odbornú terminológiu džezového tanca v rozsahu obsahu predmetu, poznajú odbornú terminológiu džezového tanca v rozsahu obsahu</p>
<p>Tanečná prax</p>	<p>Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu ľudový tanec, klasický tanec a džezový tanec.</p>	<p>zatancujú na verejnom vystúpení choreografie v technike ľudového, džezového alebo scénického, výrazového tanca s využitím základných princípov techniky klasického tanca v rozsahu minimálne 4min</p>

4.ROČNÍK

4. ročník		
Predmet	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiaci po absolvovaní 4. ročníka druhej časti prvého stupňa základného štúdia:
Klasický tanec	<p>Exercices à la barre: Grand battement jeté v épaulement croisé a épaulement effacé pózy à terre ako závery cvikov s prepnutou stojnou DK aj v demi – plié.</p> <p>Exercices au milieu: Rond de jambe en l'air s préparation temps-relevé Battement développé passé en face Attitude - croisée, éffacée 4. arabesque na 90° póza écartée na 90° Battement fondu na relevé en face Battement soutenu na 45° (s pridaním relevé v V. poz.) v épaulement croisée aj éffacée Battement développé passé vo veľkých pózach, bez zmeny polohy chodidla SK Demi rond de jambe na 90° en dehors, en dedans z veľkej pózy do veľkej pózy bez pohybu chodidla SK 6. port de bras Grand battement jeté piqué vo veľkých pózach Battement frappé v malých pózach - bez relevé préparation pre pirouettes z V. poz. en face.</p> <p>Allegro: Sissonne fermée vpred a vzad v malých pózach Double assemblé en face Double assemblé (z épaulement croisée cez en face do épaulement croisée) Pas assemblé bočne z épaulement croisée do épaulement croisée Pas assemblé vpred a vzad v pózach croisées a éffacées Pas jeté vpred a vzad en face scénický sissonne v 1. Arabesque Pas de basque – scénická forma Petit pas de chat (ruský) so švihom dolných končatín vzad a vpred Sissonne ouverte stranou s otváraním DK na 45° en face Sissonne fermé stranou s (z épaulement croisée do épaulement croisée aj éffacée Pas échappé do IV. poz. croisée aj éffacée Temps - levé sauté na jednu DK.</p>	<p>realizujú jednotlivé cvičenia klasického tanca s maximálnym ovládaním prislúchajúcich svalových skupín v rámci svojich anatomických možností, poznajú jednotlivé cvičenia na rozvoj svojich anatomických dispozícií, realizujú jednotlivé cvičenia techniky klasického tanca s dôrazom na tanečnosť a cítenie hudby v spojitosti, poznajú správne princípy realizácie jednotlivých základných cvičení v rámci obsahu, ovládajú slovom a písmom základnú terminológiu techniky klasického tanca v rozsahu obsahu predmetu.</p>

Ľudový tanec	Opakovanie motívov a tancov už z prebratých tanečných regiónov. V prípade, že škola disponuje pedagógom so zameraním na ľudový tanec, odporúča sa doplnenie obsahu tanečných motívov z regiónov, ktoré nie sú obsahom na prvom stupni vzdelávania v ZUŠ.	zatancujú náročnejšie motívy a motivické väzby, prípadne tance, poznajú základné informácie všetkých regiónov prebratých na I. stupni vzdelávania v predmete ľudový tanec.
Záverečná skúška - Žiaci preukážu základné znalosti tanečnej techniky v rámci interpretačnej praxe v choreografii ľudového tanca v scénickom prevedení na verejnom vystúpení v rozsahu minimálne 4 min., - žiaci predvedú tréning ľudového tanca spamäti.		
Džezový tanec	zahrievacie cvičenia, technické cvičenia: Výučba kombinácií v ucelených tanečných kombináciách, v dĺžke do 64 T - etudách, kde je možné využitie jednotlivých technických cvičení v rôznych obmenách so zachovaním postupnosti potrebnej pre rozohriatie tela žiaka, zároveň dôraz na technický rast využívaním maximálnych dispozícií žiaka so zameraním na tanečnosť, výraz ačistotu prevedenia. Postupnosť jednotlivých technických cvičení sa nemení, je dôležité dôrazné zachovanie charakteru techniky džezového tanca s výrazným znakom polyrytmického a polycentrického cítenia hudby a pohybu. Kombinácie: dĺžka kombinácií je minimálne 64 taktov, Improvizácia ako jedna z charakteristických črt džezového tanca. Dôraz na individualitu žiaka v interpretácii.	využívajú svoj individuálny tanečný prejav v tanečných kombináciách podľa požiadaviek pedagóga s dodržiavaním technických princípov realizácie pohybov, aplikujú priestorové a polyrytmické nároky v tanečných kombináciách s dôrazom na vnímanie náročnejších hudobných podkladov, poznajú odbornú terminológiu džezového tanca v rozsahu obsahu predmetu.
Záverečná skúška - Žiaci demonštrujú základné znalosti tanečnej techniky v rámci interpretačnej praxe v choreografiách prevedení v rozsahu minimálne 4 min., - žiaci demonštrujú tréning techniky džezového tanca spamäti.		
Tanečná prax	Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu ľudový tanec, klasický tanec a džezový tanec.	zatancujú na verejnom vystúpení skupinové alebo malé (sólo) choreografie v technike ľudového, džezového a scénického, výrazového tanca s využitím základných princípov techniky klasického tanca v rozsahu minimálne 4 min.
Záverečná skúška Žiaci zatancujú na verejnom vystúpení choreografie v rozsahu výkonového štandardu 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia v tanečnom odbore ZUŠ.		

3.3 Hudobný odbor

Hudobný odbor ZUŠ je charakteristickým prepojením individuálneho vyučovania (hra na nástroji, spev, tvorba) a skupinových aktivít (predmety hudobná náuka, zborový spev).

Komplexná výučba prepája praktické (interpretačné a tvorivé) zručnosti s rozvíjaním emocionálnych a racionálnych (duševných, mravných, etických, sociálnych, vedomostných, logických a kreatívnych) kompetencií žiaka. Hudba je významným prostriedkom harmonizácie osobnosti, rozvíja schopnosť empatie, vnímania, prežívania, tolerancie a spolupráce. V hudobnom odbore sa výrazne prejavuje dvojaká koncepcná línia základnej umeleckej školy: na jednej strane pripravuje žiakov na štúdium na konzervatóriách, na vysokoškolské štúdium hudby na učiteľských fakultách a na vysokých školách umeleckého zamerania a na druhej strane vychováva prostredníctvom hudby deti v prípravnom štúdiu, žiakov v primárnom a nižšom sekundárnom umeleckom vzdelávaní a v II. stupni základného štúdia ako i dospelých.

Nevyhnutným predpokladom rozvoja hudobného talentu je paralelné rozvíjanie motorických zručností, hudobného cítenia a hudobného myslenia. Preto je potrebné postupné získavanie teoretických vedomostí v úzkom prepojení na živú hudobnú štruktúru.

Profil absolventa

Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia - primárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 1B):

- žiak získal základy odborného jazyka a komunikácie v umeleckej oblasti,
- rozlišuje charakter skladieb podľa obsahu, nálady a tempa a štýlového obdobia,
- dokáže dbať na farebnosť tónu a dynamickej škály pri hre klavírnych skladieb,
- rozpoznáva hudobnú formu skladby, jej štruktúru, jednotlivé časti,
- zvládne interpretáciu skladieb podľa obsahového štandardu, dokáže vyjadrovať sa na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých vyjadrovacích prostriedkov študijného zamerania, v ktorom si rozvinul schopnosť tvoriť a prijímať umenie na danej úrovni stupňa ukončeného vzdelania,
- úroveň rozvinutosti kľúčových kompetencií, ktoré absolvent dosiahol na konci prvej časti primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia nie je ukončená, vytvára len základ pre následné stupne vzdelávania.

Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia - nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 2B):

- žiak má osvojené základy umeleckej výchovy a vzdelávania v danom študijnom zameraní,
- interpretuje zložitejšie polyfónne skladby, interpretuje skladby rôznych období, štýlov a žánrov,
- systematizuje komplexné vedomosti z hudobnej teórie, dejín hudby a ich praktické využitie v hre na klávesových nástrojoch,
- venuje pozornosť rozvoju kultivovaného hudobno-interpretačného prejavu,
- venuje pozornosť rozvoju sluchovo-hudobnej predstavivosti a metro - rytmického cítenia,
- získal základy pre osvojenie účinných techník celoživotného učenia sa a pre rozvoj nadobudnutých spôsobilostí,
- je schopný umelecky pôsobiť v rôznych skupinách, súboroch, umeleckých formáciách,
- rozpoznáva druhy umenia, ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky, uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
- rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoje názory a postoje estetickým hodnotám, správa sa kultúrne, kultivovane primerane okolnostiam, situáciám a sociálnym potrebám,
- je schopný využívať nadobudnuté teoretické i praktické poznatky a dokáže ich uplatniť pri ďalšej samostatnej činnosti, svoje vedomosti dokáže sám rozvíjať, obnovovať a je schopný primerane reagovať na nové trendy,
- úroveň rozvinutosti kľúčových spôsobilostí, ktoré žiak dosiahne v druhej časti nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania základného štúdia nie je ukončená, vytvára len bázu pre následné stupne vzdelania, pre celoživotné učenie sa.

Názov predmetu:	Dejiny hudby
Ročník:	Prípravný 1.ročník /prvej časti / I.stupňa až 4.ročník /prvej časti / I.stupňa 1.ročník /druhej časti / I.stupňa až 5.ročník /druhej časti / I.stupňa
Časový rozsah vyučby:	1 hodina/mesačne (skupinové vyučovanie)
Stupeň vzdelania:	primárny stupeň – ISCED 1B nižší sekundárny stupeň – ISCED 2B
Názov ŠkVP:	UMENÍM k majstrovstvu „Tvorivý & kreatívny.“
Forma štúdia:	Denná
Vyučovaci jazyk:	Slovenský
Riaditeľ školy	PaedDr. Eva Raffajová
Koodinátor pre tvorbu ŠkVP	Bc. Branislav Klempár, DiS. art.

Okruhy tém - dejiny hudobného odboru

0.Ročník: Prípravná hudobná výchova: Príprava na pojmy používané v predmete. Formou abecedy sa zoznamujeme s významom slov používaných v hudobnej reči.

Stupeň vzdelania: primárny stupeň – ISCED 1B

1. Ročník: 1. polovica 20. storočia

Zakladatelia slovenskej národnej hudby (Moyzes, Suchoň, Cikker)

Skladatelia českej národnej hudby (Smetana, Dvořák, Fibich)

2. Ročník: hudba 20. storočia

Impresionizmus (Debussy, Ravel)

Neofolklorizmus (Janáček, Stravinskij)

Expresionizmus (Webern, Berg)

3. Ročník: Neoklasicizmus (Martinú, Britten)

Skladatelia P6

Ruský skladatelia (Chačaturjan, Šostakovič)

Skladatelia Českej moderny (Novák, Suk)

4.Ročník: Duchovná a svetská hudba od počiatkov do 17. storočia. Najstaršie hudobné kultúry a stredoveká hudba..

Starovek - vznik hudby a prvé hudobné kultúry

Stredovek

Gotika 13. storočie

1. polovica 15. storočia – rytiersky spev, trubadúri, truveri, gregoriánsky chorál, ars antiqua, ars nova (cirkevná jednohlasná hudba)

Renesancia 15. – 16. storočie (Machaut, Desprez, Lasso, Palestina)

Stupeň vzdelania: nižší sekundárny stupeň – ISCED 2B

1. Ročník: Barok začiatok 17. storočia - 18. storočia (Vivaldy, Bach, Händl)

Klasicistická hudba 18. storočie (Gluck, Haydn, Mozart, Beethoven)

2. Ročník: Romantizmus 19. storočie (Meybeer, Rossini, Gounod)

Raný Romantizmus (Weber, Schubert, Schuman, Mendelssohn – Bartholdy, Chopin)

3. Ročník. Novoromantizmus (Berlioz, Liszt, Wagner)

Neskorý Romantizmus (Strauss, Mahler)

Okruhy tém - dejiny hudobného odboru

Prípravný ročník

1. Charakteristika pojmu „ hudba“
2. Druhy hudobných nástrojov vo všeobecnosti
3. Vysvetlenie pojmov: hudobník, muzikant
4. Klasická hudba a stručná charakteristika
5. Ľudová hudba a stručná charakteristika
6. Novodobá hudba a stručná charakteristika
7. Charakteristika pojmu „ hudobné umenie“
8. hudobný skladateľ a tvorivý proces
9. Improvizácia v hudbe

Okruhy tém - dejiny hudobného odboru

1.ročník /prvej časti / I.stupňa

- 1.Slovenská Národná hudba – charakteristika obdobia
- 2.Alexander Moyzes - život a tvorba
- 3.Viliam Figuš Bystrý – život a tvorba
- 4.Eugen Suchoň - – život a tvorba
- 5.Jan Cikker – život a tvorba
6. Česká Národná hudba, charakteristika obdobia
7. Bedřich Smetana – život a tvorba
8. Antonín Dvořák – život a tvorba
9. Zdenek Fibich – život a tvorba

Okruhy tém - dejiny hudobného odboru

2.ročník /prvej časti / I.stupňa

- 1.Impresionizmus - charakteristika hudobného štýlu, hudobného obdobia, kultúrno – spoločenské podmienky
- 2.Claudio Debussy – život a tvorba, Plachetnice, more, Faunovo popoludnie
- 3.Maurice Ravel – život a tvorba, Bolero
- 4.Neofolklorizmus – charakteristika hudobného štýlu, kultúrno – spoločenské podmienky
- 5.Leo Janáček – život a dielo, Liška Bystuška, Jej pastorkyňa
- 6.Igor Stravinskij – život a dielo, Petruška
- 7.Expresionizmus - charakteristika hudobného štýlu, kultúrno – spoločenské podmienky
- 8.Bohuslav Martinů – život a tvorba, sprievodca mladého človeka orchestrom
9. Benjamin Britten – život a tvorba, sprievodca mladého človeka orchestrom

Okruhy tém - dejiny hudobného odboru

3.ročník /prvej časti / I.stupňa

- 1.Neoklasicizmus – charakteristika hudobného štýlu, hudobná reč neoklasicizmu, kultúrno spoločenské podmienky
2. Bohuslav Martinů – život a tvorba
3. Benjamin Britten – život a tvorba
- 4.Parižská šestka – predstavitelia parížskej šestky: A. Honneger, D. Milhaud, F. Poulenc – charakteristika spolku a ich prínos pre ďalšie hudobné generácie
- 5.Aram Chačaturian – život a tvorba

- 6. Dinitrij Šostakovič – život a tvorba
- 7. Piotr Iljič Čajkovskij – život a tvorba
- 8. Vítězslav Novák – život a tvorba
- 9. Jozef Suk – život a tvorba

Okruhy tém - dejiny hudobného odboru

4.ročník /prvej časti / I.stupňa

- 1. Úvod do dejín hudby – Členenie dejín hudby do období - charakteristika.
- 2. Počiatky hudby – pravek, starovek. Vznik prvých hudobných kultúr (hudobné nástroje – kithara, lýra, harfa, aulos, syrinx)
- 3. Stredoveká hudba, rytiersky spev, trubadúri, truveri, gregoriánsky chorál, ars antiqua, ars nova (cirkevná jednohlasná hudba)
- 4. Novovek – prehľad umeleckých slohov
- 5. Renesancia – charakteristika a jej prínos do dejín hudby (vokálna polyfónia). Rozvoj a zdokonalenie hud. nástrojov (viola da gamba, viola da braccio, lutna, spinet, virginal, čembalo, organ, mnohé druhy zobcových flaut)
- 6. Renesansní skladatelia: GUILLAUME DI MACHAUT – životopis a tvorba
- 7. JOSQUIN DESPREZ: životopis a tvorba
- 8. ORLANDO DI LASSO: životopis a tvorba
- 9. GIOVANNI PIERLUIGI da PALESTRINA: životopis a tvorba

Okruhy tém - dejiny hudobného odboru

1.ročník /druhej časti / I.stupňa

- 1. Barok- charakteristika, hudobno – náukové pojmy vyplývajúce z percepčných a interpretačných činností v súvislosti s dobou
- 2. Predstavitelia barokovej hudby: Antonio Vivaldi – životopis a tvorba
Georg Friedrich Händel: životopis a tvorba
- 4. Johann Sebastian Bach: životopis a tvorba. Prínos do dejín hudby.
- 5. Claudio Monteverdi: životopis a tvorba
- 6. Klasicizmus: charakteristika, hudobno – náukové pojmy vyplývajúce z percepčných a interpretačných činností v súvislosti s dobou
- 7. Predstavitelia klasicistickej hudby: Joseph Haydn: životopis a tvorba
- 8. Wolfgang Amadeus Mozart: životopis a tvorba
- 9. Ludvig van Bethoven: životopis a tvorba
- 10. Christoph Willibald Gluck: životopis a tvorba

Okruhy tém - dejiny hudobného odboru

2.ročník /druhej časti / I.stupňa

- 1. Romantizmus – charakteristika hudobného obdobia, kultúrno – spoločenské podmienky
- 2. Giacomo Mayerbeer - život a tvorba
- 3. Gioacchino Rosiini - život a tvorba
- 4. Charles Gounod - život a tvorba
- 5. Ranný romantizmus – charakteristika hudobnej reči, predstavitelia ranného romantizmu
- 6. Carl Maria Von Weber, Franz Schubert - život a tvorba

- 7. Robert Schuman - život a tvorba
- 8. Felix Mendelssohn – Bartholdy - - život a tvorba
- 9. Frederik Chopin - - život a tvorba

Okruhy tém - dejiny hudobného odboru

3.ročník /druhej časti / I.stupňa

- 1. Novoromantizmus – Charakteristika hudobného obdobia, kultúrno – spoločenské podmienky
- 2. Hector Berlioz - život a tvorba
- 3. Ferenc Liszt - život a tvorba
- 4. Richard Wagner - život a tvorba
- 5. Klasicizujúci romantizmus - Charakteristika hudobného obdobia, kultúrno – spoločenské podmienky
- 6. Johannes Brahms - život a tvorba
- 7. Anton Bruckner - život a tvorba
- 8. César Franck- život a tvorba
- 9. Neskorý romantizmus - Charakteristika hudobného obdobia, kultúrno – spoločenské podmienky
- 10. Richard Strauss - život a tvorba, Gustav Mahler - život a tvorba

V 4.ročník /druhej časti / I.stupňa - sa predmet Hudobná náuka vyučuje iba v prípade prípravy na konzervatórium.

PRÍPRAVNÉ ŠTÚDIUM

Prípravné štúdium „A“

- deti predškolského veku alebo žiaci 1. ročníka základnej školy *) V 1. roku možno spojiť s hudobno-pohybovou výchovou (pozri UP TO č. 36); na 1. stupni sa môže prideliť klavírny sprievod – 1 hodina týždenne. - Po absolvovaní 1. roku žiaci pokračujú v PŠ HO podľa učebného plánu č. 1a alebo sa zaraďujú do PŠ TO (ak sa spojila výučba v 1. roku do hudobno-pohybovej výchovy). - Žiaci, ktorí absolvovali celý učebný plán HO č. 1a, sa môžu uchádzať o prijatie do 1. ročníka I. stupňa základného štúdia hudobného odboru ZUŠ - primárneho umeleckého vzdelávania. - O zaradení žiaka do predmetu „príprava ku hre na nástroji“ alebo „prípravná hlasová výchova“ v 1. roku rozhoduje riaditeľ školy na základe odporúčania triedneho učiteľa.

Prípravné štúdium „B“

- pre žiakov od 6 alebo 7 rokov, ktorí neabsolvovali PŠ HO podľa učebného plánu č. 1a „A“ - Žiaci, ktorí absolvovali prípravné štúdium podľa učebného plánu HO č. 1b, sa môžu uchádzať o prijatie do 1. ročníka I. stupňa základného štúdia hudobného odboru základnej umeleckej

školy – primárneho umeleckého vzdelávania. - Individuálne štúdium v 1. polroku je možné na základe žiadosti rodiča so súhlasom riaditeľa.

Učebný plán číslo	Prípravné štúdium	Dĺžka štúdia Počet rokov	Predmet	Počet hodín týždenne	
				1. rok	2. rok
1a	A	2	Prípravná hudobná výchova *)	2	1
			a) Príprava ku hre na nástroji alebo prípravná hlasová výchova		1
			alebo b) Príprava ku hre na nástroji - individuálne štúdium	0,5	1-1,5
1b	B	1		1. polrok	2. polrok
			Prípravná hudobná výchova	2	1
			a) Príprava ku hre na nástroji alebo prípravná hlasová výchova		1
			alebo b) Príprava ku hre na nástroji alebo prípravná hlasová výchova - individuálne štúdium**)	0,5	1
			1	1	

***) V prípade záujmu je možné v 2. polroku individuálne štúdium do 1,5 h týždenne so súhlasom riaditeľa.

1.ROČNÍK

Prípravná hudobná výchova

1. ročník prípravného štúdia		
Tematické okruhy	Obsahový štandard	Výkonový štandard
		Žiaci na konci 1. ročníka prípravného štúdia „A“ a na konci 1. polroku prípravného štúdia „B“ základnej umeleckej školy:
Interpretační činnosti	Hudobno-pohybové, hudobno-dramatické činnosti a hudobné hry. Hra na detských melodických a rytmických nástrojoch, hra na tele. Melodizácia a rytmizácia slov, detských riekaniak a detských textov.	<ul style="list-style-type: none"> • interpretujú jednoduché piesne • využívajú pri speve správne základy speváckych návykov, • rozoznávajú rytmickú pulzáciu, • zahrajú na detských nástrojoch a na tele – samostatne aj v skupine,
Percepčné činnosti	Kontrasty v hudbe. Krátke vokálne a inštrumentálne skladby. Melodická orientácia v rozsahu oktávy (nahor, nadol, krok, skok). Vlastnosti tónu – výška, dĺžka, farba, dynamika. Párne a nepárne metrum. Elementárne tonálne a harmonické vzťahy.	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišujú zvuky a tóny a ich farby • rozlišujú kontrastné výrazové polohy, • vnímajú krátke hudobné ukážky a verbálne vyjadria zážitok z nich, • rozoznávajú vlastnosti tónu, • rozoznávajú sluchom páry a nepáry takt, • reagujú na elementárny harmonický pohyb.

2.ROČNÍK

Prípravná hudobná výchova

2. ročník prípravného štúdia

Tematické okruhy	Obsahový štandard	Výkonový štandard
		Žiaci na konci 2. ročníka prípravného štúdia „A“ a na konci 2. polroku prípravného štúdia „B“ základnej umeleckej školy:
Interpretačné činnosti	Jednoduché piesne v rozsahu oktávy c1 – c2. Hudobno-pohybové a hudobno-dramatické činnosti a hry. Kreativne hudobné hry na osvojenie výrazových prostriedkov hudby, elementárna improvizácia a prekompozícia.	<ul style="list-style-type: none"> • interpretujú jednoduché piesne, • reprodujú krátke rytmické alebo melodické motívy a detské piesne samostatne alebo v skupine so sprievodom detských ľahkoovládateľných nástrojov a/alebo hrou na tele (ostinátnej sprievody).
Percepčné činnosti	Kontrasty v hudbe (doplniť o vyššie - nižšie, nežne - rázne, veselo - smutne a pod.). Hudobné nástroje (klavír, husle, flauta) a ľudské hlasy (ženský mužský, detský). Melodická orientácia v rozsahu oktávy (nahor, nadol, menší a väčší krok, skok), vlastnosti tónu - výška, dĺžka, farba, dynamika v širšom spektre. Krátke vokálne a inštrumentálne skladby. Párny a nepárny takt. Elementárne tonálne a harmonické vzťahy.	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišujú diferencované výrazové polohy, • rozlišujú hudobné nástroje (klavír, husle, flauta) a ľudské hlasy, • orientujú sa v časopriestore hudby, • vnímajú krátke hudobné ukážky a verbálne vyjadria zážitok z nich, • rozoznávajú rytmickú pulzáciu v dvojdobom a trojdobom metre sluchom, • rozlišujú elementárne tonálne a harmonické vzťahy sluchom.
Hudobno-náukové pojmy	Základná hudobná abeceda (notová osnova, husľový kľúč, taktová čiara, noty c1 - c2), basový kľúč (informatívne). Nota celá, polová, štvrtová, dvojica osminových nôt a pomlčky, opakovacie znamienko. Základné tempá a zmeny - rýchlo, pomaly, krokom, zrýchľovať, spomaľovať. Pochod, tanec, uspávanka.	<ul style="list-style-type: none"> • dokážu prečítať notový zápis interpretovanej skladby, • ovládajú základy notopisu (nota celá, polová, štvrtová, pomlčky, husľový a basový kľúč), • reagujú na zmeny tempa a metra, • rozlišujú základné výrazové polohy hudby.
	Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti prvého stupňa základného štúdia: Spev piesne s ostinátnym sprievodom na ľahko ovládateľnom hudobnom nástroji samostatne alebo v skupine, verbalizácia hudobného zážitku z krátkej vokálnej alebo inštrumentálnej skladby, orientácia v dvoj- a trojdobom takte (pochod, valčík), ovládanie základných hudobno-náukových pojmov (notová osnova, husľový kľúč, taktová čiara, hodnoty nôt, základné dynamické označenia, opakovacie znamienko).	

Príprava ku hre na nástroji – hra na klavíri, hra na keyboarde

Obsahový štandard	Výkonový štandard
	Žiaci po absolvovaní prípravného štúdia:

<p>Hrací aparát. Základy techniky hry na klavír. Klaviatúra. Hudobno-výrazové prostriedky. Základy hudobných foriem. Základy klavírnej interpretácie. Základy hry spamäti. Rytmické kompetencie. Tvorivo-hudobné schopnosti.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • aplikujú pri hre na klavíri správne sedenie a postavenie ruky, • zahrajú správnym spôsobom elementárne prstové cvičenia non legato, • predvedú uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu, • rozlišujú tóny na klaviatúre sluchovo: nízke - vysoké, dlhé – krátke, silné – slabé, • orientujú sa vizuálne na klaviatúre niektoré tóny hudobnej abecedy, • rozoznajú na elementárnej úrovni dynamiku a tempo skladieb: hlasno – ticho, pomaly – rýchlo, • rozlíšia náladu, tempo a dynamiku skladieb, • rozpoznajú kontrastné časti skladieb: pomalá – rýchla, veselá – smutná, • interpretujú podľa sluchu jednoduché krátke melodické fragmenty jednou rukou, striedaním rúk – non legato, • zahrajú spamäti elementárne hudobné motívy (napr.: „kukučka“) alebo frázy (napr.: riekanky na jednom - dvoch tónoch), • rytmizujú jednoduché riekanky, • aplikujú správne elementárne prvky improvizácie na úrovni tvorivých hudobno-didaktických hier
--	--

<p style="text-align: center;">Obsahový štandard</p>	<p style="text-align: center;">Výkonový štandard</p>
<p>Interpretačné návyky: postavenie rúk, orientácia na klavíri, používanie hracieho aparátu. Hudobno-teoretické poznatky. Základy hudobných foriem. Technické cvičenia Spôsoby hry na klavíri. Základné hudobno-interpretačné návyky. Rôzne klavírne výrazové prostriedky. Hra na klavíri podľa sluchu. Základy hry na klavíri spamäti a z nôt. Percepčné návyky. Základy elementárneho sluchovo-harmonického čítania. Základné hudobné formy.</p>	<p style="text-align: center;">Žiaci po absolvovaní prípravného štúdia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • použijú správne základy interpretačných návykov, • rozlišujú notový zápis v husľovom kľúči, základné hodnoty nôt, pomlčiek, základy rôznych hudobno-výrazových prostriedkov, • rozpoznajú malú piesňovú a jednoduchú dvojdielnú formu, • používajú správne cvičenia na správne použitie hracieho aparátu, technické prstové cvičenia, uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu, • zvládnu spôsoby hry - non legato, portamento, • interpretujú ľudové piesne a jednoduché prednesové skladby jednou rukou, striedaním rúk, dvoma rukami non legato podľa sluchu a podľa notového zápisu, • aplikujú vo svojom hudobnom prejave elementárne hudobnovýrazové prostriedky: dynamika, elementárna agogika, • zahrajú podľa sluchu ľudové piesne v C dur (v rozsahu 5 tónov) so sprievodom gajdošskej kvinty (T-D), • zahrajú z nôt aj spamäti skladby z klavírnej literatúry primeranej náročnosti, • rozlíšia sluchom silu, dĺžku, výšku a farbu tónu, • rozpoznajú sluchovo v elementárnej forme durový a molový tónorod (veselý – smutný), • rozpoznajú v elementárnej forme jednoduchú dvojdielnu hudobnú formu (sloha – refrén, pomalá časť – rýchla časť, veselá časť – smutná časť).

- Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia: - 2 skladby rozličného charakteru primeranej náročnosti

ZÁKLADNÉ ŠTÚDIUM – I.STUPEŇ

Učebný plán číslo	3							
Stupeň štúdia	I. stupeň základného štúdia							
Študijné zameranie	Hra na klavíri, hra na keyboarde							
Vek	Od 8, prípadne 7 rokov							
Dĺžka štúdia	8 rokov							
Stupeň vzdelávania	primárne umelecké vzdelávanie – 4 roky				nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie – 4 roky			
Predmet	Ročník:				Ročník:			
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)				(počet hodín týždenne)			
Hra na nástroji, hra z listu	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
2. Štvorročná hra alebo sprievod alebo komorná hra			1	1	1	1	1	1
3. Hudobná náuka	1	1	1	1	1,5	1,5	1,5	
Spolu:	2,5	2,5	3,5	3,5	4	4	4	2,5

Poznámka k UP č. 3: Na návrh triedneho učiteľa môže riaditeľ školy prideliť štvorročnú hu aj žiakom 2. ročníka primárneho umeleckého vzdelávania. V 3. a 4. ročníku primárneho umeleckého vzdelávania rozhoduje o zaradení alebo nezaradení žiaka do predmetu štvorročná hra alebo sprievod alebo komorná hra riaditeľ školy, a to podľa individuálnych schopností žiaka a podmienok školy. V rámci povolenej úpravy je možné tieto predmety uvedené v bode 2 UP č. 3 nahradiť iným vyučovacím predmetom HO so skupinovú formou vyučovania podľa ŠkVP

1.ROČNÍK 1.ČASTI

1. ročník		
Predmet	Obsahový štandard	Výkonový štandard
		Žiaci po ukončení 1. ročníka, prvej časti prvého stupňa základného štúdia:
Hra na nástroji, hra z listu	Základné interpretačné návyky, klaviatúra. Notopis (v husľovom kľúči: g – g2, v basovom: c – g1), hodnoty nôt, pomlčiek. Poznatky o hudobno-výrazových prostriedkoch: p, f, mf, mp, dim, cresc., tempo: moderato, allegro, hudobná fráza. Hudobná terminológia: hudobný nástroj, tón, klaviatúra, klavírková mechanika, skladba, charakter, nálada. Základné poznatky o hudobných formách, žánroch, štýloch, obdobiach a skladateľoch a pod. v súlade so študovanými skladbami. Technické cvičenia: uvoľnenie hracieho aparátu a osvojenie si správneho spôsobu jeho používania, vhodné prstové cvičenia Technické etudy: výber skladieb zodpovedajúcich technickým prvkom z klavírnych škôl. Stupnice:	<ul style="list-style-type: none"> • aplikujú základy správneho používania hracieho aparátu pri hre na nástroji, • orientujú sa na klaviatúre vizuálne v rozsahu teoretických vedomostí a sluchovo – výška tónu, • definujú noty, hodnoty nôt, pomlčiek v študovanej skladbe, • rozoznajú označenia hudobno-výrazových prostriedkov v notovom texte, • vysvetlia základné hudobné a umelecké termíny v rozsahu študovaných skladieb • rozlišujú časti jednoduchej dvojdielnej hudobnej formy: sloha - refrén, smutná - veselá, pomalá - rýchla,

	<p>hra durových stupníc zvlášť a v protipohybe: C, G, D, A, E – dur cez dve oktávy + durový 5-akord melodický a harmonický. Spôsoby hry a úderová gramotnosť (non legato, legato, tenuto, portamento, staccato, dvojhmaty, odľahy, skupinky dvoch, troch, štyroch, piatich tónov), plynulosť hry, kvalita tónu, jeho tvorba. Klavírne skladby: ľudová pieseň v úprave skladateľa, prednesové skladby primeranej náročnosti, základy polyfónie: hra melodického partu striedavo ľavou a pravou rukou. Súčasný pedál v jednoduchej forme. Spôsoby hry. Hudobná pamäť. Praktické zvládnutie hudobno-výrazových prostriedkov. Základy realizácie umeleckého obrazu skladby: charakter, nálada a obsah hudby. Percepcia, sluchová kontrola pri hre na klavíri, hra podľa sluchu. Rytmus a metrum. Rytmizácia textu, melodizácia textu. Základy hry z listu. Sprievod vo forme gajdošskej kvinty: T– D</p>	<ul style="list-style-type: none"> • používajú správny prstoklad pri interpretácii skladieb (aj podkladanie a nadkladanie palca), • reprodukovujú technické cvičenia a stupnice v súlade s obsahovými štandardmi, • reprodukovujú durové stupnice zvlášť a v protipohybe v súlade s obsahovými štandardmi, • zvládnu interpretačne klavírne spôsoby hry: non legato, legato, staccato, portamento, • aplikujú poznatky z oblasti frázovania, • používajú pri interpretácii rôznu dynamiku: forte, piano, mf, mp, dim, crescendo, • interpretujú skladby v rôznych tempách: moderato, allegro, • realizujú primeranými prostriedkami zámer skladateľa: charakter, náladu a obsah hudby, • interpretujú klavírne skladby: ľudovú pieseň v úprave skladateľa, prednesové skladby primeranej náročnosti, základy polyfónie, • interpretujú vybrané skladby spamäti, • použijú správne súčasný pedál, • zvládnu spôsoby hru non legato, legato, staccato, portamento, kantiléna v oboch rukách, • zahrajú spamäti ľudové piesne podľa sluchu s jednoduchým sprievodom gajdošskej kvinty, • zvládnu správne frázovanie jednoduchých aj melodických útvarov, rozlišovanie a aplikácia základnej dynamiky v interpretovaných skladbách: forte, piano, mf, mp, dim, crescendo, interpretácia skladieb v rôznych tempách: moderato, allegro. • realizujú prakticky základy hry z listu, • počúvajú sa pri vlastnej interpretácii, • aplikujú pri interpretácii základné rytmické útvary, • aplikujú základy rytmickej a melodizácie textu. • zahrajú z listu skladby nižšej náročnosti, • zahrajú jednoduché ľudové skladby so sprievodom gajdošskej kvinty
--	--	---

2.ROČNÍK 1.ČASTI

2. ročník	
Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiaci po ukončení 2. ročníka, prvej časti prvého stupňa základného štúdia:

<p>Hra na nástroji, hra z listu</p>	<p>Interpretačné návyky. Notopis, hodnoty nôt, pomlčky: v súlade so vzdelávacími štandardmi predmetu hudobná náuka a študovanými skladbami. Teoretická znalosť durových a molových stupníc, T 5, obraty: v súlade so vzdelávacími štandardmi predmetu hudobná náuka a požiadavkami na tento ročník. Zvládnutie durových stupníc: C dur – Cis dur, Fdur - Ces dur. Molové stupnice (poznámka: podľa individuálnych schopností žiaka – a, e, h, d, g, c mol harmonická). Klavírna technika. Prstoklad. Cvičenia na správne používanie hracieho aparátu, zväčšovanie rozpätia ruky. Hra akordov: tonický kvintakord s obratmi spolu + malý rozklad zvlášť, skladby etudového charakteru kratšieho rozsahu zamerané na riešenie rôznych technických problémov. Kantiléna, práca na kvalite tvorby tónu a jeho intenzite, správnosť frázovania dlhších melodických celkov, súčasný pedál. Hudobno-výrazové prostriedky: artikulácia jednoduchých melodických ozdob: príraz, nátril, obal, a základy súčasnej synkopickej pedalizácie, vyjadrovanie nálady, charakteru a obsahu hudby. Klavírne skladby: ľudové piesne v úprave, základy polyfónie vo forme jednoduchých skladieb, prednesové skladby rôzneho štýlu a charakteru, skladby v husľovom i basovom kľúči. Návyky samostatného štúdia jednoduchých skladieb. Hudobná pamäť, vôľa, disciplína, trpezlivosť, systematickosť pri domácej príprave: rozvíjanie návykov. Hra z listu: klavírna literatúra z nižšieho ročníka. Sluchová sféra ako hlavný prvok hudobného interpretačného prejavu, sluchová analýza molovej stupnice, molový a durový tónorod: rozpoznanie podľa sluchu. Metricko-rytmická sféra, náročnejšie rytmické útvary: Transponovanie jednoduchých melodických útvarov. Hra ľudových piesní podľa sluchu s použitím T,D; tvorba jednoduchého sprievodu k ľudovým piesňam.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • používajú správne sedenie za klavírom, postavenie rúk, • rozoznávajú základné tempové označenia v notovom zápise, • zvládnu hru durových stupníc s # a s b cez dve oktávy v rovnom pohybe a protipohybe v súlade s obsahovými štandardmi, • zvládnu hru molových stupníc harmonických a, e, h mol a d, g, c mol, • zvládnu hru tonického kvintakordu s obratmi spolu + malý rozklad zvlášť, • aplikujú spôsoby hry v klavírnej interpretácii: tenuto, legato, staccato, • rozoznajú základné dynamické znamienka, • pracujú správne s kantilénou v oboch rukách, • pracujú správne s kvalitou tvorby tónu a jeho intenzitou primerane danému ročníku, • zvládnu prvky klavírnej techniky pri hre akordov a skladieb etudového charakteru, • zvládnu tvorbu tónu, kantilény a správneho frázovania, • preukážu prakticky ovládanie hudobno-výrazových prostriedkov pri hre technických cvičení a klavírnych skladieb: • dokážu frázovať dlhšie melodické celky, • používajú správne predpísaný prstoklad v skladbe, • ovládajú techniku základného používania súčasného pedálu, • zvládnu hru skladieb v 2/4, 3/4, 4/4 a 3/8 takte, • interpretujú vybrané skladby spamäti, • hrajú z listu, • interpretujú ľudové piesne v úprave a klavírne skladby v súlade s obsahovými štandardmi, • rozoznajú sluchom melodické fragmenty, výšku tónu, molovú stupnicu, • rozlíšia sluchom molový a durový tónorod, • dokážu rytmizovať riekanky, vytlieskať hodnoty nôt, • rozoznajú sluchom a v notovom texte základné metrické formácie – trojdobé, dvojdobé metrum, triola, bodkovaný rytmus. • transponujú krátke melodické útvary do jednoduchých tónin, • aplikujú základné návyky pri verejných vystúpeniach, • dokážu samostatne nacvičiť skladbu z literatúry nižšieho ročníka.
--	---	---

3.ROČNÍK 1.ČASTI

3. ročník	
Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiaci po ukončení 3. ročníka, prvej časti prvého

		stupňa základného štúdia:
Hra na nástroji, hra z listu	<p>Legato v tempe, technika staccato. Technika jednoduchých skokov, akordická hra. Synkopický pedál. Kantiléna v pravej a ľavej ruke: rozlišovanie, samostatná práca s ňou. Zmysel pre rozlišovanie charakteru skladieb podľa obsahu, nálady Pasážová technika: zdokonaľovanie s dôrazom na legato, presná a zrozumiteľná artikulácia tónov, plynulé podkladanie a nadkladanie prstov, plynulá hra rozkladov. Durové stupnice v kombinovanom pohybe, T5,v plynulom tempe, primeranom individuálnym možnostiam žiaka, obraty (tenuto, staccato, rozložene). Molové stupnice (melodické) kombinovaným spôsobom, v primeranom tempe, počet: podľa individuálnych predpokladov žiaka. Etudy rôzneho technického zamerania na väčších plochách. Rozvíjanie umeleckej a technickej zložky interpretácie študovaných skladieb. Schopnosť rozlíšiť štýlové obdobia: budovanie. Práca s kvalitou tvorby tónu a jeho intenzitou. Frázovanie dlhších melodických útvarov a správnosť obsahového stvárnenia skladieb. Koordinácia rúk nôh pri používaní pedálu. Melodické ozdoby: plynulá hra. Zvládnutie skladieb: polyfonické skladby (tance, menuety, fughetty</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zvládnu hru legato a staccato v tempe, • zvládnu techniku jednoduchých skokov, • ovládajú súčasný a synkopický pedál, • využívajú percepciu a kantilénu vo svojej hre, • rozlišujú kantilénu v pravej a ľavej ruke, dokážu s ňou samostatne • využívajú návyky akordickej techniky hry v interpretácii, • ovládajú hru durových a molových stupnic (harmonických a melodických) kombinovaným spôsobom, v primeranom tempe podľa svojich schopností, • vytvárajú a hrajú tonický kvintakord s obratmi + malý rozklad spolu, dokážu naštudovať v priebehu roka niekoľko etúd primeranej náročnosti, rozumejú umeleckej a technickej zložke interpretácie študovaných skladieb, • rozlišujú charakter skladieb podľa obsahu, nálady a tempa a štýlového obdobia, • dokážu správne frázovať dlhšie melodické útvary a charakterovo stvárniť skladbu, • dokážu plynule podkladať a nadkladať prsty, plynule hrať rozklady, • zvládnu hru jednoduchých melodických ozdôb, • interpretujú skladby rôznych štýlových období, • zahrajú z listu skladby z klavírnej literatúry nižšieho ročníka, • rozlíšia sluchom vybrané štýlové obdobia, • transponujú jednoduché melódie, • rozpoznajú základné harmonické funkcie,

Hudobná náuka

1. ročník		
	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Interpretačné činnosti	<p>Jednohlasné melódie a piesne bez náročných skokov. Rytmické a rytmicko-melodické hry. Základné metrické hodnoty dvojdobého a trojdobého taktu s rozlišovaním prízvučnej a neprízvučnej doby, ich kombinácie a spájanie s pohybom (napr. pochod, valčík), taktovanie dvojdobého a trojdobého taktu. Vokálno-inštrumentálne, hudobno-pohybové a hudobno-dramatické hry.</p>	<p>Žiaci na konci 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • intonujú jednoduché durové a molové melódie, • interpretujú základné metrické hodnoty s rozoznaním prízvučnej doby, • vytvárajú sprievod k jednoduchým piesňam na detských melodicko-rytmických nástrojoch, • vytvárajú rytmické a rytmicko-melodické útvary s použitím páru šestnásťtinových, osminových nôt, štvrt'ovej, štvrt'ovej s bodkou, polovej, polovej s bodkou, celej

		noty a pomlčky v štvorštvrtových a osminových taktach a s udávaním základného metra.
Percepčné činnosti	Sústredené počúvanie krátkych skladbičiek rôzneho charakteru, hudobných rozprávok, verbalizácia zážitku, určenie nálady. Identifikácia použitých výrazových prostriedkov hudby na základe ich počúvania (pohyb melódie, dynamika, tempo, metrum, durový a molový charakter skladby, tónina). Rytmico-melodické cvičenia a hry s následným prevedením do znakovkej podoby. Transpozícia	<ul style="list-style-type: none"> • vnímajú krátke hudobné ukážky a hudobné rozprávky a verbálne vyjadria zážitok z nich, • rozlišujú charakter dur a mol, • zapisujú krátke rytmické motívy, vytvárajú rytmické ozveny, rytmicko-melodické dialógy, rytmizujú a melodizujú riekanky a detské texty, • transponujú melodické motívy na chromatickej zvonkohre alebo klavíri
Hudobno-náukové pojmy	Notová osnova, takt, taktová čiara, opakovacie znamienko. Noty c -g2., posuvky. Durový a molový trojzvuk, celý tón a poltón. 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 4/8 takt. Stupnica, legato, staccato. Dynamické značky - p, mf, f, crescendo, decrescendo. Tempové značenie - moderato, allegro. Abreviatúry - prima volta, seconda volta, opakovacie znamienko.	<ul style="list-style-type: none"> • ovládajú notopis husľového kľúča (c1 -g2), • ovládajú notopis basového kľúča (c -c1), • rozpoznávajú stupnicu dur a mol, • poznajú trojzvuk, • ovládajú základnú terminológiu podľa obsahového štandardu.

2. ročník

	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiaci na konci 2. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:
Interpretačné a percepčné činnosti	Interpretácia jednohlasných melódií a piesní bez náročných skokov so sprievodom, jednoduchý dvojhlas a kánon. Intonácia. Počúvanie skladieb, aktívna percepcia a verbalizácia zážitku (hudobný príbeh, záhady hudby). Komplementárne vokálne a inštrumentálne činnosti do skladieb alebo ich úryvkov. Rytmizácia a melodizácia detských veršov, vlastných textov s použitím trioly, synkopy, bodkovaného rytmu, predtaktia. Transpozícia. Intervaly, kvintakord a obraty - identifikácia. Zvukovo kontrastné nástroje a ich zvuková charakteristika (farba), tiež ľudské hlasy.	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišujú jednohlasný spev od viachlasného spevu, realizujú kánonický spev, • intonujú melodické motívy, durový a molový kvintakord, príp. s pridanou oktávou, • vnímajú krátke skladby a reagujú na ne vlastnou činnosťou, • ovládajú rytmické členenie a základné taktovacie schémy, identifikujú metrum skladby a určia príp. rytmické zvláštnosti, • transponujú melodické motívy na chromatickej zvonkohre alebo klavíri (akordeóne), • rozlišujú sluchom intervalové kroky, durový a molový charakter tóniny, durové a molové kvintakordy, • rozlišujú zvukovo kontrastné nástroje, ovládajú delenie do skupín.

Hudobno-náukové pojmy	Orientácia v durových stupniciach do 3 # a 2b. Dynamické označenia pp, ff. Tempové označenia allegretto, adagio, fermata, ligatúra, ritardando, accelerando, predtaktie, synkopa, triola.	<ul style="list-style-type: none"> • orientujú sa v durových a molových stupniciach do 3# a 2b, • ovládajú terminológiu podľa obsahového štandardu.
3. ročník		
	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiaci na konci 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:
Interpretačné a percepčné činnosti	Interpretácia detských ľudových a umelých piesní aj s klavírnym sprievodom. Intonácia intervalov: veľká a malá tercia, čistá kvinta a kvarta, veľká a malá sekunda ako paralela celého tónu a poltónu. Transpozícia. Počúvanie skladieb, aktívna percepcia. Ľudové piesne s rôznym obsahom a funkciou (svadobné, žatevné, uspávanky, vojenské atď.), delenie podľa regiónu. Durový a molový charakter piesní a skladieb, veľká a malá tercia, čistá kvinta a kvarta.	<ul style="list-style-type: none"> • reprodukovujú jednoduchý rytmicko-melodický útvar, • ovládajú dvojhlasný spev a spev v kánone, • analyzujú súčasne znejúce dve alebo tri melodické pásma, resp. dve pásma so sprievodom, • transponujú tóny a úryvky melódií zo vzdialenejších oktáv do svojej hlasovej polohy, • rozlišujú piesne a skladby podľa obsahu a určia primerané výrazové prostriedky, • vytvárajú vlastné melodicko-rytmické tvary zhudobňovaním vybraného textu s ostinátnym rytmicko-harmonickým sprievodom improvizáčného charakteru, • aktívne využívajú melodickú, rytmickú, metrickú, tempovú a tonálnu predstavivosť a hudobnú pamäť pri počúvaní a kolektívnych činnostiach.
Hudobno-náukové pojmy	Pomenovanie stupňov v stupnici: prima - oktava a ich kvalita. Durové a molové stupnice do 4# a 4bé, rovnomenné a paralelné. Predtaktie, kánon, jednodielna, dvojdielna a trojdielna malá piesňová forma. stupnice. Nástrojové skupiny v symfonickom orchestri, komorný orchester, komorné telesá.	<ul style="list-style-type: none"> • rozoznávajú intervaly, poznajú princípy ich tvorenia, • ovládajú stupnice do štyroch predznamenaní, • ovládajú terminológiu podľa obsahového štandardu, • rozlišujú nástroje a nástrojové skupiny orchestra.

Spev

Učebný plán číslo	8						
Stupeň štúdia	I. stupeň základného štúdia						
Študijné zameranie	Hlasová výchova, spev						
Vek	od 8 rokov, príp. 7 rokov						
Dĺžka štúdia	8 rokov						
Stupeň vzdelávania:	primárne vzdelávanie - 4 roky			umelecké		nížšie sekundárne umelecké vzdelávanie - 4 roky	
Predmet:	Ročník:			Ročník:		Ročník:	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.
	(počet hodín týždenne)			(počet hodín týždenne)		(počet hodín týždenne)	
1a. Hlasová výchova (v skupine 2 žiakov)	1,5	1,5	1,5		-	-	-

1b. Spev (individuálne štúdium)	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
2. Obligátny nástroj (klávesové nástroje príp. iný nástroj)	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
3. Komorný spev alebo	-	-	1	1	1	1	1	1	1
4. Zborový spev	-	-	2	2	2	2	2	2	2
5. Hudobná náuka	1	1	1	1	1,5	1,5	1,5		
Spolu: 1a. 2. 5.	3	3							
1b. 2. 5.	3	3							
1a. 2. 3. 5.			4						
1b. 2. 4. 5.			5						
1b. 2. 3. 5.				4	4,5	4,5	4,5	3	
1b. 2. 4. 5.				5	5,5	5,5	5,5	4	

3.ROČNÍK 1.ČASTI

3. ročník		
Predmet	Obsahový štandard	Výkonový štandard
		Žiaci po ukončení 3. ročníka, prvej časti prvého stupňa základného štúdia:
Spev	<p>Jednoduchšie piesne rôzneho charakteru a žánru</p> <p>Správne a prirodzené držanie tela pri speve, upevňovanie a zdokonaľovanie vedomého ovládania rečových orgánov s dôrazom na uvoľňovanie brady, sústavné zdokonaľovanie troch fáz správneho dýchania s prípravou zmiešaného reberno-bránicového dýchania.</p> <p>Uvedomelý prednes na základe porozumenia hudobnej štruktúry a obsahu piesne, vedomé rozvíjanie pamäťových schopností žiaka.</p> <p>Spájanie a zvukové vyrovnávanie vokálov v celej hlasovej polohe, rozširovanie hlasového rozsahu smerom nahor i nadol, spájanie a zvukové vyrovnávanie tónov pri používaní hlavovej rezonancie.</p> <p>Interpretácia skladieb primeraných schopnostiam a veku žiaka.</p>	<ul style="list-style-type: none"> demonštrujú prirodzený detský hudobný prejav na interpretácii 8 - 10 piesní spamäti, bez hlasových zlomov so sprievodom klavíra alebo CD, majú zafixované správne spevácke návyky, pri speve využívajú dynamické kontrasty, agogiku, spievajú v celom svojom hlasovom rozsahu, prebraté technické a výrazové prvky spájajú s hudobnou predstavou a teoretickými poznatkami.

Zborový spev

Učebný plán číslo	9							
Stupeň štúdia	I. stupeň základného štúdia							
Študijné zameranie	Zborový spev							
Vek	od 8 rokov, príp. 7 rokov							
Dĺžka štúdia	8 rokov							
Stupeň vzdelávania:	primárne vzdelávanie - 4 roky				umelecké		nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie - 4 roky	
Predmet:	Ročník:				Ročník:			
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)				(počet hodín týždenne)			
1. Hlasová príprava*	1	1	-	-	-	-	-	-
2. Prípravný zborový spev *)	1	1	-	-	-	-	-	-
3. Zborový spev	-	-	2	2	2	2	2	2
4. Obligátny nástroj (klávesový, príp. iný)	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
5. Hudobná náuka	1	1	1	1	1,5	1,5	1,5	
Spolu:	3,5	3,5	3,5	3,5	4	4	4	2,5

*) 8 – 10 žiakov tvorí jednu skupinu.

1.ROČNÍK 1.ČASTI

1. ročník		
Predmet	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiaci po ukončení 1. ročníka, prvej časti prvého stupňa základného štúdia:
Hlasová príprava	<p>Základné spevácke návyky.</p> <p>Hudobno-teoretické poznatky a hudobná terminológia v súlade so vzdelávacími štandardmi študijného zamerania hudobnej náuky a so študovanými skladbami.</p> <p>Poznatky o hudobno-výrazových prostriedkoch: dynamika, tempo, frázovanie.</p> <p>Základné poznatky o hudobných formách: piesňová forma. Formovanie tónu.</p> <p>Organizácia speváckeho dýchania. Rozvíjanie čistého intonovania. Rozširovanie zvukového diapazónu.</p> <p>Rozširovanie dynamického diapazónu podľa veku žiaka. Rozvíjanie návykov správnej artikulácie.</p> <p>Výchova k umeleckej interpretácii skladby: obsah, Interpretácia pomalých melodických skladieb: uspávanky a pod., čo pomáha vypracovaniu vokálnej kantilény. Interpretácia ľudových piesní v</p>	<ul style="list-style-type: none"> rozoznajú základné tóny hudobnej abecedy v notovom texte, pomenujú noty, hodnoty nôt, pomlčiek v študovaných skladbách, rozoznajú označenia hudobno-výrazových prostriedkov v notovom texte, vysvetlia základné hudobné a umelecké termíny v súlade s obsahovými štandardmi študijného zamerania Hudobnej náuky, rozlišujú časti jednoduchých dvojdielných hudobných foriem: sloha - refrén, smutná - veselá, pomalá - rýchla,

	<p>jednoduchej úprave. Správne frázovanie jednoduchých melodických útvarov. Rozlišovanie a aplikácia základnej dynamiky v interpretovaných skladbách: forte, piano, mf, mp. Základy realizácie umeleckého obrazu skladby: charakter, nálada a obsah hudby.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • aplikujú základy speváckeho dýchania, • zvládnu základy správneho nasadenia tónu, • zvládnu základy čistého intonovania v prirodzenom diapazóne, • dokážu správne artikulovať text v skladbe, • interpretujú skladby v primeranom zvukovom diapazóne, • aplikujú základnú dynamiku pri interpretácii skladieb, • interpretujú správne pomalé melodické skladby s dôrazom na kantilénu, • interpretujú ľudové piesne s dôrazom na prirodzený prejav, • aplikujú poznatky z frázovania, • použijú pri speve správne podľa notového zoznamu dynamiku skladby,
		<ul style="list-style-type: none"> • vyjadrujú prostredníctvom

1.ROČNÍK 1.ČASTI

1. ročník		
Predmet	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p>Prípravný zborový spev</p>	<p>Poznatky o histórii umenia zborového spevu. Hudobno-teoretické poznatky a hudobná terminológia v súlade so vzdelávacími štandardmi študijného zamerania hudobnej náuky a so študovanými skladbami.</p> <p>Poznatky o hudobno-výrazových prostriedkoch: dynamika, tempo, frázovanie.</p> <p>Základné poznatky o hudobných formách. Základné dirigentské gestá.</p> <p>Vokálna technika: Rozvíjanie čistého intonovania. Rozširovanie zvukového diapazónu. Rozširovanie dynamického diapazónu. Rozvíjanie artikulácie.</p> <p>Formovanie tónu. Organizácia speváckeho dýchania.</p> <p>Výchova k umeleckej interpretácii skladby: obsah, emocionálna stránka skladby. Interpretácia pomalých melodických skladieb: uspávanky a pod., čo pomáha vypracovaniu vokálnej kantilény. Interpretácia ľudových piesní v jednoduchej zborovej úprave: canon, ozveny a pod. Správne frázovanie jednoduchých melodických útvarov. Organizácia zborového speváckeho dýchania. Rozlišovanie a aplikácia základnej dynamiky v interpretovaných skladbách: forte, piano, mf, mp. Interpretácia skladieb</p>	<p>Žiaci po ukončení 1. ročníka, prvej časti prvého stupňa základného štúdia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozoznajú základné tóny hudobnej abecedy v jednoduchej zborovej partitúre, • pomenujú základné noty, • rozoznajú základné označenia hudobno-výrazových prostriedkov v texte zborovej partitúry, • vysvetlia základné hudobné a umelecké termíny v súlade s obsahovými štandardmi študijného zamerania Hudobnej náuky, • rozlišujú časti jednoduchých dvojdielných hudobných foriem: sloha - refrén, smutná - veselá, pomalá - rýchla, • zvládnu základy čistého intonovania v prirodzenom diapazóne, • interpretujú skladby v primeranom zvukovom diapazóne, • aplikujú základnú dynamiku pri

	<p>v rôznych tempách: moderato, allegro. Základy realizácie umeleckého obrazu skladby: charakter, nálada a obsah hudby. Formovanie sluchovo hudobných skúseností žiakov. Vývin kontroly sluchu aj prostredníctvom interpretácie vokálnych skladieb pedagógom. Vývin kontroly sluchu pri interpretácii zborových skladieb. Aplikácia teoretických poznatkov o rytmických útvaroch v interpretácii skladieb pre zbor.</p>	<p>interpretácii skladieb,</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokážu správne artikulovať text v skladbe, • dokážu správne nasadiť tón, • aplikujú základy zborového speváckeho dýchania, • reagujú správne na základné dirigentské gesta: nástup, záver, dynamické gesta, • používajú pri interpretácii rôznu dynamiku: forte, piano, mf, mp, dim, crescendo, • vyjadrujú prostredníctvom • aplikujú poznatky z frázovania, • dokážu interpretovať skladby v rôznych tempách: moderato, allegro, • realizujú zámer skladateľa: charakter, nálada a obsah hudby, • interpretujú najmä pomalé melodické zborové skladby so základnými rozdeleniami partov (ozvena, rozdelenie melodických úsekov medzi partami a pod.): ľudová pieseň v úprave skladateľa, prednesové skladby primeranej náročnosti, • realizujú prakticky spev z listu, • počúvajú sa pri vlastnej a zborovej interpretácii, • aplikujú základy rytmizácie a melodizácie textu.
--	---	---

Flauta obligát

1.ROČNÍK 1.ČASTI

<u>1. ročník</u>		
Predmet	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Flauta obligát	<p>Upevňovanie základných návykov a zručnosti (dýchanie reberno- bráničné, držanie nástroja, postoj, tvorba kultivovaného plného a čistého tónu). Rozširovanie hmatového záberu do ambitu $c^1 - a^2$. Hra v celých, polových, štvrtových a osminových hodnotách. Hra tenuto a legato. Správne nasadenie tónu. Artikulácia - ukončovanie fráz. Stupnice C, G, D, F, a malý rozklad akordu. Čítanie notového zápisu a aplikácia teoretických poznatkov, nadobudnutých v predmete hudobná nauka primerane k špecifikám nástroja. Rozvoj melodicko-rytmického čítania podľa sluchu. Hra krátkych melodicko-rytmických motívov imitáciou. Transpozícia motívov podľa sluchu. Rytmická a intonačná sebakontrola žiaka.</p>	<p>Žiaci po ukončení 1. ročníka, prvej časti prvého stupňa základného štúdia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznajú nástroj, zvládajú zloženie a rozloženie nástroja a základnú údržbu nástroja, • majú osvojené základné návyky pri hre na nástroji (postoj, držanie nástroja, základy reberno-bránicového dýchania), • v rámci artikulácie ovládajú hru tenuto a legato, • rozlišujú hru piano a forte, • zahrajú jednoduchú pieseň spamäti, • interpretujú jednoduché piesne a krátke prednesové skladby so sprievodom klavíra, príp. duetá.

Zborový spev

Učebný plán číslo	8							
Stupeň štúdia	I. - základné štúdium							
Študijné zameranie	Zborový spev							
Vek	od 8 rokov, príp. 7 rokov							
Dĺžka štúdia	8 rokov							
Stupeň vzdelávania:	primárne umelecké vzdelávanie – 4 roky				nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie – 4 roky			
1.časť	Ročník:				Ročník:			
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
Predmet:	(počet hodín týždenne)				(počet hodín týždenne)			
1. Hlasová príprava*	1	1	-	-	-	-	-	-
2. Prípravný zborový spev *) **)	1	1	-	-	-	-	-	-
3. Zborový spev	-	-	2	2	2	2	2	2
3. Hudobná náuka	1	1	1	1	1,5	1,5	1,5	
Spolu:	3	3	3	3	3,5	3,5	3,5	2

*) 8 – 10 žiakov tvorí jednu skupinu

**) V predmete nie je možné prideliť korepetíciu.

Poznámka k UP č.9 – 16: UP č. 10, 11, 12, 13, 14, 16 – žiak pokračuje po získaní primárneho umeleckého vzdelania zvoleným nástrojom, HN absolvuje v 3. roč. nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania.

Vekovo starší žiak bez získania primárneho umeleckého vzdelania absolvuje skrátené štúdium primárneho umeleckého vzdelávania podľa up č.9, ktoré sa môže skrátiť na 1 rok kontrahovaním ročníkov.

Školský vzdelávací program **UMENÍM k majstrovstvu „Tvorivý & kreatívny „** na školský rok 2025/2026 bol prerokovaný a schválený na pedagogickej rade dňa 21.10. 2025

.....

riaditeľka škol

Školský vzdelávací program **UMENÍM k majstrovstvu „Tvorivý & kreatívny „** na školský rok 2025/2026 bol prerokovaný a schválený Radou školy.....

.....

predseda Rady školy